

ပအိုဝ်းလိတ်လွင်စွမ်းလီတား ဗဟိုသုံးဃားစွဲ၊

လိက်ရဲး (၂၉)

ဝေင်နယ်သီးသင်း တနယ်လုမ်းဆင်းရာ၊
ဝေနာရာမပရိယတ္တိလိတ်သွဉ်တိုက်

ဗွေဗွန် ကောဝိဒ

(ဓမ္မာစရိယ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ)
နင်းငန့်တေား ဗဟိုသုံးဃားဝွန်ဆောင်း

ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀)

အမိုင် (၆)

(ကေနီပါတ်၊ အာသီသဝဂ်၊ အပျုတ်-၁၀)

နေင်း ၁၃၇၃-ဟး၊ ဒေဉ်ဟားလာမားနီ၊
ဗျုထန်၊ ပထမအလင်း၊ အုပ်ပေါင် (၃၀၀၀)
ပအိုဝ်းလိတ်ဗျုစက်၊ ဝေင်တောင်းကီ။

ပအိုဝ်းလိတ်လဲ့င်,စွမ်,လီတာ; ဗဟိုသံဃာအစိုး,

လိတ်ရဲဉ်း (၂၉)

ဝေင်,နယ်းသီးသဲင်; တနယ်းလုမ်းဆဲင်;ရာ,
ဝေနာရာမ ပရိယတ္တိလိတ်သွဉ်တို့က်

ဗွေဗွန် - ကောဝိဒ

(ဓမ္မစရိယ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ)
(နဲင်းငံးတော; ဗဟိုသံဃာ့ဂွန်းဆောင်း)

တဲမ်း

အေတိဝတ္ထု (၅၅၀)

အမူဇ် (၆)

(ကေနိပါတ် ၊ အာသီသဝဂ်၊ အပျုတ် - ၁၀)

နေင်း ၁၃၇၂ - ဗား၊ ဒဲဉ်သီးလာဗွေနီ၊
(၁၉ - ၃ - ၂၀၁၁) စနေနီ၊

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ငေါင်းတယ်အွဉ်

၁၃၇၂-ဗား၊ ဒွဲဉ်ရုတ်လောင်း (၃)နီ၊ (၃၀-၄-၂၀၁၀) ပအိုဝ်းလိတ်လဲ့ဉ်စွမ်လီတာ၊ ဗဟိုသံဃားစွို၊ နေဉ်ခွပ်ပွယ်မော့ခွဲ ဝေဉ်နယ်သီးသင်း၊ သုဉ်ခေါပ်၊ ကျောင်သုခအောင်းညီ၊ကို ဆွဲ၊ ဖျတ်ချက်အလ၊ နေဉ်လေ ၁၃၇၃-ဗား၊ ဗဟိုသွဉ်တန်၊ အမိုင် (၂၇) (ပင်းလုံ) အတွက်တာ၊ ကအွဉ်ထွေခါဒါး “ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)” နောင်တွဲ ပွေးဗွန်သီးသင်း ယံကတဲမ်းဖေးဖျင် သွေ့အကျောင်၊ ပွေးပေါင်သံဃား ဖေးအပ်ယင်းဒျား တားဝွန်နင်း နပ်သွ။

ကွပ်ပွိုးနောင်မ၊ နေးတွမ်းသမေတ္တာ၊ တဲမ်းဖေးဖျင်ဒျား “ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၆)” ယိုသွ။

ကတဲမ်းဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) ယို အခြပ်အရဲဉ်း (အစီးအစဲဉ်း) ဖုံးနောင် -

၁။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ဇာတ်ဝတ္ထု (ဝတ္ထုဘဝယိုခါ)

၂။ အတိတ် ဇာတ်ဝတ္ထု (ဝတ္ထုဇာတ်ကရီး)

၃။ ကလ၊အိသတိ၊ ကလ၊အိပညာ၊ ကလ၊ဒါ၊ ထာသေ တရာ၊

(ခ) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

၄။ (က) ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု ကဗျာအချွတ် (၁) ပုဒ် ၊
 (ခ) အတိတ်ဝတ္ထု ကဗျာအချွတ် (၁) ပုဒ် ၊
 (ဂ) ကလ၊အိပ်ညား ကဗျာအချွတ် (၁) ပုဒ် ၊
 ဝတ္ထုတတွယ်၊တတွယ်နပ်၊ တဲမ်းပါကဗျာ (၃)ပုဒ်စီးနဲင်း
 နောင်၊သွ။

 ထွားသွဉ်ဟော်၊ကျပ် ဇာတ်ဝတ္ထုယိုနောင်၊ လ၊အိသတိ၊
 လ၊အိပ်ညား၊ လ၊အိအကျို၊အမျို၊မျို၊တဲင် ဘဝယိုပါ ဘဝငါအတား
 ထွာအိထား၊ချမ်းသာ၊နောင်၊သွ။

ကဗျာမေတ္တာ

၁။ ဘုရားအလောင်း - အကျောင်းခရား
 ဝတ္ထုအာဇာတ် - ဟောင်မတ်နပ်၊ရား
 တဲမ်းဖေးဖျင်ရင်၊ - ခွန် နင်၊ သံဃား
 သွဉ်သွဉ်နား - ချမ်းသာ၊လ၊ငါငါ ။

၂။ ဘုရားအလောင်း - အကျောင်းခရား
 (နေးထူးသွဉ်သား - ချိုင်းကားအများ)
 နမ်းယိုတွမ်းသ၊ - ယံခွ၊လွေ၊ဗား
 ဆု၊ကွီဒျား - မေတ္တာ၊ပသာငါ ။

တောင်၊ခါ - (လဲင်းသော့တား)

(ကထင်းသွဉ်ဒါး - သံဃားအများ)

ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမည် (၆) (ဂ)

- (ကထင်းသွဉ်ဒါး - တကားအများ)
- (ကထင်းသွဉ်ထူး - နင်းမှုးအများ)
- (ကောသွဉ်ဖေးဒါး - ဆရာနဝ်ရား)

ဗွေဗွန် ကောဝိဒ
ဝေဇာရာမလိတ်သွဉ်တို့က်
ဝေဇာ (သထုံပေး) သီးသဲင်း
၁၃၇၂ - ဗား၊ ဒဲဉ်သီးလာဗွေဇီ၊

(ဃ) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

(မာတိကာ - လိတ်ကတူးစဉ်း)

အမိုင်စဉ်း	အကျောင်းခရား	လိတ်မဲ့ငါ
၁။ ငေါင်းတယ်းအွဉ်	-----	(က+ခ)
၂။ မဟာသီလဝဇာတ်	-----	၁
၃။ စူဠဇနကဇာတ်	-----	၁၉
၄။ ပုဏ္ဏပါတီဇာတ်	-----	၂၈
၅။ ကိဗလဇာတ်	-----	၃၅
၆။ ပဉ္စာဂုဇာတ်	-----	၄၂
၇။ ကဗ္ဗနက္ခန္ဓဇာတ်	-----	၅၁
၈။ ဝါနရိန္ဒဇာတ်	-----	၆၀
၉။ တယောဓမ္မဇာတ်	-----	၆၈
၁၀။ ဘောရိဝါဒကဇာတ်	-----	၇၆
၁၁။ သင်္ခမေဇာတ်	-----	၈၁
၁၂။ ငေါင်းရီလွှဲခန့်	-----	၈၆
၁၃။ ငေါင်းရီလွှဲခန့် အဖြေမဲဉ်း	-----	၈၈
၁၄။ ငေါင်းရဲပ်နီဂုံး ကဗျာ	-----	၉၁
၁၅။ ငေါင်းရဲပ်နီဂုံး တွမ်း ငေါင်းဆုတောင်း	--	၉၂
၁၆။ ထွားအားကျိုးဟး လိတ်ဘားသား	-----	၉၃

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၆။ အာသီသဝဂ်

၅၁။ မဟာသီလဝဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်) ဝတ္ထု

နိဗ္ဗေဒဘုရား အင်းအုံ ကျောင်းဇေးတဝှန်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်း တွင်း “ဝီရိယယန်၊ ရဟန်းတပါး”တင် နိဗ္ဗေဒဘုရား ဟော်၊နယ် ပျံ “ကုလားဝကဇာတ်”ယိုသွ။

ဒေါ့ကအလဲင်း - ခြိုင်းက ငေါင်းနပ်၊အစွမ်း။

နိဗ္ဗေဒဘုရားရီ ဝီရိယယန်၊ ရဟန်းနိုင်းယို -

“ရဟန်းဟွေး - နားနပ်၊ ဝီရိယယန်၊ ရဟန်းလွှဲတန်တဲ့ မွေးနေဟောင်း”

“မွေး ပွေးသြ”

ရဟန်းကထင်းလင်းနိုင်းနပ်၊တင် ပွေးစောင်းဘုရားရီ -

“အောင်းဝဋ်ဆင်းရယ်ကို ကမားလွှဲအိဒါး သားသနားအကိုယို နားနွဲ့ပိုင်သွ။ရဟန်းဟွေ့ ပွိုင်းထမဲ့၊ နားမလွှဲတို့ထားဟောင်း၊ ပညားသိုသီးစခါ အင်းထွာခွန် ပါးလွေ့လို့မွန်သွ။မဉ်းတဲ့ နေးနမ်း ဝီရိယ ယံကျသောင်းသာတင် လေးချာလို့ယင်း တမြို့ လို့၊ စိုဟား ယင်းခမ်း”အကျောင်း ယံတောင်းသေးသေး ဟော်၊ဇေးပန်ချာ ငါယို အတိုင်းသွ။

မဟာသီလဝဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဟူးရာဇာဏသီးခမ်း ဗျဟ္မဒတ် အဝံးထွာခွန် အတွင်း ဘုရားလောင်းနဝ်၊ အံ့သန္ဓေ ဟူးရာဇာဏသီးခွန်ရင်း နင်းမိဖုရား ဟိုးကိုနောင်သွ။

ကထင်းလ၊ အလာတဆီ အမွိုးနမ်းကီလွူးလင်း၊ မင်းသား ခွန်ပေး ကထင်းဖန်ဖေး အမည်နဝ်၊ ဖန်ခန်း “ခွန်ပိုခို သီလဝ” နှိုင်း နောင်သွ။

ဘုရားအလောင်း အံ့ကျောင်းသွဉ်ပညား၊ ဒိန်းခါးမဉ်းတွက် အသက်တဆီသူနဝ်၊ ကျောင်းထွူခန်းဒျား (လ၊ဘွဲ့) ဒါးလို့ပညား နောင်သွ။

အဖါရားဇာ၊ ခန္ဓာမမယ်၊ ကထင်းလယ်ထိုးထွူခါ ဝွေထွာ တောခွန်တန်၊ မဉ်းဖန်ထဲင်းက “မဟာသီလဝ” နှိုင်းနဝ်သွ။ ဟူး ရားဏသီးဝေင်၊ တခါတန်လစ်ငွါ နဝ်ထင်တို့ကွဉ်း ဆို့ပါစွဉ်း မဏ္ဍပ်လစ်ဗား၊ ဝေင်ကဉ်တဗား၊ ဟော်ငါတဗား၊ မဏ္ဍပ်သူဗား အကို မူးခိုထဉ်းညာ၊ ဆင်ရယ်သားလို့ခြော လွဉ်တောလွဉ်ထူး ဝွေလူးစွမ်းနီနီ။

ခွန်တန် မဟာသီလဝနောင်၊ နေးထူးလွဉ်ဒျား၊ ခွန်ကျင်း တရားဆီပါ၊ နေးတွမ်း ခွန်ကျင်းတရားဖုံးနောင်တင် အုပ်ထိတီ ခမ်း၊ သီးလအဝံး၊ ဥပုသ်နီဆောက်တယ်၊ ခန္တီး မေတ္တာ ကရုဏား တရားဗွေအာ၊ ကထီးခွန်နင်၊ ခမ်းရင်သားယို မတ်နှိုင်းပိုယားတင်

ခွန်မဟာသီလဝန်၊ တခမ်းလုမ်း တထိလုမ်းအားကျိုး ဝင်ရိုး “ခွန်
မျတ်တပါး” နှိုင်းနှိုင်းသွေ။

မဟာသီလဝန်မျတ် အမတ်တဖြာ၊ နှိုင်းမား (နှိုင်းမူး)
ဟော်ကို ဆိုင်းယိုဝင်၊ သေထွေး၊ လောင်းပျံ၊ နယ်ခွန်တန်၊ ခွန်တန်
မဟာသီလဝတ်၊ စိုင်းစိုင်းသေးချား၊ ထီးဟူးထွေ၊ ဟဲ့၊ ငါလွှဲ အမတ်
နောင်တွေ့၊ ဒေါ့၊ စွဉ်းနှိုင်းယို -

“အမတ်ဟွေး - တသင်တောင်း နားမား၊ မြိုက်၊ တထွိုက်
တောင်း နားမားမား၊ နားထွာလဲဉ်းချား လို၊ မြိုက်တဖြာ၊ နားနှိုင်း
လို၊ မြိုက်၊ တထွိုက်တင်း တွမ်းခွေခွေခင်း၊ တတန်းတင်း တွမ်း
ခွေခမ်းထီ (ခွေလွေမားသီဦးနား)၊ ဟဲ့၊ ပါနားမာ ထူးပါနားတမြို့၊
ထန်းထိုးခွေခမ်းယိုဟိုင်း” အောင်၊ ခွေခင်းခင်း၊ ဝါးထန်းထိုးခင်းနှိုင်း
သွေ။

အမတ်နှိုင်းနှိုင်း လွေတောကောသလခမ်း၊ လွေဆယ်၊ ကပ်
တော ခွန်ကောသလ၊ မားတားခွန်ကေးကေး၊ ဟဲ့၊ ဗွေခွန်စောင်း၊
အွဉ်းအွဉ်းအငေါင်းတင် တဲ့၊ ခေါင်းမြိုတ်ခန်း ခွန်ခမ်းကောသလနှိုင်း
သွေ။

တိုးတန်းတွေ့၊ လောင်းဒေါ့၊ ခွန်ကောသလခင်းယို -

“ဩဗွေ - ဟားရားဏသီးခမ်းနှိုင်း အမြိုက်ခင်း တဝတ်၊ နမ်း
အိုင်ထောင်း တဝတ်၊ ဖဲခွေခင်းနှိုင်း၊ ပီဝင်၊ ခွန်ဟားရားဏသီးနှိုင်း
ပနဲဉ်းမွေးစွဉ်းထား၊ (မားသီဒါတင်းပါး) ထုမ်းလွေသေဆင်ဆွေ၊
ဆွေ၊ တွမ်းစွေ၊ မဆွေဆွေ၊ တွမ်းစွေ၊ မဆွေဆွေ၊ တွမ်းစွေ၊ မဆွေဆွေ၊
သိမ်း၊ ဟားရားဏသီးခမ်းသူ၊ လေးနှောင်း၊ ချားဗွေဩ” လမ်း ခွန်ကော

သလနဲခြင်းနပ်။

ကထင်းဟွန် အမတ်ငေါင်းနပ်တင် ခွန်ကောသလ စဉ်းစာ၊
ယူးယော့စွဉ်းနဲခြင်းယို -

“ဗားရာဇာဏသီးခမ်းကရိုနပ်၊ ခမ်းတန်တဲဝါးတန်၊ အမတ်ယို
သမ်းရို၊ ‘တို့ကံသိမ်းယိုပေးလွမ်း-တဲ့’၊ ပါယိုအလွိုး တသျှိုတန်
ဒျား”ယူးနဲခြင်းနပ်တော့ -

“အမတ် - နာနပ်၊ တသျှိုတန်ဒျားမတပ်” ရီစွော့စွဉ်းဒျား
နဲခြင်းနောပ်။

“ခွေသွဉ်းယို တသျှိုမွေးတမ်း ပွေးဩ၊ ခွေသွဉ်းဒေါလင်း
ငေါင်းအမွေးအမဲဉ်းဒျား၊ မဉ်းယွမ်းတမ်း ခွေသွဉ်းငေါင်းနပ်၊ ထွဉ်း
နီပွေးလို၊ လွေ့စွန်စံသော့ ဗားရာဇာဏသီးခမ်းကို ဒုံတဒုံဒုံနပ်၊ ပွေး
ဩ၊ ကစွန်ဝင်သားဖုံးနပ်၊ ခွန်ဗားရာဇာဏသီး ဟဲ့လွဉ်၊ ဖေးထင်း
ရွဉ်ထွူခါ အွဉ်းစွေချာသနယ် ပွေးဩ”

ကထင်းဟွန် အမတ်ငေါင်းနဲခြင်းနပ်တင် ခွန်ကောသလ
ယူးတောနဲခြင်းယို -

“အမတ်ယို ဒေါရဲင်းမွေးစွဉ်းထာ၊ စီရီးက ခွန်ဗားရာဇာ
သီးမ” ချာသနဲခြင်းနပ်ထွူတင် ထွဉ်းစွေလို၊ လွေ့စွန်ထာ၊ ခွန်ဗား
ရာဇာဏသီးခမ်းကို ဒုံပေးတဒုံ၊ ဆဲင်းရာဆွမ်းလ၊ စွန်သားဖုံးနပ်၊
တော့၊ အွဉ်လွေ့ခွန်ထျ၊ ခွန်မဟာသီလဝရီ -

“မစွန်တို့ထာ၊ ပွိုးထမဲ့င်ဟောင်း”

“နီသွဉ်းသီး အံးမထာ၊တဲင် စွန်ဗားနဲင်းယိုသွ။ဩ”

“သီအံးမထာ၊နဝ်၊ မလွဉ်ကွီတဝ်းခွေ၊ တွိုးဆဲင်၊ဆဲင်၊ လွဉ် ကွီဗော့၊ခွေယို၊ စွန်မွန်ဒွါမ်ထာ၊ဟဲင်း”ဆွံ၊မ၊ဟောဝ်ဟောဝ်ဒါးဒါး ခွ၊ခွ၊သားသားနဲင်းနဝ်၊ထွူခါ ဖေးပါတမြို့၊ အွဉ်းစွ၊သင်၊ထို၊ဗော့၊နဲင်း နဝ်၊သွ။

စွန်သားဖုံးနဝ်၊တဲ သင်၊ချာအခမ်း သင်၊လဝ်းခန်း အခွန်၊ ခွန်ကောသလနဝ်၊ လွေ၊တွိုက်၊စွဉ်း တလဲင်းချင်၊ဗွန်တဝ်း၊ ထွဉ်း အလို၊ လွေ၊စွန်အွိုးခမ်းကဲဉ်၊ လွေ၊စွန်ခမ်းကဲဉ်တဲ ခွန်မဟာသီလဝ နဝ်၊ ဆွံ၊မ၊ထွူခါ ဖေးပါတမြို့၊ အွဉ်းစွ၊ချာထို၊ဗော့၊နဲင်းနဝ်။

ဝင်၊အွဉ်းစွ၊သင်၊သွ။အလို၊ နီလဲင်းသွ။တဲ ခွန်ကောသလနဝ်၊ လွေ၊တွိုက်၊ဗွန်တဝ်းဒွါန်း၊ ထွဉ်းအလို၊ လွေ၊စွန်တောဝင်၊ကဲဉ်၊ စွန်သွ။ဝင်၊ကဲဉ်တဲ ခွန်မဟာသီလဝ ဆွံ၊မ၊ထွူခါ ဖေးပါတမြို့၊ အွဉ်းစွ၊ချာရိုရို၊ဗော့၊နဲင်းနဝ်၊သွ။

တွိုးနဝ်၊တဲင်ခါ ခွန်ကောသလနဝ်၊ သေပါ ခွန်ဗားရားဏသီး ခရာ၊ ခွန်မဟာသီလနဝ်၊ ပနဲဉ်းမွေးစွဉ်းထာ၊ တရာ၊သားဒျား၊ နေးတွမ်းခွန်ကျင်၊တရာ၊ဆီပါ၊ အုပ်ချုပ်ဒျားခမ်းထီအကျောင်၊ က ထင်းသေခဲင်းနဝ်၊တဲင် “ခွေလွေ၊တွိုက်၊သိမ်၊က ဗားရားဏသီး၊ ခွေလွေ၊ထွာက ခွန်ဗားရားဏသီးမ၊”ချ၊သ၊နဲင်းနဝ်၊ထွူခါ ဝွေ၊ပါ အလို၊ယင် ထုမ်းဆင်ထုမ်းသေ ထွေလွဉ်၊လောဘ အီးလွေ၊တွိုက်၊ ခ၊ရီးဝင်၊နောဝ်၊သွ။

ခွန်မဟာသီလဝတံ့ စွဲအားအားနီး အဝံးအဖြာတရောင်၊ အဝံး တွိုက်၊စွဲတွင်၊ တျားလင်၊သွူအကတူးတဲ ငမ်းတမ်း၊ ခံးဆွတ်၊ တမ်းလာ၊လာ၊ နေးတွမ်းအဖြာတရောင်နပ်၊ စွန်းအားတင် မည်းအွဉ်း သ၊တွိုက်၊ထူး မေ့တခမ်းလမ်းတဲ လ၊ဒျား၊ (နဲင်းကျိ၊ခွန်ကော သလပေးနပ်၊ ဝွေသီးမည်းပီ၊ အနားလားငါတဲ အဝံးပြားစွဉ်းထာ၊)။

ဝွေသီးဟွန်သတင်တင် လွေလင်းခွန်နဲင်းယို -

“ဩဗွေ - ခွန်ကောသလနပ်၊ အီးလွဉ်တွိုက်၊ထူး နီသွဉ်း သီး ဟးရားဏသီးခမ်းယို၊ အဝံးလွဉ်လဲဉ်းသွူတဲ ဗွေဩ၊ ခါးလား ကန္တီနီခမ်း၊ ခါးလားကယမ်းနီဟံး ခံးတမ်းအသွမ်၊ လွေသတ်သီ ဆွမ်းစွဉ်းမ၊ ဗွေဩ”

ခွန်မဟာသီလဝရို -

“အားအားနီးဖန်ဟဲ၊ စွဲပိုးတန်ဖုံးဟွေး - ကွပ်ခွေတဖြာ၊ အမျာဒုက္ခဗားမွန်း၊ ဝင်၊မီးမည်လ၊ နီခမ်းတဲ လွဉ်ထူးသိမ်ခန်းတဲ ယင်း လွေ၊ရဲမွန်းတောင်း” ဖေးလွေတမ်းတဖြာဖြာ၊ ရဲခါ၊နဲင်း နပ်။

ခွန်ကောသလသီးစွဲဖုံးယိုခါ ဖျော်ငါလဲဉ်းခမ်းကို စွဲယံဖုံးယို ကွီလွေ၊နက်ယင်း၊ ခွန်မဟာသီလဝ ဖေးလွေတမ်းဖျင်၊ ပွိုင်းပွိုင်း နပ်၊ ခွန်ကောသလသီးဖုံး ဖျော်ပြိုးလ၊စွဉ်း ဝေင်၊တံ၊တွိုက်၊ထူး အွဉ်းစွ၊လွဉ်သတင်၊နဲင်းယို -

“ဖေးအပ်ဗွီးဗွီး ခမ်းထီနဲ့၊
မွေးတမ်းတဲ့ တို့က၊နေးလို့ဝင်နဲ့” ခွန်ကောသလ ရီလွှင့်ခဲ့င်း
နဝ်။

ခွန်မဟာသီလဝ ကထင်းဟွန် သတင်းခဲ့င်းနဝ်တွေ့၊ ဒေါ၊
ဟွန်ချာခဲ့င်းယို -

“အတို့က၊အခ၊ ခွေမည်လ၊တမ်း၊ နို့လွှင့်ချူးချူး ထူးသိမ်၊
သွော့ခမ်းယိုလှဲင်း” ပြန်းချာငမ်းခဲ့င်းနဝ်တင် အမတ်ဖုံးရို၊ -

“ဩဗွေး - ကောသလသီးနဝ်၊ ဖေးနို့မွှန်း နီသွဉ်းသီး
ဝေင်ကို၊ ဝွေသီးယို နီသွဉ်းသီး တို့က၊နက်ဟော့၊ ဝေင်ထန်းသူ၊
ဗွေးဩ”

အမတ်တန်ဖုံး အုံပြီးလောင်းသွူခဲ့င်းနဝ်တဲ့ ခွန်မဟာသီလဝ
သမ်းရိုချာ -

“လွေ့တို့က၊ခ၊မွှန်းပါ၊ လွေ့ဗွောင်ဖေး ဝေင်တခါသူ၊
ဟဲ့င်း”တဲ့။

ဆန်ချာခွန်တန်ငေါင်း ပွန်းတမ်းတဖြာဖြာ၊ လွေ့ဗွောင်ဖေး
ဟးစွဉ်း ဝေင်တခါ၊ ခွန်ကောသလတွမ်း သေဆင် စဲ့သား အလို၊
ကားကအဝ်း နို့ငါလွှင့်ဝေင်ကို၊ အခိုအမူး ရန်းသူတဖြာဖြာ၊
ထီးတမ်းတင် နို့လွှင့်စွဉ်း ခွန်မဟာသီလဝ ဟော်တခါငါ။

တို့ထင်းဟော်ကီတွေ့၊ ထီးခန်းခွန်မဟာသီလဝ အောင်း
ပလ္လင်းလောင်း၊ အမတ်ပေါင်၊ အဖြာတရေင်ဖုံးနဝ်တဲ့ အဝ်းအုံဟော့၊

ပလ္လင်းထူးနက်၊ အပဲစ်ကင်ကင်၊ အင်းအုံလင်းသွူတဲ့ ကားကအင်း
တရောင်ပိုင်တဖြာဖုံးနက်၊ ခွန်ကောသလ ထွဉ်းဆွမ်း၊ ခွန်ကောသလ
ရိုး -

“တွမ်းခွန်တွမ်းအမတ် ကားကအင်းဖုံးယိုနက်၊ လွေ့လို့မွန်
သင်းခဲင်ကိုသူ့ဟိုင်း၊ ထွိုးထားခွေမဲ့၊ ထွိုးမျော (ထီးဟံး)ဖုံး လွဉ်
အံးထိုးလို့ဒျား” ရိုးနဲင်းနက်ထွူခါ ရန်းသူနွဲ့ငါ ဆွမ်းခန်းဒျားဝွေ၊
သီး၊ ကျတမန်းအစူ၊ ဝင်းဆွမ်းသွူနဲင်းနက်တဲ့ ခွန်မဟာသီလဝ
နက်၊ သးလျားတင်းဝင်း၊ ဝွေပရိသတ် အမတ်တရောင်ဖုံးနက်တဲ့
ဝွေကဆွဲမးခါအတွိုင်၊ နားဒျားဝွေငေါင်း၊ ထောင်ချာဗျန်းတင်းခွန်
(မဟာသီလဝ) တဖြာဖြာ။

ဆွမ်းလွေ့သင်းခဲင်ကို ပါးရှူးထားအောင်၊ ခွန်တန်မဟာသီ
လဝနက်၊ လို့အထဝကို၊ အလို့ဖုံးနက်၊ လို့အသောင် နီဖဲ့၊ အွဉ်း
ထန်းအဋ္ဌဉ်းမးကီလွှမ်း၊ တဗစ်ချာဟံးယမ်း၊ ရှင်ငါနမ်းငါတဲ့ လ၊
ဒွါမ်၊ ဘုရားလောင်၊ ခွန်မဟာသီလဝ ဆွဲမးယင်း အလို့ဖုံးနဲင်းယို-

“ဝင်းခွန်တဲ့နက်၊ ဝင်းကလို့နီသား ကားကအင်းတဲ့နောင်၊
သးလျားမွန်း၊ အွဉ်းသွေ့ မေတ္တာနော”

ထားကထင်းခွေတင် ထွိုးဟံးဖုံး အီးလွဉ်အံး လို့သီတွေ့၊
ဖျော်လွဉ်သင်းခဲင်ကို၊ ဝွေသီကထင်းထီး ထွိုးဖုံးနက်တင် ကားက
အင်း ခြောင်သွိုလို့ဝင်းငေါင်းတွေ့၊ ထွိုးသးဝ၊ လွင်းပြေပြေထိုးလို့
ချာ၊ ထွိုးဖုံး အုံပြုံးထွားချာ သံးထီးတောင်းတဖြာဖြာ၊ လွဉ်တလား

လာ၊ယင်း၊ ဂွေ၊သီးခြောက်သွယ်၊ယင်း၊ ထွီးဖုံးတဲ့ ဖင်းထိုး၊ယင်း၊ ထွား
ချာလို၊ သမ်းတထီးတင်း၊ ထွီးဖုံးလွှဲယင်း၊ ဂွေ၊သီးခြောက်သွယ်၊ယင်း၊
ထွီးဖုံးဖင်းထိုး၊ယင်း၊ ကထင်းလှေသွံလဲင်းထွေ၊တွေ့၊ “အလွှီးလို၊သီ
ဖုံးလောက်၊ချားထာ၊” ထွီးဖုံးယူ၊နပ်၊တင် အွဉ်းသ၊ရဲင်းရဲင်း လွဉ်
တလာ၊လာ၊ယင်း၊ ဂွေ၊သီးတဲ့ ခြောက်သွယ်၊ယင်းဝင်း၊ နေးအားနေး
ရဲင်း၊ ခြောက်သွယ်တဲ့ ထွီးတငမ်းတင်း၊ တလွင်းချာတင်းဒွါမ်။

ထွီးဟံးအတန်သွတ်၊ တဟးနပ်၊ လွေ၊ထေ့ခွန်တန် မဟာ
သီလဝ၊ အင်းကိုင်ထွီးအလင်ဖုံးနပ်၊တဲ့ လွေ၊ထေ့ထိုးလင် (အမတ်)
ဖုံးထူး၊ ခွန်တန်မဟာသီလဝနပ်၊ သေဒါ၊ လိန်းမား အနယ်၊ပရီ
ယာယံးဖုံးတင် ထွီးဟံးတန် ဖျော်ထေ့ဂွေ၊ထူးတွေ့၊ ဂွေ၊အွေ့၊ဖေး
ကားပေါင်၊ သဲစ်ထွီးပြောင်းကခွေင်း ဂွေ၊ငွဉ်းတဲ့ တွမ်းဂွေ၊ကားပေါင်
နပ်၊ နေးအားချ၊ခါ၊ ထွီးကတူး၊ ထွီးဟံးတန် ခြောက်သန်အငေါင်း
တင် ထွီးဟံးအလောင်းအလင်ဖုံးနပ်၊ ဖင်းထိုးလို့စွဉ်းချား၊ ဘုရား
လောင်းခွန်တန် မဟာသီလဝ တွမ်းကား ကတောက်၊ချ၊ခါ၊ဒါ၊ ထွီး
ဟံးတန်နပ်၊တဲ့ တွမ်းအခင်းလစ်၊ပါနပ်၊ မွတ်၊ဟံး၊ ကျုံးတရန် ဖေး
ကလွစ်ချာ၊ ကွဲတမွတ်၊အာအာ ကွဲလ၊လ၊ ကွဲတမွတ်၊ညည
တို့လင်၊စွဉ်း သ၊အင်ရပ်၊ ခွန်မျတ်မဟာ၊ အားတလာတင် အွဉ်း
စွ၊ချာထိုးထွီးဟံး၊ ကျုံးတရွှေ၊ချာ တရွှေ၊ငါ အနမ်း၊ ထေထန်းလ၊
ခန်းအူ၊ ဂူထောက်ထာ၊အောင်ငွါ၊ တို့နပ်၊ခါ ထန်းလ၊ လွေ၊

တမ္ပတိ၊ဖေး အလို၊တဖြာ၊ အလို၊နပ်၊တဲ့ ထန်းလ၊ လွေ၊တမ္ပတိ၊
ဖေးတော အသွ၊ တမ္ပတိ၊ဖေးလို့ဝင်၊ တဖြာ၊ထွေ၊တဖြာ၊တွေ့၊
ကားကအပ်၊ ထန်းလ၊လို့စဉ်းချား၊ အုံပြုံးနေက ဗော၊သင်းခဲင်၊
သင်၊တင်းဒွိုန်း အလမ်းဖုံး။

အနီ၊နပ်၊ ပါ၊လွှပ်ဝေါင်းလို့၊သီတဖြာ၊ သမ်းတန၊တဲ့၊တဲ့စဉ်း
ဘီလူ၊နီဖြာ၊ ကအွဉ်းထွေ့ခါ၊အရပ် (နယ်၊စပ်) လောင်းကီ၊ အီးအံး
ဖန်းလို့ဝင်၊ သူးသေတင်းတင် “ခွန်တန် မဟာသီလဝနပ်၊ တရာ၊
သား၊ ခွန်တန်သူ၊ ဖန်းဖေးနီဒါ၊ လွေ၊ထွဉ်းက ခွန်တန်သူ၊ ဖန်းဖေး
နီမ၊” သဘော်၊လ၊လို့ဝင်၊ နှိုင်းနပ်၊တွေ့၊ စက်၊လို့၊သီခင်း၊ ငင်း
လွေ၊ထေ့ ခွန်မဟာသီလဝထျ၊နပ်၊သွ။

“ဩဗွေ - ဖန်းဖေးသွေ့နီ လို့၊သီယို ဗွေဩ” ဘီလူ၊ရိုး
နှိုင်းနပ်၊။

“ဘီလူ၊သီးဖုံးဟွေး - ခွေမဉ်ဖန်းဖေးချားသီ၊ ကွေးတွေ့၊
ခွေနမ်းတဗော့၊ငါးနေ၊ ခွေမဉ်လူးရီးငါးထီ” ခွန်မဟာသီလဝ ရိုး
နှိုင်းနပ်၊တင် ဘီလူ၊သီးတဲ့ နေးတွမ်းဝွေ၊သီး အာနုဘော၊၊ လေား
ဖေးတွမ်းဝွေ၊သီးအစွန်၊တွေ့၊ သင်၊ထူးဖေး တမြို့၊ဟော်ကီ၊ သင်၊
တွောင်လွဉ်ထီ ဟော်လောင်းနပ်၊မ၊ ခွန်မဟာသီလဝနပ်၊ လူးဟး
ခွန်ကောသလနံးသားထီ၊ ကွဉ်က၊ဟး ခွန်ကောသလခွမ်းလာ၊၊
တပါ၊ခွန်တန် ကမြိုင်းယံအနမ်းအတို့၊ မြိုင်းတဲဝါးထွေ့ခါ ထွဉ်းထူး
လွဉ်ပါ အအွေ၊အအံး၊ ဝင်၊ကစီးရင်းခါ၊ ခွန်ရန်းသူ၊တားဖုံးနောင်၊တင်

အိုးအိုင်ရသား အံ့ဟားထွူကြောင်း၊ တဖြူဖြောင်းထွူခါ အုမ်ပါက ပြူး ရူးသူးထွူယမ်း ဘီလူးလောင်းဖျင် -

“နီသွဉ်းသီး အင်းလိုမားဖေးက အမျိုးမိုင်၊ ပွေးဩ”

“ခွန်ရန်းသူ၊ ကတူးထွောင်းသူ၊ နှပ်၊ မင်္ဂလာနု၊ ဆင် အင်း ဖွဲ့ထား၊ အင်းတမား၊ လွေထူးလွဉ်ဟိုင်း”

ဘီလူးလွေ၊ ထူးလွဉ်ဖေး နု၊ ဆင်နှပ်၊ တင် လိုသီအွဉ်းပြား၊ ဖေဖေးဒျား တထဝ၊ ယက္ခဘီလူး နေးစူးသ၊ ရောင်း အံ့လို့ကြောင်း ထွူခါ ရီချာခွန်ပွေး -

“လိုမားဖေးက ကိစ္စအမျိုးမိုင်၊ ပွေးဩ”

“ပေါးနှပ်၊ တဲ့ နေးတွမ်းသီ အစွန်၊ အာနုဘောင်းဖုံးနှပ်၊ တင် ခွေနှပ်၊ ပသာသင်၊ ဖေး ကျက်သရေးခန်းကို၊ အမတ်ဖုံးယိုနောင်၊ ပသာသင်၊ ဖေး အလမ်းပင်ပရာ၊ မားဖေးနဲ့င်းနှပ်၊ နော”

ဘီလူးနီဖြာ၊ နှပ်၊ တဲ့ မားဖေး ခွန်ပွေး ကထွဉ်းအတိုင်းနှပ်၊ သွူ။

ဘီလူးပသာ မဟာသီလဝ ကထွဉ်းဖျော်ချာ ဝွေကျက် သရေးခန်းကိုနှပ်၊ (မေးတေန်၊ အင်းလေပသာ) ရန်းသူ၊ ခွန်ကော သလနှပ်၊ အင်းပင်းအိုးထား၊ ကူးလောင်းတွင်း၊ ဘုရားလောင်း၊ ခွန်မဟာသီလနှပ်၊ တွမ်းနု၊ သန်လျက် တဗ၊ အဟို့၊ တွေ့၊ သ၊ ဝ၊ တွေ့မဲ့သေ၊ မေးလေ ထီးဘုရားလောင်း၊ တောင်းအလျိုး ဟွန်ငမ်း၊ လွင်းလင်၊ ခန်းကူး၊ ယူးပေါက်ဒွမ်တစ်၊ စိ၊ အွဉ်းသတိ၊ တိ၊ အံ့ထွဉ်း ထွူခါ -

ရီလောင်းပါ ခွန်မဟာသီလဝ ခွန်တန်ခိုင်းယို -

“ခွန်မျတ်ခွန်တန် ပွေးဩ - ထာ၊ခွေ၊ထာ၊နာ၊ခိုင်းယို၊
ခွေသွဉ်းစွဲ၊ အောင်းပွေတခါ၊ အဖွဲ၊ဖွဲ၊ခိုင်းယို၊ ဟော်နုန်၊တခါ၊တဲ့
အင်းပွေ၊ခါ၊ခိုင်းယို၊ အင်းပွေ၊ အင်းပွေ၊ ထာ၊ခွေ၊ခိုင်းတန်ခိုင်းယိုနု၊
အမျိုး၊နွို၊လွဉ်လ၊ မွေးတင်း၊ တွိုးခွန်စင်းနီပွေးနု၊ ဆင်တွမ်းနု၊
ကွဉ်က၊တွမ်းခွန်ခွမ်းလာ၊ မာ၊ခိုင်းမိုင်၊နွို၊လွဉ်ဟော်ကို၊ မာ၊ခိုင်းမိုင်၊
တွိုးလွဉ်လုတ်၊ကိုယို ပွေးဩ” ရီခိုင်းနောင်၊တင် ဘုရားလောင်၊
မဟာသီလဝ အွဉ်းဒေါ၊နယ်အလဲင်း - ခြိုင်းနယ်အစွမ်းထွူခါ
ကထင်းဟွန် ငမ်းငါနု၊တော့၊ သ၊ဝ၊စော့၊ တလင်းချင်း၊ ကိစ္စင်၊ကန်း
တော့၊ လောင်းဒေါ၊ခိုင်းယို -

“ဩပွေး ခွန်မျတ်ပွေးဩ -

ခွေသွဉ်းနု၊ လို၊စစ်စစ်တန်သွူတဲ့ သေတင်း နီပွေးကေး၊ဇူ၊
ဘီလူး၊ကျံ၊တရံ၊ငါး အံးဝင်၊သွီး ဝင်၊ယားလယ်၊ကျိုးမဉ်းတဲ့ သေ
နီပွေးကေး၊ဇူ၊ ကားယိုမာ၊ငါ တပဲစ်မားတင်းဒွမ် နီပွေး၊ ရိုးသေးမာန်း
ချော့၊ ကန်းတော့၊ချာဒျား နီပွေးဩ”

ကန်းတော့၊ခိုင်းနု၊ထွူတင် ထူးနု၊ဆင် အံးသစ္စာ၊ ဝွေ၊နု၊
ပေင်းပြားလင်၊လ၊ မဟာသီလဝနု၊ ပင်၊ဒင်းကူးခံ၊လောင်း၊ စင်
ကြောင်းခွေသ၊ ပေင်းလ၊တွိုးထာ၊လေ၊ မဲ့ထင်းသေမွူးထန်း၊ ဒံးထုံ
ကားမိုင်၊ဆင်းဆင်း၊ ဟဲ့၊ပြုံးပြင်းလွဉ်အလို၊ အမတ်၊ ပုဏ္ဏား၊
ထံ၊သာ၊လို၊ခွေ၊ ဖျော်ပွေပိုင်စွဉ်းဒျား၊ အံးဖြားမဟာသီလဝထွူခါ
အမျှ၊ငါကန်းတော့၊ယင်းတလင်း၊ အပ်ပဲင်းလို့ချာ၊ ထွာယင်းဒျား
ခွန်လီ၊လီ၊ “တယ်၊ဟန်းနီ၊မာ၊ငါ ကထာနီပွေးရန်းသူး၊ ခွေသွဉ်း

ထူးတားဝွန်းတဲတဲ၊ ကားကွယ်ရဲဖေးဒျား၊ နီဗွေး ချမ်းချမ်းသားသား
နန်းဗားတဝ်းဒွါမ်၊ ထွာယင်းသော့ခွန် ဗွေးဩ”

လောင်းနိုင်းနပ်၊ ထွာတိုင် ကလွဉ်လောင်း အော်ကိုင်ဇွေ၊
အမတ်နပ်၊ တွဲ နေးတွမ်းခွန် အမိန်းအားဏား ဖေးစွဉ်းဒျား အပဲစိတံး၊
အဝ်းနပ်၊ ထွာတိုင် တွမ်းသေတွမ်းဆင်၊ တွမ်းအစွဲအမစွဲ၊ အာ သင်၊
ချာခန်းဒျား အခမ်းနောင်သွ။

ခွန်မဟာသီလဝနပ်၊ ခွန်မြိုင်းစွဲလင်း၊ အံဒင်းပလ္လင်းလောင်း
ကီ၊ ထီ၊ ဗွာဆလ၊ သ၊ ကို ယူးနိုင်းယို - “ခွေမဉ်းတကျို၊ စာ၊
သောင်းသာတဝ်းနပ်၊ ခွေစေ၊ စိန်းဖိုးယိုတွဲနောင်၊ အမတ်တရေင်
အသက်ဖိုးတွဲနပ်၊ အမျိုလ၊ ချာ မွေးတဝ်း၊ ကွပ်ကျို၊ စာ၊ သောင်းသာ
နပ်၊ မ၊ ခွေလ၊ ချာ ခွေခမ်း၊ ခွေလ၊ ချာတခြို၊ ခွေလ၊ ချာခွေလို၊ ခိုမူး၊
ခွေလူးဗားပါ အမတ်တရေင်အသက်၊ နက်မွေးကျို၊ စာ၊ ထိုက်ရာ၊
အကျိုလ၊ မွေဟွေး” ယူးစွေးထွါ ဒေါလွေပါခန်း “ငေါင်းဥဒါန်း”
ငေါင်းသ၊ ရေ၊ နိုင်းယို -

၅၁။ အာသီသေထေဝ ပုရိသော၊ န နိဗ္ဗိန္ဒေယျ ပဏ္ဍိတော။
ပသာမိ ဝေါဟံ အတ္တာနံ၊ ယထာ ဣစ္ဆိ တထာ အဟု။

“လိုနိုနပ်၊ ရာ၊ ကျို၊ စာ၊ သောင်းသာ၊ နက်ငါငါမ၊ တွမ်းလွေ၊
မွန်းတဝ်း၊ ယပ်ယပ်ကျို၊ စာ၊ ကွပ်ခွေမာမ၊ လ၊ ချာထီးဗားနိုင်း
ယိုသွ။”

ဘုရားလောင်ရိုး -

(၁၄) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမုဲင် (၆)

“လိုးအာမူမတ် ပရိသတ်ဖုံးဟွေး - ဟင်အံးဖြားမွေးစွဉ်း
ထာ၊ သီးလအင်းသား ထာမာနပ်၊ အောင်းဟး”အံးဖြားနဲင်း
နောင်ထွါ မာအာကုသိုလ်း၊ ထင်းတို့သက်လို့ ကံအတိုင်း
တို့က်ရာလွေခန်းဒျား ပငါပရာနပ်သွ။

နီဗွေးဘုရာ၊ ဟော်ကျာဝတ္ထုယိုထွါ ပျာနယ်ပါသစွား
တော့၊ ရဟန်းလွှာနပ်၊ လစွဉ်း အရဟတ္တဖိုလ်း၊ တို့စွဉ်း ရဟန္တာ
အရန်းနောင်သွ။

တို့သဲင်ဘုရာစိုးယိုနပ်၊ -

အမတ်မားနပ်၊ ယိုခါ ထွာဒေဝဒတ် ၊

အမတ်တရေင်ဖုံးနပ်၊ ယိုခါ ထွာနီဗွေးဘုရာ၊ ပရိသတ်၊

ခွန်မဟာသီလဝနပ်၊ ယိုခါ ထွာနီဗွေးဘုရာအကျောင်၊
ပေါင်ချာဇာတ်နဲင်းနပ်သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် မဟာသီလဝဇာတ်ယိုတဲင်

ကလ၊အီ သတိ၊ ကလ၊အီပညာ၊ ကလ၊ဒါ၊

ထာ၊သေ တရာ၊ဖုံးနပ်၊ -

၁။ ဝါးထန်းထို၊ လိုးအပဲစ်သားနပ်၊ ထွာချာဒါ၊ အန္တရာယ်၊
အကျောင်၊ ၊

၂။ ဝင်ဒေါတို့၊ ဝင်အော်ကွဲင်တို့၊ ဟင်ယျမ်းတောင်း၊
ဟောင်မာလွဉ်တမ်း အကျောင်၊ ၊

- ၃။ စွဲပွယ်မဉ်းထွာနပ်၊ လိုအီးသီအာ၊ လိုအီးဒုက္ခ၊ လိုအီး
အံးမ၊ တကျတဝ်းတစိစိတဲင် ခွန်မျတ်မဟာသီလဝ ခံ
တို့က်ချာတဝ်း၊ ခံထွာတဝ်းစွဲပွယ်၊ အကျောင်၊ ၊
- ၄။ ခါးလား ခမ်းသားကသီနပ်၊ နီလိုဟော်ကီ ခံသီဖေးဒျား
ခံအနပ်နား၊ အွဉ်းမေတ္တာ၊ ခမ်းသားလောင်း အကျောင်၊ ၊
- ၅။ ဝင်လဲင်စိုဉ်တပန်း၊ ဝင်လဲင်လို့သော့သွ။ ဟံးကိုတဲ့
သထန်သလျားချာတဝ်းပါ၊ ကအွဉ်းနွောင်မေတ္တာတရာ၊
နဲဉ်းနပ်၊ (ကသယ်ခံနွောင်နဲဉ်းနပ်)နပ်၊ ဟပ်ထွားနဲဉ်း၊
ဟပ်ကျင်သွံနဲဉ်းငါး အကျောင်၊ ၊
- ၆။ ကွပ်ကျိုစာ၊ ပွိုးမေတ္တာတရာတဲင် နွောင်ချာချူချူ
ရန်းသူး တောင်ပြန်းချာဟးစွဉ်း အကျောင်၊ ၊
- ၇။ ပေါးထာမာဟပ်၊ ပေါးထာမာ အကျိုအဝ်းနပ်၊ ယပ်နဲဉ်း
မုဲင်ယပ်တဲ့ယပ်း လွဲမွန်းတောင်း၊ ကျိုစာမာဟး
အကျောင်၊ ၊
- ၈။ ဝီရိယအစွန်အားနပ်၊ ထွာအီဒျား ထာချမ်သားအကျောင်၊
စတဲင် နဲဉ်းနပ်ဖုံးသွ။ ။

(၁၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

မဟာသီလဝဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ဇေးတဝွန်းကျောင်းကို- ဗွန်ထိုအံ့ဒျား
 စွမ်းနီလွင်သေး - စင်ပေးတပါ၊
 “လွှမ်းနဲ့နာ” - ဘုရားရီဗား
 ဟောင်လွှာတမ်း - ပွေးစမ်း ခြင်းနယ်ချာ ။
- ၂။ ဘုရားလောင်ခါ - ပြောင်ထွာရားဇား
 ပဲစ်အင်းအမတ် - ဆွဲဖျတ်ဝါးညာ၊
 လွှေတောင်ခမ်း - ခွန်နမ်းကပ်ဒါး
 ယွမ်းအမတ် - လွင်သတ် ခွန်မဟာ ။
- ၃။ စွဲပွယ်မဉ်းထွာ - သီအာလွင်ငါး
 ဒုက္ခခိုးလျား - ခမ်းသားအများ၊
 ရန်သူအလောင်း - ခွဲရောင်းမေတ္တာ၊
 ကွိုထားချူ - နေးထူး အကျိုးအာ ။

မဟာသီလဝဇာတ် ထွေယိုသွ။

**မဟာသီလဝဇာတ်ဝတ္ထုကိုယို ဟောင်ယူးဟပ်ထူး
မေတ္တာဒဿန**

၁။ ဘုရားလောင်း၊ ခွန်မဟာသီလဝန်၊ ရက်ခမ်းသားတင်
ကအွဉ်းမေတ္တာ၊ ခမ်းသား ထိသားလောင်းနပ်၊ ထွာ
မေတ္တာ၊ “ယံ”။
(မဉ်းဖေးဆုနပ်၊ တတိယဆု၊)

၂။ ဝင်လွဉ်စွန်သွဉ်ထာ၊ ဝွေခမ်းကို ပဉ်သွံလဲင်းသွဉ်ထဲ
ဖေးပဲစ်ဖေးတံးတောင်း၊ ဖေးထဲင်းခွဉ်ဆု၊ ကအွဉ်း
မေတ္တာ၊ စွန်သားလောင်းနပ်၊ ထွာမေတ္တာ၊ “ယိန်း
ယံ”။ (မဉ်းဖေးဆုနပ်၊ ဒုတိယဆု၊)။

၃။ ဝင်စွဉ်တမန်းအစူ၊ ဝင်လဲင်းလို့သော့သွဉ်ဟံးကိုတဲ
သထန်း၊ သလျားချာတင်း၊ ကအွဉ်းမေတ္တာ၊ ရန်းသူ
လောင်းနပ်၊ ထွာမေတ္တာ၊ “ယိန်းယံယံ”။
(မဉ်းဖေးဆုနပ်၊ - ပထမဆု၊ နောင်သွဉ်။)

နီနာအတွက် ဟင်သေဟင်ထေ မေတ္တာဒဿန

၁။ ဝင်ရက်နီတင် နီရက်ချာဝင်၊ ရက်ဖူးရက်ဝေးတင်
ကအွဉ်းမေတ္တာ၊ လိုရက်နီလောင်း၊ ဖူးဝေးအလောင်း
နပ်၊ ထွာမေတ္တာ၊ “ယံ” (တတိယဆု) ၊

၂။ ဝင်ခွန်လျားသွူနီတဲ့ ခွန်းလျားချာတမ်း၊ ဝင်ယားသွူ
နီဂုဏ်းသိက္ခာတဲ့ ယားချာတမ်း ဝင်ဂုဏ်းသိက္ခာ၊
ကအွဉ်းမေတ္တာ၊ လိုနဲင်းနပ်(လိုလွှာထီးနီ/လိုတကေး
နီ)အလောင်းနပ်၊ ထွာမေတ္တာ၊ “ယိန်းယံ”
(ဒုတိယဆု)

၃။ ဝင်နီစွက်သွူနီတဲ့ နီစွက်ချာတမ်း၊ ဝင်အီးမာသီသွူနီ
တဲ့ ခြင်းချာတမ်း၊ ကအွဉ်းခွာင်၊ မေတ္တာ၊ ရန်းသူ၊
အလောင်းနပ်၊ ထွာမေတ္တာ၊ “ယိန်းယံယံ”
(ပထမဆု) ။

တောင်၊ခါ၊ - ကအွဉ်းဒါ၊ မေတ္တာအရန်းရန်းယိုနပ်၊ ဘုရာ၊
အလောင်၊ သူးတော့ကောင်သီး၊ လိုဟင်လို၊
ဒါးသီး - သရင်မေတ္တာစဲစဲချားသွူ၊ စီ၊ပွါ၊
ရေသား၊ ကားကွယ်ရေသား၊ နိုင်ငန်းရေ၊
သား - မေတ္တာအရန်းရန်း မွေးတမ်းနပ်သွူ။

၅၂။ ဂူဠဇနကဇာတ်

နီဗ္ဗေဒဘုရား သတင်းသွံ့အင်းအုံ သာဝတ္ထိခမ်း ဇေးတဝှန်း
ကျောင်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွမ်း ရဟန်းလွှဲတပါးတင် ဗ္ဗေဒဘုရား
ဟော်ပျား “ဂူဠဇနကဇာတ်” ယိုသွ။

(တောင်ခါ၊ - တတ္ထ ယံ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ တံ သဗ္ဗံ မဟာဇနက
ဇာတကေ အာဝိ ဘဝိဿတိ-အကျောင်း
အခရား ကအင်းနင်း တို့၊ “မဟာဇနကဇာတ်” သူ့မဲ့၊ သေစင်းဗား
ဒျား ဇာတ်အဋ္ဌကထာ - ရှိ၊ နှိုင်းနင်းတင် ဖေးနေးကသေရီးဗား
မဟာဇနကဇာတ်နင်း တမ်းထန်းထေထုတ် အအိုဦးချုပ်နှိုင်းယိုသွ။)

မဟာဇနကဇာတ် အအိုဦးချုပ်

အိုးစခါ (ဝိဒေဟရာဇ်တိုင်း) “မိထိလာခမ်း” ကို မဟာဇနက
ယို အင်းထွာခွန်၊ ခွန်နင်း အပိုခို အင်းနီဖြာ၊ အဝေးနင်း အမည်၊
“အရိဋ္ဌဇနက”၊ အဖူးနင်း မည်၊ “ပေါလဇနက” နင်းသွ။

အဖါကထင်းလယ်ထွူခါ အဝေး “အရိဋ္ဌဇနက” နင်း ထွာ
တောခွန်၊ အမတ်တဖြာနင်း လွှဲထီးအဖူး “ပေါလဇနက” နင်းတင်
ဆင်းဆင်း လောင်းအဝေး ခွန်နှိုင်းယို -

“ဩဗ္ဗေ - နီဗ္ဗေဒနောင်၊ အကျမ်းသီနီဗ္ဗေ၊ အကျမ်းသိမ်း
အားဏား၊ အကျမ်းထွာရားဖူးခွန်၊ အဦးသတိတီးနော ဗ္ဗေဩ”

“ခွေဖူးနဝ်၊ အမျိုးကျမ်းခွေခဲင်းနဝ်၊မွေးတဝ်း” ရိုးခဲင်းနဝ်၊တဝ်း
ယွမ်းတဝ်း အမတ်ယွတ်နဝ်၊ ငေါင်းနောင်၊သွ။။

အမတ်ယွတ်နဝ်၊ ပေါးအခွင်၊ရော့၊တဲ့ လဝ်းကားမဲ့င်၊လဲင်း
လဲင်း၊ ပေါးအဖဲင်းသင်၊တဲ့ လောင်းကားမဲ့င်၊မြို့က်မြို့က်တဝ်း အဝေး
ခွန်နဝ်၊ သ၊မြို့က်ပေါးလွဉ်၊ ထွဉ်းခွမ်၊အဖူး၊ အွဉ်းခံထောင်းကို၊
အဖူးအံးသစ္စာခဲင်းယို -

“ခွေမဉ်းတကျမ်းဟးတဝ်း နီဝေးနဝ်၊ တဖြီ၊ပသီး ခွေခင်း
လောင်း ယံကထဲဖြတ်၊သွတ္တ၊ ထောင်းတခါ၊တဲ့ ယံကမွှောင်သွတ္တ”
သဲစ်ကအံးသစ္စာခဲင်းနဝ်၊တဝ်း တဖြီ၊ပသီးတဲ့ ထဲဖြတ်၊စွဉ်း၊ ထောင်း
တခါ၊တဲ့ အဝ်းလျိုးလျိုးကားကား မွှောင်ဖေးစွဉ်းဒျားတဝ်း အဖူးခွန်ပေး
ပေါလနေကတဲ့ ထန်းထိုးလ၊စွဉ်းဒျား၊ (အဝေးယွမ်းထိုး၊ ပါ၊မာ၊ထား၊
တရာ၊တဝ်းတဝ်း) ယူးယူးချာ သ၊ဆာအဝေး၊ စုစွဉ်းဒျားစွဲ၊ စုစွဉ်း
ဒျား စုခွမ်လက်နက် သဲင်၊တို့က်၊ချာ အဝေး၊ အဝေးထဲသွမ်းထိုး၊
အဖူးထွာသော့၊တော ခွန်နဝ်၊သွ။။

အဝေးခိုမာနဝ်၊နဝ်၊ အဝ်းနမ်းလောင်းတွင်၊ လွင်းထန်းထိုးလ၊
ခမ်း၊ တွိုးလွေ၊ “ကာလစမ္မိနုဂိုရ်”ခမ်း၊ အပိုပေးဟို့၊ကို ဘွံ၊တံ၊
ခို၊တဝ်း လွေ၊မော့၊လို၊ဟပ်လို၊ဒါ၊ ဆရားတန် ဒိသာပါမောက္ခ၊
ဆရားတန်မတ်ဖူးမူး၊ ထူးရေ၊ ဟဲ့၊အံ့ညီ၊ တွိုးတနီ၊ လွူးလင်းအပို
ခို၊ အမဉ်းယို ဖန်ဖေး “မဟာနေက”နောင်၊သွ။။

ခွန်ပေးနဝ်၊ အဝ်းဆရားလမ်း ဆရားထူးတဝ်း ကမ်းသ၊သွဉ်
ဟးဟပ်ငါးပညား၊ အသက်ထင်းလ၊ တဆီသူနဝ်၊ ကျောင်၊ထွ။

(ဒါးလဲဦးပညာ)တင် ရီစဲစ်အမျိုး၊ အမျိုးဒေါ့နယ်လို့စဉ်းချား ကလွင်း
ထန်းဟားခမ်း အကျောင်းအခရားဖုံးနပ်သွ။

ကထင်းဟွန် အမျိုးငေါင်းထွဲခါ ပုရိသာဇဉ - လိုခိုအား
ဖားနီး၊ ခွန်သွီးခွန်သ၊ ဗ၊ထင်းတဝီးနာ၊ “ခွေအီးထူးသိမ်ချာ နီဖါ
ခမ်း၊ ခွန်နမ်းနပ်၊ ထွာဟားခွေ” သတ္တိ ဗျတ္တိဗေဗေ ချသ၊နဲင်းနပ်၊
ထွဲထွော့၊ ကန်းတော့မျိုးဗွေ၊ အမျိုးဖေးအနီးအရင်၊ -

“အမ္မ အဟံ သုဝဏ္ဏဘူမိံ ဂမိဿာမီတိ အာဟ”

“မျိုး - ခွေအီးလွေ၊ သုဝဏ္ဏဘူမိ ခမ်းသူ့၊”

(ဆဌမ - ဇာတက အဌကထာ - ၄၃)

ဒေါ့နဲင်းနောင်ထွဲခါ လင်သဘော့ဆိတ်၊ လင်ထိုမ်း
သဘော့ထီနောင်သွ။

အနီးနပ်နပ်၊ အဖါဖူး (ဖါနင်) ခွန်ပေါလဇနကနပ်၊ အံ့ဟပ်
တဝ်း၊ သဘော့နပ်၊ လွေငါ ကထင်းလန္တု၊နီးတော့၊ ပဲဉ်ပ၊
သဘော့ကဲ့င်၊ ထီန္နိသော့အကို၊ သဘော့၊ ကွဲတုံကွဲတုံသော့ထီ
ကို၊ လိုန္တု၊ချာဖုံးနပ်၊ ငွိုးရောင်ငွိုးရင် အင်ဖြောင်းတိုင်းလူ၊
ဝဲင်းလူ၊ ဝဲင်းတဝ်းလူ၊ ငွိုးတဝ်းထာနပ်၊ အဝ်းချားဘုရာလောင်၊
မဟာဇနကလွဲ၊ ဘုရာလောင်၊ မဟာဇနကနပ်၊ ထောပတ်ကို
သော့တသားသီကျာ၊ အံ့ခါကျိ၊ကျိ၊ ခွမ်လာတဲ့ ထီဖေးကစပ်
လ၊မွန်းတင် စုပ်စပ်လို့နားမန်၊ ကွဉ်ကတဉ်းတဉ်း၊ ကွဉ်က၊
ခြင်းခြင်း၊ ရဲပ်ဟောင်ဟောင်ထွဲခါ ထင်းစဉ်း သဘော့ထွန်းနာ၊

အင်းသင်္ဘော၊ထွန်းနာနပ်၊ နှေးအားတဝဲဉ်ညာ၊ ပွန်းလ၊ထို၊စွဉ်း
ကြေ၊ ထအန္တရာယ်၊ တွိုးလို၊လင်ဖုံးနပ်၊ အင်းဦးတွင်၊တုံထီ၊
အင်းဦးတွင်၊ ထဖုံးအံး၊ သွီးထန်းထွတ်၊ထီတခိုး တချားလင်းနှေးစွဉ်း၊
ဘုရာ၊လောင်၊သီးဖါဖူး ခွန်ပေါလနေကနပ်၊တဲ့ အလယ်၊ထို၊ အနီ၊
နပ်၊သွေ။

ထီသမုဒ္ဒရာနပ်၊ ထီးတင်းအကူအနားစွဉ်းတဲ့ ဘုရာ၊လောင်၊
မဟာနေက အင်းယားချားတိတ်၊တိတ်၊ ကပေါထွား ထီသမုဒ္ဒရာ
“နင်၊မဏိမေခလား” နပ်၊ အစံးစာ၊တဠိ၊ချား အစေ၊စိန်းတင် အခိန်း
ထွားထီတဲ့ အွဉ်းဖေင်၊ထွား၊ လ၊စွဉ်းချား နွတ်၊နီ၊မ၊ ယူးလ၊ထွားထီ၊
ယော့ထန်းဘုရာ၊လောင်၊ လွေ၊အွဉ်းမိထီလားခမ်း၊ တခေါ့၊ဥယျာဉ်း
ခြံကို၊ မင်္ဂလာလုံးပျာ၊လောင်းနပ်၊သွေ။

ကလယ်၊ထို၊ ပေါလနေကနပ်၊ အပိုမူးနံ၊ယောင်၊ရေ၊ အဝံး
တဖြာ၊ “ပိုမူးကထွိုက်ဒါး ဒိုပင်းတဖြာ၊နပ်၊ တေားလမ်းသော့၊
ရွေ၊နပ်၊နပ်၊ ဒင်းဖေးသော့ ခွန်အရားနော” ခွန်တန်ထွန်းသေ၊ခါ၊နဲင်း
နပ်၊တင် အမူ၊အမတ်သီး တွိုင်းပင်းလို့ဝင်၊ထွေ၊ခါ လွိုက်ရီးခန်း
စဲ့၊ပိုးတန်၊ ထွဉ်းလွေ၊ဒေါ့၊ရီ ခွန်ပိုမူး၊ ခွန်ပိုမူးရီး -

“လွဉ်စိမ်းဖေးခွေ ခင်းလောင်၊ယို” ပါ၊ခိုစဲ့၊ပိုးနပ်၊တဲ့ လိုးနား
လဲဉ်း ခွန်ပိုမူးတင် သေယူးဒွမ်ထမိုင်၊မိုင်၊ နဲစ်လေားလွဉ်စိမ်းဖေး
ခွန်ပိုမူးခင်းလောင်၊ ခွန်ပိုမူးရီး - “ခွန်လောင်၊ထမိုင်၊ခရား မဉ်လ၊

ဒျားခွေလွှမ်း၊ နားဒျားလို၊မူးငင်း၊ အမျိုးတစ်မီးဖေးတင်း လို၊မူးခင်း
လောင်းတဲ့ လွှဲစိမ်းဖေး၊ လို၊ခိုပေါ၊ပယ်၊ - လို၊ခိုယျတ်နဲင်းယိုနပ်၊
မားအီကဲထမဲ့င်၊”ရို၊နဲင်းနပ်၊ထွေတွေ့၊ တွမ်းခင်းထွန်စွေ့၊
စွဲ၊ပိုးသ၊အင် စွဲ၊ပိုးနပ်၊ ပြဉ်းချာ၊ တအာအဲစ်၊စွဉ်းဒျား၊ အဝင်းသ၊ငါး
ဝင်း၊ လွင်းလင်းထို၊စွဉ်း တလဲင်းချင်း၊ တဖြာ၊ထွေတဖြာ၊ ခိုပင်း
ပဉ်ငတ်၊ဖြာ၊ မူးနံ၊ဆဲမ်း တအာ၊ ဒါထို၊မား အခင်းလွဉ်းလွဉ်း
နောင်၊သွေ။

ပုရောဟိတ် ပုဏ္ဏားတဖြာ၊ရို၊ -

“လွိုက်ဖေးခိုပင်း ငတ်၊ဖြာ၊လဲဉ်းသွေ။ တဖြာ၊ဖြာ၊ထွာငေါင်း
တင်းဟ၊ အဝ်းကိုင်အွဉ်းစွ၊ ‘ဖုဿရထာ၊’လွှမ်းမတောင်၊ “ဟောင်
ဒျား” သဘော်၊တူ၊ ပငါပရာ၊တင် မြိုင်းသေးခေါင်းသေးချား ဖုဿ
ရထာ၊နပ်၊ထွေတင် -

“လို၊ဘွဲ့၊ကံးတလာ၊ ကအီးထွာခွန်မျတ်၊ အဝ်းအရပ်မဲ့င်၊တဲ့
ရထာ၊ လွေ့ထေ့သော့နော” မိဉ္ဇာန်းထွေးထွေး၊တွမ်တွမ်၊ နဲင်းနပ်၊ထွေ
မ၊ အွဉ်းစွ၊လွေ့ရထာ၊ ရထာ၊တဲ့ လွေ့ထေ့စွဉ်းတရွဉ်း ဘုရား
လောင်း၊ ဘုရားလောင်းရို -

“သီခွန် လဲဉ်းလွေ့မဲ့င်၊”

“နီသွဉ်းသီးခွန် အလယ်၊ထို၊လဲဉ်း၊ လ၊လဲဉ်းနှုတ်၊နီ၊ဖွေ့ဩ”

“အပိုခို ကအီးထွာသော့၊ခွန်ဖုံးဟာ အဲဉ်ထဝ်းတဖြာ၊ဖြာ၊နဲ့”

“အပိုခိုအံ့ထဝ်း၊ အဝ်းကဲင် အပိုမူးနံတဖြာဒုး ပွေးသြ”

“မွေးသွ။ ပေါးနပ်တဲ ခွေထွာဖေး သီခွန်ယို” ဝင်၊မြိုင်း
စွဉ်းဟေ့နပ်ကိုထွူတဲင် ပင်၊သဲင်ဟော်လောင်း၊ ခွန်ပိုမူး ကထင်း
ဟွန်တဲင် ခံးလွေ့ထေ့တဝ်း၊ ထွဉ်းပါတဖြာ လွေ့ပင်လွဉ် ဘုရာ
လောင်း၊ ဘုရာလောင်းတဲ ခံးလွေ့ထေ့တဝ်း၊ နင်၊မူးယောင်၊ရေ
ထွဉ်းလွေ့ ပင်၊သွံလဲင်းဗွေဗွေသွ။တဲ ဘုရာလောင်း တခံးလွေ့ထေ့
တဝ်းတွော့ နင်၊မူးအံ့ဒါးဒွါမ်၊ လွေ့ထေ့ရီးဟးစွဉ်း ဘုရာလောင်း၊
ဘုရာလောင်း နပ်၊ ယောင်၊ဆင်၊တရေ၊ငါးတဲင် “သီဝလိဒေးဝီး”
ကထင်းထီးနပ်၊ နင်၊မူးကူခြွေ လိုးလွေ့ယွယွ၊ ယေန်၊ယေန်၊ကေး
ကေးနပ်၊ တသေယူး ယားဒွါမ်၊ နဲစ်လွေ့စွဉ်း ဘုရာလောင်းထျ၊
သဲစ်ကတိုးဘုရာလောင်းထျတဲ ဖေးရီးစွဉ်းအစူ၊ ဘုရာလောင်းတဲ
သဲဉ်းထွူစွဉ်း တလဲင်းချင်၊ ခွန်တွမ်းနင်၊ ထင်းပလ္လင်၊ အံ့ဒင်းပလ္လင်
လောင်းကီ၊ ဘုရာလောင်း ရီနဲင်းယို -

“သီခွန်တန် ထွဉ်းသေ၊နဲင်းမိုင်”

“ခွန်ပိုမူး ကထိုက်ဒါး ခိုဗင်းတဖြာနပ်၊ တေားလမ်းသွော့၊
ဝွေ့နပ်နပ်၊ ဒင်းဖေးသွော့ ခွန်အရား” ထွဉ်းသေ၊ခါ၊နဲင်းနပ်၊
ပွေးသြ”

ပေါးနပ်ဟ - နင်၊သီဝလိဒေးဝီး ထီးခွေယို ကျိုက်နေ
ဟောင်း”

“ကျွိုက် တကျွိုက်တင်းတဲ့ နှစ်လွှဲထေ့ နီဗွေး၊ ဖေးရီးလဲဦး
သွေ့ အစုနပ်ဗွေး၊ ယောင်းရီးအစုနပ်၊ ကျွိုက်နီဗွေး၊ ဖေးရီးအစုနပ်၊
ရက်နီစောင်းနပ်၊သနယ်အော်”

နောင်ထွေ့ထွေ့၊ ခွန်တွမ်းနင်း ထွားလို့ဝင်း၊ ငပယျမ်းထား၊
အမူအမတ်ဖုံးတဲ့ ပယျမ်းယဲ့ထွေ့ခါ ထွားငါဗျန်းတင်း၊ ဒေါ့ဒွမ်းငေါင်း
ငေါက်ကတူး၊ အံ့ရူးခန်းဒျား ပငါပရာနပ်သွေ့။

(တောင်ခါ - စူဠဇနကတဲ့ သင်္ဘောကဲ့ဝင်ထီကို၊ ကျိုးစာ၊
ယားဗားထီ၊ ပွိုန်ပီ - မဟာဇနကနပ်သွေ့)

တိုးတနီထွေ့ “ခွန်စူဠဇနက” အံ့ထီဗွာဆလ ရွှစ်ခန်း
ဂါးထားနဲဦးယို -

၅၂။ ဝါယမေထေဝ ပုရိသော၊ န နိဗ္ဗိန္ဒေယျ ပဏ္ဍိတော ။
ပဿာမိ ဝေါဟံ အတ္တာနံ၊ ဥဒကာ ထလမုတ္တမံ ။

“လိုခိုနပ်ရာ၊ ကျိုးစာသောင်းသာ၊ နက်ငါငါမ၊ တွမ်း
လွှမ်းတင်း၊ ယပ်ယပ်ကျိုးစာ၊ ကွပ်ခွေကျိုးစာမ၊ အင်းထီကို
ထန်းလ၊နဲဦးယိုသွေ့” ။

နီဗွေးဘုရာ၊ ဟော်ကျာဝတ္ထုယိုထွေ့ခါ ပျနယ်ပါ သစ္စာ
ထွေ့၊ ရဟန်းလွှာနပ်၊ လစွဉ်း အရဟတ္တဖိုလ်း၊ တိုးစွဉ်း ရဟန္တာ
အရန်းနောင်သွေ့။

(၂၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

ဘုရားခွေယိုနောင်၊ မော့နောင်၊ခါ ထွာဖို့ ခွန်စူဠဇနက
အကျောင်၊ ပေါင်ချာဇာတ်နဲင်းနပ်၊သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် စူဠဇနကဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊အိ သတိ၊ ကလ၊အိပညား၊ ကလ၊ဒါး
ထားသေ တရာ၊ဖုံးနပ်၊ -

၁။ သင်္ဘော၊ကိုင်ထီကို မော့ထားဒုက္ခယိုအတွင်၊ အဉ်းလင်း၊
မဲ့ထီ ငြိုးဦးမော့ထားနပ်၊ ထူချာတမ်း၊ တိုင်းတယ်လူ၊
ဝိုင်းလူနပ်၊ တထူတမ်းအကျောင်၊ ၊

၂။ ပေါးလိုလွှဲချာမွှီးမ၊ ပေါးလိုသီးလဗ္ဗာ၊ ပေါးလိုဟပ်နပ်၊
တဲ တတင်းတမ်းလူ၊ တဝိုင်းတမ်းလူတဲယမ်း လူသီးထွား
လွှဲတလ၊တမ်း၊ လူစွဲကိုဗား အကျောင်၊ ၊

၃။ ကွဲချာဒုားနမ်း၊ နေးဒုား တွမ်းဉာဏ်းဝွေးဖန်းနောင်၊မ၊
အောင်းမျှင်းလ၊အကျောင်၊ - စတင် နဲင်းနပ်၊ဖုံးသွ။

စူဠဇနကဇာတ် ကဗျာ

၁။ ဇေးတဝွန်းကျောင်ကို - ဗွန်ထိုအံ့ဒုား
လွှဲမွေးလွင်၊သေး - စင်၊ပေးတပါ၊
ဘုရားဟဲ့လွဉ် - ဒေါ့သွဉ်ဖေးဗား
သင်္ဘော၊ပ၊ - ထန်းလ၊ ခြိုင်းနယ်ချာ ။

- ၂။ သဘောကဲ့င်လီ - အီးသီသွူဒျား
ဗွိုးဝိုင်းလူစမ်း - ထူတမ်းလာလာ
ကျိနမ်း နေးဉာဏ် - ဝွေးဖန်းယံဒါး
ဇနက - ထန်းလ မသီထွာ ။
- ၃။ လိုခမ်းလောက - ဒုက္ခမောဗား
ဗွိုးဝိုင်းလူစောင်း - ထူတမ်းလာလာ
ကျိနမ်းနေးဉာဏ် - ဝွေးဖန်းယံဒါး
မတပ်ဗွိုး - ယပ်ရွိုး ဖေယေန်ချာ ။

စူဠဇနကဇာတ် ဝျသွတ်ယိုသွါ။

နမ်းစွန်အား ဒဿန

မော့ဘောရန်းတင် လဲ့လုဒွမ်တွေ့ သီဗားနဲးနဲးဝင်တဲ့

၁။ ငမ်းဗွိုးဦး - သီဗားထာနပ် ဟဲ့ “လိုညမ်း” ၊

၂။ နမ်းတသွိုးဝီ - သီဗားထာနပ် ဟဲ့ “လိုယံ” ။

လိုညမ်းငေါင်း တွမ်း လိုယံဗွါ

၁။ လိုညမ်းရိုး - “တထွာနွောင်တမ်း၊ မဲ့ယပ်မြိုင်လျှမ်း”

၂။ လိုယံရိုး - “ထွာနွောင်တမ်းအဲဉ်ထင်း - ငမ်းတင်း
ထာယပ်”

(၂၈) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

၅၃။ ပုဏ္ဏပါတီဇာတ်

နီဗ္ဗေဒဘုရား သတင်းသွံ့အင်းအုံ သာဝတ္ထိခမ်း ဇေးတဝှန်း
ကျောင်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း “ဒေါက်ကို သော့အစူး” တင်
ဟော်ဗား “ပုဏ္ဏပါတီ” ဇာတ်ယိုသွ။

အိုးခဲတလင်း သာဝတ္ထိခမ်းကို ဒေါက်သားဖုံး အုံပြုံးမော့ခွဲ
လို့ဝင်းတင် ဒေါက်သားတဖြာရိုး -

“နီဒေါက်ကို လို့လင်းသွ။ မားနဲင်းမင်းမ၊ အီးလဒေါက်ကိုယို”

တိုးနင်းတော့ ပါးကျဲတရံ၊ ဒေါက်အေးတဖြာနင်းရိုး -

“သီနန်းမျှန်း၊ ခွေယူးပေါက်ခါ၊ အနယ်အင်းတမျိုး”

“ပါးနင်း - နာယူးပေါက်ခါ၊ အနယ်အင်းနဲင်းမင်း”

“အနားထဝိဏ်းသဌေ ပေါးအလွေခွန်ထျာနင်း ဆွစူသွို၊
ကွဉ်ကွခွမ်းလာဟောင်း၊ နီဒေါက်ကို သော့တေ့တသီးတဖေင်း၊
ပေါးအနားထဝိဏ်းသဌေ လွဉ်တဲ ဟဲ့လွဉ် ဖေးအွနီဒေါက်၊ ပေါး
တဖေင်းနမ်းသွ။ဟောင်းတဲ ထူးအစူသွို၊ ထူးအခွမ်းလာဟောင်း၊
ထွာနီဒေါက်ကိုနောင်သနယ်ဟေး”

“မွေး - မွေး၊ ယံမွေးပါးနင်း”

သဘော်ကျစွမ်းဖြာ၊ မားခန်းအနယ်နင်းအတွင်းသွ။

တိုးတနီ -

အနားထပ်ထားသည့်လွှဲတင် ဒေါက်သားဖုံးရိုး -

“ဩဗွေ - နို့လွှဲက နီသွဉ်းသီးဒင်ဆဲင်းယို၊ သွံ၊ဆောင်း
ဒွိုန်းက နီသွဉ်းသီးဒေါင် အဟင်စားယိုထွူမ၊ ကွဲကျွဲလွေ့နပ်သနယ်
ဗွေဩ”

ဝဲင်းရိုးရိုးသေးသေး လောင်းဗွေဗွေစင်းစင်းနဲင်းနပ်၊ အနား
ထပ်ထားသည့်နပ်၊ လ၊တမင်တဖိုလ်း ထွာသောတားပန်းပုဂ္ဂိုလ်း
တင် အွေတင်းဒေါင်၊ ကွဲတွေ့၊ မဉ်သေဒေါက်သားခရားတင် နို့
လွေ့ဒေါက်ဆဲင်း၊ ခတ်ကယ်ဒေါက်သားလောင်းလွှဲ၊ ပွဲးထမိုင်၊ ဆင်
အကွက်နဲင်းယိုနပ်၊ အနားထပ်ထားသည့် ရိက္ခေလ၊ထွူစဉ်းဒျား၊
“ပါဒေါက်သားဖုံးယို အင်းယိုကို ဖေးကလွင်းထို၊ ခွေအီးရိုးကမ၊”
ချ၊သ၊နဲင်းနပ်ထွူခါ -

“ဒေါက်သားခွဉ်းဆွေဖုံးဟွေး - သီဒေါက်ကို သီသော့တသီး
တဖေင်ထွူတင် လို၊ကလွဉ်လွဉ်ယိုကိုဖုံးနပ်၊ သီဖေးအွေ၊ ပေါးဝင်၊
တဖေင်ဖေင်သွူတွေ့၊ သီထူးထို၊ ဝင်၊တခြို့၊ သီမာနဲင်းနောင်၊
သီကျဲးနဲင်းနပ်မ၊ သီလွဉ်တယ်၊ သီဒေါက်ဆဲင်းယိုကိုသနယ်။

ယို ဒေါက်သားဖုံး -

သီရိုး ‘သီဒေါက်အဟင်စားနောင်၊ အွေနယ်ခွေတဖြ၊ဖြ၊ဗျန်း
နေဟောင်း၊ သီဒေါက်ကိုယို သီမဉ်းတသော့တင်း တသီးတဖေင်၊
နပ်၊ အွေနယ်ဗျန်းဟေးသနယ်၊ (ပေါးသီအွေနယ်တင်းနပ်၊ ခွေအီးထူး

(၃၀) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

ရေသီကွေး)” သဋ္ဌေလောကီနဲနဲနဲနဲနဲနဲ ခေါ်သားလွင်းထို၊
လို့စွဉ်း၊ ဝွေတဲ့ ဝွေသင်ချာခန်း ဝွေလမ်းနောင်သွ။

အနားထပ်ဏ်းသဋ္ဌေ ထင်းထွေစီဗွေဘုရား၊ ဝိုင်းဘုရား
ထွါခါ လောင်းပါနဲနဲနဲနဲ -

“ဩဗွေ - ခေါ်သားဖုံး ကျဲအံ့လဲဉ်ခွေသွဉ်း ဗွေဩ”

“တကာသဋ္ဌေဟွေ - ပါခေါ်သားဖုံးနဲနဲ ကျဲအံ့လဲဉ်
နာ၊ ဘဝယိုလွှမ်းတကာတမ်း ဇာတ်ကရီးတဲ့ ကျဲအံ့လဲဉ်ဖိုလဲဉ်း
ပညားသျှို (ခွေ)ယိုနေနေ” သဋ္ဌေမည်သေ တောင်ပြန်၊ ဗွေဘုရား
ဟော်ထန်းနယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတိုင်းသွ။

ပုဏ္ဏပါတီဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထု

အိုဗွေစခါ ဗားရာဏသီးခမ်း ဗျဟ္မဒတ် အဝံးထွာခွန်အတွင်း
ဘုရားလောင်နဲနဲ ထွာဗားရာဏသီးသဋ္ဌေ၊ ခေါ်သားအခေါ်
ငိုလို့ အတိုင်းပင်းလို့ဝင်၊ အခေါ်ကိုနဲနဲ သော့တသီးတဖေ၊
သဋ္ဌေကထင်းလွဉ်တော့ ဝွေသီးဟဲ့သော့ဆင်းကို၊ မည်သေဝွေသီး
ခရားတင် ဗားရာဏသီးသဋ္ဌေ နို့လွေ ဝွေသီးခေါ်ဆင်းကို။

တို့ခေါ်ဆင်းကို ကထင်းခတ်ကယ်၊ ဝွေသီးလွှဲဖုံးနဲနဲ
အလွှဲရလဲဉ်ထာဖုံးချာတင် သဋ္ဌေရီ၊ -

“ခေါ်သားဖုံးဟွေ -

ခွေအီးလွေ့ထွေခွန်တင် အွေဒေါ်ထွေ လွေ့ထွေခွန်ထွေနဝ်၊ ဟောဝ် တင်း၊ သီအုံပွေပွေ ဟော့ယိုနော” ရှိနဲင်းနဝ်ထွေတင် လွေ့ခွန်ထွေ၊ အဝ်ခွန်ထွေသင်းချာ၊ ဒေါ်သားဟဲ့နွဲ့သော့ယင်းဆင်းကို၊ တွိုးဒဝ် ဆင်းကိုတွော့ သဌေထွေး ဒေါ်ဝန်း ဒေါ့ထန်းနဲင်းယို -

“ဒေါ်သားဖုံးဟွေး - ခွေထွေးသီ အအုံအအဝ်၊ ခွေထွေး သီလွှီးနဝ်၊ သီကျုံးလဲဉ် တစွိုးစွိုးချားရင်၊ သီဒေါ်တဲ အဝ်ဗွေစွူ စွူချားဝန်း၊ သီအံ့ဖြား သီဒေါ်ဟဝ်တဲ တွိုးသီနဝ်၊ သံးတအွေတင်း၊ သီဒေါ်မဉ်းဟဝ်မွေးဟ သီတဲအွေဟးသနယ်၊ သီတအွေတင်းယိုနဝ်၊ သီဒေါ်ကိုယို သီသော့တော့ တသီးတဖေင်သနယ်၊ သီမဉ်းရိုး ‘သော့တင်း’ တဲ အွေနယ်ခွေဟင်း”

ဒေါ်သားတဖြာဖြာ အွေနယ်ဗွန်းတင်း၊ “ကားယိုမာ၊ ငါ ကျုံးတကိုင်ဝင်လဲတင်းအကျောင်၊ ပေါးမာဖျင်နဲင်းယိုနဝ်၊ အီးဖေး ပဲစ် ဖေးတံးအကျောင်” - သဌေဖေးသတိ၊ လောကံသေ့နဲင်းနဝ် ထွေခါ အွဉ်းစွေချာယင်းချား၊ ဟးရားဏသီးသဌေတဲ ဒါးန-စတင် ကုသိုလ်းထာမာ၊ ကျိုးစာသောင်းသာ ကံးအွဉ်ငါအလွိုက် ထွိုက် ရာ၊ သီလွေ့ခန်းချားနဝ်သွ။

ဒေါ်သားမော့နဝ်ခါဖုံးနဝ်၊ သဲင်ထွေဒေါ်သားယိုခါဖုံးသွ။ ဟးရားဏသီးသဌေ မော့နဝ်ခါနောင်၊ သဲင်ထွေဘုရာခွေယို အကျောင် - ပေါင်ချာဇာတ်နဲင်းနဝ်သွ။

(၃၂) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် ပုတ္တပါတိဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊အီ သတိ၊ ကလ၊အီပညာ၊ ကလ၊ဒါ၊
ထာ၊သေ တရာ၊ဖုံးနပ်၊ -

- ၁။ ဒေါင်သားဖုံး ဖေးကလ၊ဒေါင်ငို၊နပ်၊ ကျုံးဒါ၊အမျို၊မျို၊
အကျောင်၊ ၊
- ၂။ ပေါ၊နေးတွမ်းညာဏ်၊ ပေါ၊ထာ၊ဂွေးဖန်း၊ ပေါ၊ထာ၊ရိက္ခေး
ဟပ်နပ်၊ ပါ၊အံ၊လဲဉ်လ၊တပ်၊ အကျောင်၊ ၊
- ၃။ တဖြာ၊တွမ်းတဖြာ၊ ဖေးကအံ၊လဲဉ်လ၊မွန်းလို့ဝင်၊ တဖြာ၊
တွမ်းဖြာ၊ ဖေးကမာ၊နစ်နားမွန်းလို့ဝင်၊နပ်၊ ဆင်းရာ၊သား
ဆွဲ၊မ၊ဖေးသတိ၊ဟေး၊ ထူးရေ၊ဟေး အကျောင်၊ - စတင်နဲင်း
နပ်၊ဖုံးသွ။

ပုတ္တပါတိဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ဇေးတဝွန်းကျောင်၊ကို- ဗွန်ထိုအံ၊ဖေး
ရွဉ်လို့ဒေါင်သား - ကျုံးယားသဌေး
မာ၊အပွဲ၊စွယ်၊ - ခတ်ကယ်၊ရိက္ခေး
သော့၊တသီး - သစ်ထီး အပ်၊သေသေ ။

- ၂။ လောင်းနယ်ဘုရား - လဲဉ်ထားခရား
 ခွေတဲစိုးရီး - ဂွေသီးလဲဉ်ထား
 ဆွဲမုခွန်းတောက် - ဒေါလောက်ခါးဗား
 သဌေ့နော - ထွာတော ခွေယိုခါ ။
- ၃။ ဒေါဝ်သားဒေါဝ်ကား - ဟောင်စားအံးဖြား
 ဒေါဝ်အေးခွဉ်းဆော - လဲဉ်တော့ကမား
 နေးသော့တွမ်းညာဏ်း - ဂွေဖန်းသေဗား
 ယွမ်းတပ်သေး - ဒေါဝ်အေး ဖျိုးခြင်အာ ။

ပုဏ္ဏပါတ်ဇာတ် ထွာသွတ်ယိုသွါ။

အစွူးတွမ်းဒေါင် ဟော်အွဖဲ့မိုင်၊

- ၁။ ခါးလားကအွဒေါင်နောင်၊ အွဒျားသွော့အစွူး
နပ်၊နော ။
- ၂။ ပွိုးထမိုင်နဲ့တဲင် -
အွဒေါင်နပ်၊ နမ်းတဲဒုက္ခ၊ ပိုမာတဲဒုက္ခ၊ ဘဝကွဲင်လီ၊
သီစမ်းထဲင်းရဲင်၊ တွိုးဆိုင်၊ ဗားဗားက ဘဝငတ်၊ရျာ၊
နာသွမ်းအာငါး။
- ၃။ မဉ်းအွအစွူးနပ်၊ ဒုက္ခနာတဖြာလွမ်း၊ ပိုမာဒုက္ခဗား
တင်း၊ ထဲဗားတင်းငါးရဲင်၊ တွိုးဆိုင်၊ဗားဗားတောင်း၊
သွမ်းဘဝယိုလွမ်း၊ နာသွမ်းဆွေပေး ။
- ၄။ ဒေါင်တဲအွတင်း၊ အစွူးတဲ အွတောင်းနပ်၊ ဗွေးစမ်း
ဘုရာ / ဗွေးစမ်းသဃ်း အံ့ဖြာငါးနာသွူ ။

၅၄။ ကိဗလဇာတ်

နီဗွေဘုရား၊ အင်းအုံသာဝတ္ထိခမ်း ဇေးတဝွန်းကျောင်းကို အတွင်း ပွိုင်းပွိုို့တွမ်း “တကားတဖြာ၊ သေငါးသေင်းရား လိန်းမား သေင်းမွူး” တင် ဗွေဘုရားဟော်ပျ၊ “ကိဗလဇာတ်” ယိုသွူ။

သာဝတ္ထိခမ်းကို ပါးလို၊ခွေတဖြာ၊နဝ်၊ ပင်းလွဉ်ဗွေဘုရား တွမ်း ရဟန်းသဃ်း၊ ဝွေဥယျာဉ်းခြံကို၊ ကပ်သွမ်းအာဟားရ မားဒါးနထွူတင် ဟဲ့အလို၊ ကပွေဥယျာဉ်းခြံသားနဝ်၊တော့၊ ဒေါ၊ ဖေးနဲင်းယို -

“ယိုပါးနောင်၊ - ရဟန်းသဃ်းဖုံးယို အွဉ်လယ်းသော့ ဥယျာဉ်းခြံကိုနော၊ တခေါ၊ ဩဇာ၊ အရားအမျို၊မျို၊ဖုံးနဝ်၊ ဒဲ့လူး သော့နော” ထွဉ်းနဲင်းနဝ်၊-တဲ့။

ပါးကပွေဥယျာဉ်းခြံသားနဝ်၊ နားအဆရားငဝ်း၊ ပင်းစဝ်း သဃ်း၊ အွဉ်းနယ်သေင်းမွူးတဲ့ဒါး၊ လဝ်းနယ်သေင်းရားတဲ့ သေ၊ ဒဲ့လူးသေင်းရားထွူတင် -

“ယိုနဝ်၊ အတသဉ်နေဗွေ”

“ယိုနဝ်၊ အတရင်းနေဗွေ”

“ယိုနဝ်၊ အမဉ်လဲဉ်းသွူဗွေ”

ဝွေ၊ကဒေါ၊အတို့င်း၊ သစ်တဝ်း၊ ဝွေ၊ကလောင်းအတို့င်း၊ မဲဉ်း

(၃၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

လို့တော့၊ ရဟန်းသီးဖုံး သင်အံ့ပြုံး ဗွေဘုရားထူး၊ လောင်းပျံ
နဲင်းယို -

“ဩဗွေ - ပါတကာ၊ ကပေါဥယျာဉ်ခြံသားယိုနပ်၊ သေ
မွေးစွဉ်း သောင်းရား၊ လိန်းမားမွေးစွဉ်း သောင်းမွူး ဗွေဩ”

နီဗွေဘုရားရိုး -

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - သေသောင်းရား၊ လိန်းမားသောင်းမွူး
နပ်၊ ပေါဥယျာဉ်ခြံသားယိုလွှမ်းမွေးတမ်း၊ ပညားသိုသီးစခါတဲ
သေသောင်းရား - လိန်းမားသောင်းမွူးနေနေသွ။” မိန်းထွဲနဲင်းနပ်၊
တင် ဟော်နယ်ပါ စခါဘဝ လယိုအတိုင်သွ။

ကိလဇာတ် (အတိတ်) ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဟေးရားဏသီးခမ်း ဗျဟဒတ် အင်းထွာခွန် အတွင်း
ဘုရားလောင်နပ်၊ ထွာလောကျွန်းသယ်သား၊ အရွယ်၊ ကထင်း
တိုးလွဉ်တင် တွမ်းလောအသိုင်းငတ်ချာ၊ လွေညားစာကွန်း၊
တိုးတလင်းတော့၊ တိုးလွေတခြာတန်ငါ၊ အွဉ်းအုံဆောင်း လော၊
ဟဲ့ပြုံးတောအလို၊ ဘုရားလောင်၊ ရိုးနဲင်းယို -

“တခြာတန်ကိုယိုနပ်၊ အစွူးမွူးအင်း၊ အစွူးလားအင်း၊
အစွူးကင်းအင်း၊ အစွူးရားအင်း၊ အစွူးအရသားအင်း၊ ကရီးခါ
သီတအံ့ဟေးဖိုတင်း အလားအမျိုးအမိုင်၊ တရိုးတင်း၊ အရားအမျိုး
မိုင်၊ တရိုးတင်း၊ အကင်းအမျိုးမိုင်၊ တရိုးတင်း၊ ပေါတရီရီးတင်းခွေ

နပ်၊ အံးတငါတငီမျှန်းဟဲ့င်း၊ ရီထွူခွေမ၊ အံးလ၊မ၊ အံးနော”
“မွေးသွူ ဗွေးသြ”

ဘုရာ၊လောင်၊သီးစွို၊ လောအဆိုင်၊ငတ်၊ရျာ၊ဖုံးနောင်၊ နွီငါ
လွေ၊တခြာကို၊ ကထင်းလဲဉ်းထို၊တခြာ၊ ကတိုးငါလွေ၊တခြာငှါ
အဖဲ့၊သူ၊နပ်၊ ဒုံအပ်းတဒုံ၊ ဒုံထျ၊နပ်၊ “ကိဖလမွူး” အပ်းတမွူး၊
ကိဖလမွူးနပ်၊ အမွူးတဲနပ်၊ အပင်ဖုံးတဲနပ်၊ အလားအရား အ
ကပ်းဖုံးတဲနပ်၊ ကားကအပ်း မဉ်းဒေါ၊သွူး ပွိုန်လို့စဉ်း ‘တခေါ၊မွူး’
နောင်၊သွူ။

ပွိုန်တခေါ၊မွူး တကားနပ်၊လျှမ်၊တကားတောင်း၊ အရား
တသဉ်၊ အရားမဉ်ဖုံးတဲနပ်၊ အရသာ၊ အနွီးအဆျားတဲနပ်၊ ပွိုန်
လို့စဉ်းတခေါ၊ ကွေးတော့၊ မဉ်းအံးနပ်၊ သီမိုင်ကြိုင်းဒါ၊ နဲင်းအစူး
ရားနောင်၊သွူ။

ကတိုးရီးသား လို၊တရောင်စားဖုံးနပ်၊ “ယိုနပ်၊ တခေါ၊ရား
ဒျား” ယူးနဲင်းနပ်၊တင် အံးခွို၊စံ၊ တဖြာ၊တစိ၊စိ၊ ယင်ဟန်းသား
နပ်၊ရီ၊ “ရီကဆရာမ၊ ကွဲအံး” ယူးခံးသူးသေထား၊ ခွမ်ခါ၊နေး
လျှမ်။

ဆရားဘုရာ၊လောင်၊ ကထင်းဖျော်တင် ရီ၊လွနဲင်းယို -
“ဆရား - နီအံးတခေါ၊ရားယိုနော” ရီလွနဲင်းနပ်၊ ဘုရာ၊
လောင်၊ ကထင်းထွားအမွူးနောင်၊ သေသွူးစဉ်းဒျား တခေါ၊ရား
မွေးတပ်း၊ “သေင်းမွူးယိုနပ်၊ ‘ကိဖလမွူး’ဒျား၊ တခေါ၊မွူးမွေး

(၃၈) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

တင်း၊ အံ့မွန်းတင်း အရာနပ်ဟဲ့င်း” ကအံ့ရွှီးမားသားနောင်၊
ဖေးအံ့ “စတုမဂ္ဂ” တွေ့၊ ဖြော့ထန်းချာလိုယင်း၊ ဟပ်ယင်း ပငါ
ပရာ၊ လိုလင်အစွိုးရီးဖုံးနပ်၊ လွဉ်ချ၊သောင်းမွူးယိုဆ၊လ၊ ထင်း
တချေ၊ရာ၊ အံ့မားလွတွေ့၊ သီစွေ့၊လို့စွဉ်းနောင်၊သွ။

နဲင်းမွူးရပ်၊တွေ့၊ လို၊အံ့ဖုံးနပ်၊ တရွှစ်၊ထို၊လို၊သီ၊ လွေ့၊ပေါင်း
ထို၊ အောင်၊ကိုင်၊လောတွမ်း၊ တခြိုး၊ဖုံးနပ်၊ ငွေ့၊သီးထူးသင်၊ထို၊လို့
နပ်၊သွ။

(ဟန်းနီ၊ယိုတဲ့ ဘုရားလောင်၊သီးလို၊စွိုး၊ ဖျော်လွဉ်တင် ဒုံ
သားဖုံး သ၊ရေ၊တေ့၊မွေးစွဉ်းထား၊ “အီးလ၊ခြေင်ဖျင် ပါ၊တခြိုး”
ငွေ့၊သီးရိုး၊နဲင်းနပ်၊) သစ်ထား၊လေ တဖြမ်းတဖြီးတဲ့ ငွေ့၊သီးလွဉ်
စောင်းစီးမွေးစွဉ်း၊ “ဖိုးနပ်၊ အီးထွာခွေတာ၊ လောနောင်၊ အီးထွာ
ခွေတာ၊ တခြိုး၊ဖုံးနပ်၊ အီးထွာခွေတာ၊” ယူးဒျား နဲင်းပျိုင်းလင်းနပ်၊
တင် နပ်လွဉ်ပငါပရာ။

ကထင်းထီး သီတင်းတဖြာ၊ဖြာတင် ရီနဲင်းယို -

“သောင်းမွူးယိုနပ်၊ တချေ၊မွူးမွေးတင်း” ကရိုးနပ်၊ သီမား
နဲင်းမိုင်၊သေအီ”

“နီတဲ တသေတင်း၊ နီဆရာ၊ သေဒျား”

တို့၊နပ်၊တွေ့၊ ဒုံသားရီတော ဘုရားလောင်၊နဲင်းယို -

“ပညားသျှိဟွေး - သောင်းမွူးယိုနပ်၊ ‘တချေ၊မွူးမွေးတင်း’
ကရိုးနပ်၊ ဆရာမား၊နဲင်းမိုင်၊သေ”

ဘုရားလောင်း၊ သျှင်နယ်ချာနဲင်းယို -

“၁။ သောင်းမွူးယိုနပ်၊ ထင်းတဲ့ ယိုပေးဒျား

၂။ သောင်းမွူးယိုနပ်၊ တွမ်းဒုံတဲ့ တညာတမ်း ။

(ထင်းတဲ့ကယို၊ မော့တဲ့ကမော့၊ မဉ်းထွာမွေး တချေါဟ
ခွေထင်း နာထင်း၊ ခွေဒွဲ နာဒွဲတွေ့၊ အရားအမျိုအီးအင်းဟေး
ဟးနဲင်းယိုမွေးတမ်း။)

ကွပ်အကျောင်နပ်၊ နီစို၊ ပွိုးအခရားနောင်၊ နီမျိုတွေ့၊
“တချေါရားမွေးတမ်း” ကရိုနပ်၊ (တပ်ရီတင်းဝင်၊) တလဲင်းချင်၊
ခွေသေစွဉ်း” ဘုရားလောင်း၊ ကထင်းသျှင်နဲင်းနပ်၊ထွူခါ ဒုံသားတဲ့
သဲင်ချာခန်းဒျား ဟောင်ဟပ်ဒါးဒါးနပ်၊သွူ။

“ရဟန်းသီးဖုံးဟေး - ပညားသျှိသီး ဇာတ်ကရီးတဲ့ ‘သေ
မွေးစွဉ်းသောင်းရား - လိန်းဟေးမွေးစွဉ်းသောင်းမွူးနေနေ’ ဟော်၊နယ်
ချာ နဲင်းနပ်၊ထွူခါ -

ဘုရားခွေ ပရိသတ်ဖုံးနပ်၊ မော့နပ်ခါ ထွာဖိုလဲဉ်းကွန်း
သယ်းသား၊ ဘုရားခွေယိုနပ်၊ မော့နပ်ခါ ထွာဖိုလဲဉ်းကွန်းသယ်း
ဆရားနောင်၊”အကျောင်၊ - ပေါင်ချာဇာတ်နဲင်းနပ်၊သွူ။

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် ကိလဇာတ်ယိုတင်

ကလ၊အီ သတိ၊ ကလ၊အီပညား၊ ကလ၊ဒါ

ထာ၊သေ တရားဖုံးနပ်၊ -

၁။ နေးတွမ်းဉာဏ်း ဂွေးဖန်းထွူခါ အံးတငါတင်မွန်းထာမ၊

(၄၀) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမုဲင် (၆)

အန္တရာယ်ကင်းလ၊ အကျောင်၊ ၊

၂။ ရိက္ခေးချင်းဒါး ပညာအောင်းမ၊ ကထွာလိုဆ၊ချာ
အကျိုးအာ အန္တရာယ်ကင်း အကျောင်၊ ၊

၃။ အမွူး အလား အရာ အရသာဗွိန်ကီတဲ့ အံတငါတင်
လတောင်း၊ သီစောင်းထိုးဒါး အကျောင်၊ ၊

၄။ သေတင်း ရီဆရာမ၊ နားဆရာငေါင်းမ၊ ဆရာတဲ့ ယံမ၊
အန္တရာယ်ကင်း အကျောင်၊ ၊

၅။ ထွားအနမ်း၊ ထွားအသောင်အရင်၊ ထွားအခေးအနေ
ထွေးထွေး၊ နေးတွမ်းဉာဏ်၊ ဝေးဖန်းဒေါ၊မ၊ မဲဉ်းတန၊
အကျောင်၊ ၊

၆။ ရက်တင်းလို၊ မက်ဒုားတမြို့၊ “ပါမည်သီသီ နီလ၊တမြို့ငါ”
ကအွဉ်းသ၊ နှိုင်းဒုံသားဖုံးနပ်၊ “ဝိသမလောဘ - လောဘ
လွဉ်းချိုသား”ဖုံးဒုား၊ လိုယျတ်တန်ဖုံးဒုား အကျောင်၊-
စတင်နှိုင်းနပ်ဖုံးသွ။

ကိဗလဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ သဋ္ဌေပင်ခါး - ဘုရားသင်္ဃား
သေသောင်းခရား - တကားတဖြာ
လောင်းဘုရားလဲ့ - ခွေတဲ့သေဒျား
ကိဗလ - ဟော်ပျှ၊ ဇာတ်ပန်ချာ ။
- ၂။ ကျွန်းသယ်လို့စာ - လောင်ထွာဖိုဟး
ဖြေစာကူကား - လောသားငတ်ချာ
တို့လွေတခြာ - လွှဲအာသောင်းရား
ဗွိုန်တခေါ့ - လောင်ဒေါ့၊ စွူးမွူးထွာ ။
- ၃။ ထီးထွူယူးခံး - ထူးအံးခရား
အံးငါးမွန်း - သီယွန်းစဉ်စာ
ဆရာကရိုး - အမျိုးအံးဒါး
စွမ်းငွါတား - ထွာအား သက်ထိုဆွာ ။

ကိဗလဇာတ် ထွူယိုသွူ။

အစွမ် တွမ် အဟွမ်

- ၁။ တခေါ့ရား အစွမ်ငါးနပ်၊ ကွပ် “အရသား”
၂။ လိုလွီး ကဟွမ်ငါးနောင်၊ ပွိုး “မေတ္တာ”

(၄၂) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမုဲင် (၆)

၅၅။ ပဉ္စာဝုဇာတ်

နီဗ္ဗေဒဘုရား အဝိဇ္ဇာသုတ္တံ၌ ဇနီးတစ်ယောက်ကို
အတွင်း ပြုစုပျိုးထောင်ပြီး “ဗ္ဗေဒဝိဇ္ဇာတပရိ” တင် ဟော၊ ဗ္ဗေဒ
ဝုဇာတ်” ယိုသွ။

နီဗ္ဗေဒဘုရား ဟဲ့လျှင် ရဟန်းလွန်တင် ရှိနင်းယို -
“ဗ္ဗေဒဝိဇ္ဇာ - ဝင်ရိုး ‘နာလွန်’ တဲ့၊ မွေးနေဟောင်း”

“မွေး မွေးသြ”

“ရဟန်းဟောင်း - မော့လဲင်းစခါ လိုပညာအာ (ပညာသိ)
သီးနှံ၊ ကလိုနက်မွေး အမျိုးနက်တဲ့ နက်မွေးနှံ၊ မလွန်အရာ၊
ထွာဟေးဖိုလဲင်းခွန်” မိန်းနဲင်းနောင်ထွာခါ ဟော၊ ချာဘဝ လယို
အတွင်းသွ။

ပဉ္စာဝုဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဗ္ဗေဒဘုရားသီးခမ်း ပျာဒတ် အဝိဇ္ဇာသုတ္တံ၌
ဘုရားလောင်းနှံ၊ သဲင်းအံသဇ္ဇေ နှံ၊ ဗ္ဗေဒဟောကို၊ လွှဲထွာတင်
ခါ အဓိဋ္ဌာန်ဗ္ဗေဒ ဟဲ့ဗျေပုဏ္ဏား တရားသွပ်ဖြာထွာထွာ ထွင်းထွား
ဟော၊ ဗ္ဗေဒ အပိုပေးလက္ခဏာ၊ လမ်းနယ် ခွန်ရားဖူးနင်းယို -

“ ဩဗွေ ရာဇဇာနိဗ္ဗာန်မျှော် ဗွေဩ -

နီဗွေပို ခွန်ပေးယိုနပ်၊ ဘွဲ့ကံးတန်ငါး၊ နီဗွေမည်းအိုင်ထင်း
တနီ၊ခါ အီးထွာသော့ခွန်၊ အီးကျော့ထင်းသျှာတွမ်း၊ စူခွမ်လက်
နက်ငတ်၊ပါ၊ ကားတင် ဇမ္ဗူခမ်းကို အီးထွာလို၊ခိုယံ တဖြာဗွေ
ဩ” ဟော်လွနဲင်းနပ်၊ဖုံးသွ။

အဖါခွန်တန် ကထင်းဖန် အပိုပေးမည်နပ်၊ စူခွမ်ငတ်ချက်
လက်နက်ငတ်မျိုးဗွေတင် ဖန်ဗေး “ပဉ္စာဝုဓ” နဲင်းနပ်၊သွ။

(ပဉ္စာဝုဓ - ပဉ္စ + အာဝုဓ၊ ပဉ္စ - ငတ်၊ အာဝုဓ - စူ
ခွမ်လက်နက်။)

သက်တဆီသူတို့လွှဲ ခိန်းသွဉ်ပညားတင် -

“ပိုခို - လွေသွဉ်သော့ ပညားဟိုင်း”

“အီးလွေသွဉ်ဟး ပါမိုင်၊ထျ၊အီဖါ”

“လွေတက္ကသိုလ်ခမ်း၊ လွေသွဉ် ဒိသာပါမောက္ခထျ၊သူ၊
ဟိုင်း၊ သွဉ်ပညားတာ၊ ဖေးဆရာနပ်၊ ရွဉ်တရောင်နော”

ခွန်ပို ပဉ္စာဝုဓနောင်၊ လွေတက္ကသိုလ်ခမ်း၊ လွေသွဉ်ပညား၊
ကထင်းဒါးထွူခါ အီးသင်၊ချာတွေ့၊ လွေကန်းတော့ဆရာ၊
ဆရာဗေးသင်၊ စူခွမ်လက်နက်ငတ်မျိုး၊ ခွန်ပိုတဲ့ ထူးစူခွမ်လက်
နက်ငတ်၊ပါ၊ဖုံးနပ်၊ထွူခါ သင်၊ချာကျွ၊ခီး ခမ်းဟးရာဇာသီးသူ၊သွ။

တို့သင်၊တဖူးလောင်း ခွန်ပိုပဉ္စာဝုဓနပ်၊ အီးနွို့လွေတခြာ
တန်ကိုတွေ့၊ လို၊ဖုံးဒေါ၊နဲင်းယို -

(၄၄) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

“ခွန်ခိုဗင်းဟေး - နို့လွေ့မျှန်းခြာတန်နပ်၊ဟင်း၊ တခြာတန်
ကိုသူ၊နပ်၊ ဘီလူးဆွဉ်းတအဲဉ်ထဝ်း၊ ကားတင် ဂွေ့ကထီးလို၊နပ်၊
အံးသီထို၊လွဉ်းလွဉ်း” ဖေးသတိ၊ရဲခါ၊ ခွန်ပေးနဲင်းနပ်၊သွ။

ကွဲးတော့၊ ဘုရာ၊လောင်၊ ခွန်ပိုပဉ္စာဝုနပ်၊ ယျမ်းအံးအနမ်း၊
ငမ်းတဝ်းဘီလူးတင် နို့လွေ့စွဉ်းတခြာ၊ ကာငါရဲင်းရဲင်း၊ နဲင်းစွဉ်း
ချင်းသေ့ထီးတန်နပ်၊သွ။

တို့လွေ့တခြာကို ထဝရပ်နောင်၊တော့၊ ထီးစွေ့မွေးစွဉ်း
ဘီလူး၊ ဘီလူးဖန်ဆင်၊အနမ်း၊ ဟပ်ငမ်းခရာ၊ မဲ့တန္ဒာနမ်းထို၊
အစွယ်၊မြို့ မဲ့ငါဗွာ၊ အဟို့၊ခါ တလဲင်း။

“နာ၊အီးလွေ့မိုင်၊ အံ့စွ။စွ။ဗား ထွာသွ။ခွေအဆားကွေး”

“ဘီလူးဟေး - ကွပ်ခွေယျမ်းခွေနမ်းမ၊ ခွေနို့လွဉ်တခြာ
ကိုယို၊ နာလွဉ်တမျိုးမျှန်းခွေထျ၊၊ ခွေခ၊သီနာ၊ တွမ်းပြားစွ။သား
ယိုကွေး”

ဒိုးသွ။တဲ့ ဘီလူးသမ်းလွဉ်ငါငါတင် ဒိုင်ဇြီး ခ၊ဘီလူး၊ ပြား
လွေ့အဝ်းပယ်ဟေ့၊ ဘီလူးဆွဉ်းတအဲဉ်အဲဉ်လောင်း၊ တလီးအဝ်း
ပယ်၊ နီလီးအဝ်းပယ်၊ ပြားအလီးငတ်၊ဆီ အဝ်းပယ်လို့၊ ဘီလူး
တရွှ၊အနမ်း၊ ပြားကားကအဝ်း ထုံလင်၊လို့ ဘီလူးခင်းထျ၊၊ ဘီလူး
ကာငါလွဉ်ဖျင်၊ ပဲ့န၊သန်လျက် နေးအားဗက်၊၊ န၊သန်လျက် အဝ်း
ပယ်ဘီလူးဆွဉ်း၊ ငင်းချာလ၊ဒွမ်၊ တွမ်းပသီးစွ။ဆဲ့၊နေး၊ အဝ်းပယ်

ဖျင် ဘီလူးဆွဉ်း၊ တွမ်းပင်ဆွာထောင်းဖျင်၊ အဝ်းပယ်ဘီလူးဆွဉ်း။
(ပြား၊ နှ၊ ပသီးဈူ၊ ခွါ၊ ပင် - လက်နက်ငတ်မျိုး အဝ်း
ပယ်လို့ ဘီလူးဆွဉ်းနဲင်းနပ်တင်) ဘီလူးတရွှေဖျင်အနမ်း၊ လက်
နက်ငတ်မျိုး ထဲဟူးစူး ဘီလူးခင်းထူး၊ ဘီလူးလွဉ်ထွေတို့က်တရွှက်
စွဉ်း ဘုရားလောင်း၊ ဘုရားလောင်းပဉ္စာဝုခရီး -

“ဘီလူးဟေး -

ခွေယို ‘ပဉ္စာဝုခမင်သာ’ ကရိုးနပ်၊ နားဟွန်ဖိုတမ်းနဲ့၊ ခွေ
ကန္တိလွဉ် တခြာကိုယိုနပ်၊ ခွေအားကျိုး၊ စူခွမ်လက်နက်တွေ့၊
ခွေန္တိလွဉ်မွေးတမ်း၊ ခွေယွမ်းခွေနမ်းမ၊ ခွေန္တိလွဉ်ဒျား၊ ဟန်းနီယို
ခွေအီးသတ်နား၊ ဖေးကပဲစ်ကနဲစ်၊ နေးစွဉ်း” ဒိုးတဲ့ဒိုး၊ ငမ်းတဲ့ခြောက်
ဝေါက်၊ တွမ်းစူပင်ထွေတုပ်၊ အဝ်းပြောက်၊ တွမ်းစူပင်စေးတုပ်၊
အဝ်းပြောက်ဖျင် ဘီလူးဆွဉ်း၊ တွမ်းခင်းပင်ထွေပတ်၊ အဝ်းပြောက်၊
တွမ်းခင်းပင်စေးဝေါက် အဝ်းပယ်၊ အဝ်းကဲ့င် ကတူးလွှမ်းသနယ်
ဒီးထင်း၊ အဝ်းဟွဲ တလဲင်းစွဉ်းထာ၊ စူခင်း ကတူး အွဉ်းတလူး
ငတ်ထောင်း၊ အဝ်းဟွဲတနွောင်းသွူထာတဲ့ ဘုရားလောင်း၊ ငမ်း
တမ်းဒွိုန်းတစိ၊ စိ၊ နပ်၊ သွူ။

ကထင်းငမ်းတမ်းနဲင်းနပ်လားလားတင် ဘီလူးစဉ်းစားဟေး
စွဉ်းနဲင်းယို -

“အယံ ဧကော ပုရိသသီဟော၊ ပုရိသာဇာနိယော -

(၄၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

ပါးယိုနပ်၊ လို၊ခိုချင်းသွေးတဗား၊ လို၊ခိုအားအားနီး တဖြာ၊မွေ့ဟွေး၊
လို၊ခိုသာမည (လို၊ခိုပရီးပရား) မွေးတင်း၊ ဘီလူးကဲ့င်နဲ၊င်းခွေ
လဲင်းဆွမ်းလ၊သွူနဲ၊င်းယိုနပ်၊ ငမ်းတင်းတဗျ၊ဗျ၊၊ သ၊ဝ၊ခံးစာ၊တင်း
လာ၊လာ၊၊ ပါ၊ရဲင်းနဲ၊င်းယို ထီးထိုတင်းဒွိုနဲ၊င်း၊ ပါးယိုထီးသွူခွေ
ငမ်းတင်းတို့၊၊ ပွိုးထမိုင်နဲ”

ယူးစဉ်၊စာ၊နဲ၊င်းနပ်၊တင် အီးအံးတယ်၊တယ်၊၊ အီးခြယ်၊တဲ
တဲတဲ သမ်းတဗျနဲ၊င်းတင်းတွေ့၊ ရီစွေ၊ခန်း ဘုရားလောင်၊နဲ၊င်းယို—

“ပါးနပ်၊ ပွိုးထမိုင်၊ နာ၊မငမ်းတင်းတို့၊ ထာ၊သီဟောင်း”

“ဘီလူးဟွေး - ပွိုးထမိုင်၊ မငမ်းတို့၊ ထာ၊သီဟောင်း၊
လို၊တဖြာ၊ သီဗားထာ၊တလဲင်းလွဉ်းလွဉ်း မွေးတင်းနဲ၊၊ ခွေဟို့၊ကို
ယို ‘ဝရဖိန်းလက်နက်’ အဝံးသော့၊၊ နာ၊မဉ်းအံးခွေတဲ ဝရဖိန်းလက်
နက်နပ်၊ အီးမာ၊ထဲနာ၊ဖြေ ပဉ်ကျိ၊ကျိ၊တင် နာ၊တဲသီ၊ ခွေတဲ
သီ၊ သီနဲ၊င်းနဲ၊င်းဝင်၊နပ်၊မ၊ တဗျ၊ဗျ၊ခွေငမ်းတောင်း”

ဘီလူး ကထင်းဟွန် ဘုရားလောင်၊ငမ်းနပ်၊တွေ့၊ -

“ပါးယို ဒေါ၊ချားငေါင်းမွေးဟယို၊ မဉ်းအံးပါးရဲင်းယိုအယား
တတျာ ဗားလူ၊ပေးငါတဲ အလွိုးအဆား တကေးတင်း၊ ပါးယိုအွဉ်းစွ၊
ကမ၊”

ချ၊သ၊နဲ၊င်းနောင်၊ထွူခါ ငမ်းပါထာ၊သီတွေ့၊ ဒေါ၊ဖေးဘုရား
လောင်၊နဲ၊င်းယို -

“နဲ၊င်းချင်းသွေးရဲင်းဟန် ပါးခိုယံဟွေး - ခွေအံးတင်းဒွိုမ်

နာယား၊ နာအဝ်းခွေစူကို လွစ်လနဲင်းယိုခါ နဲင်းစွဉ်းလာကလွစ်
လ၊ ရားဟု ပွိုန်ပီဝင်၊ မာသ၊ရေသော့ နာသွ၊ မာသ၊ခွေသော့
နာဖူးဝေး၊ နာသင်၊မွေးလလဲဉ်းသွ။”

တို့နုနု၊တော့၊ ဘုရားလောင်၊ဒေါချာနဲင်းယို -

“ဘီလူးပွေး - ခွေအီးသင်၊ချား၊ ကွဲတော့၊ ခွေအီးဆွဲမ၊
ကနာ၊ နာနု၊ ဇာတ်ကရီးပန်အွဉ် ကွပ်ပွီးမာလွဉ် အကုသိုလ်း
တင် သင်၊ထွာဟး ဘီလူးကျမ်း၊ အံးဝင်၊ယားဟွန်အီး၊ အွေဝင်၊သွီး
ဟွန်ယံ၊ သမ်းမာ၊သီဖျင်ဝင်၊ ဘဝယိုတဲ့ မဉ်းအဝ်းမာဖျင် အကု
သိုလ်းနဲင်းယိုနု၊ အဝ်းဘဝခွေယို အီးလွေဟးယင်း ဘဝခွေသူ၊
(အဝ်းဘဝညမ်း အီးလွေဟးယင်း ဘဝညမ်းသူ၊)ကွေး။

တယ်၊နာ၊ကမော့ခွေ မာ၊ငါသူနု၊ နာဟင်မာ၊တမ်းဒွါမ်
အကုသိုလ်း၊ ပါဏာတိပါတ - သတ်သီဝင်၊ ‘အကုသိုလ်း’ နု၊
မာထဲဒါးငါးရဲင်၊ မာဒွေါင်းဒါးလိုသက် ” - စတင် သီးလငတ်၊ပါ၊
တပွီးတမ်းနမ်းအပဲစ်၊ သီးလငတ်၊စစ် ကပွီးနမ်းအကျို၊ အမျို၊
မျို၊ အစားစား၊ ချာနားဆွဲမ၊၊ ဝေါင်းထျာမားန၊ သီးလငတ်၊ပါ၊
ထွဉ်းခံးခါ၊ထွါ၊ ထွဉ်းထွာ လူဟင်လူဒါး ဆွဲမ၊သေး ခေါင်းသေး
ချား နဲင်းနု၊သွ။။

ဆွဲမ၊ဘီလူးထွါ၊ ထူးချာယင်း အလက်နက်ငတ်၊ပါ၊ ပွန်း
တခြာမော့လို၊ ဝွေရို၊ “ဘီလူးဟောင်လဲဉ်း၊ ခံးထူးလဲဉ်း သီးလ
ငတ်၊ပါ၊” ဒေါ၊နယ်ထွါ၊ သင်၊ချာဟးရားဏသီး၊ ထီးပွီး၊ပါကန်း

(၄၈) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

တော့၊ ဆိုင်းနပ်၊တွေ့၊ ထွာခွန်ရားဇာ၊ လွှာက၊ဒျားခွန်ကျင်၊
တရာ၊ မာ၊ကုသိုလ်းဒါးန - စတင်ထွူခါ ကံးပသာအလွိုက်
ထွိုက်ရာ၊ဘဝ လွေ၊လွခန်းဒျားနောင်၊သွ။

တရာ၊ (ဇာတ်ဝတ္ထု) ယိုနပ်၊ နီဗွေးဘုရာ၊ အွဉ်းသပ်၊တွမ်း
အရဟတ္တဖိုလ်း၊ အွဉ်းထွိုးသွားအရန်းတင် ဟော်၊ပါခန်း သွား
လစ်၊ပါ၊ လစ်၊ပါ၊သွား နားဟးထွူခါ ရဟန်း၊လွ၊နပ်၊ သေထွေ၊
သွား၊ ထွာစွဉ်းရဟန္တာနောင်၊သွ။

“ရဟန်း၊သီးဖုံးဟွေး - အင်္ဂုလိမာလနပ်၊ မော့နပ်၊ခါ ထွာဖို
လဲဉ်းဘီလူး၊ ဘုရာ၊ခွေယိုနပ်၊ မော့နပ်၊ခါ ထွာဖိုလဲဉ်း ‘ခွန်ပိုပဉ္စာ
ဝုဓ’နပ်၊အကျောင်၊ ပေါင်၊ချာဇာတ်နဲဉ်းနောင်၊သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်၊ကျပ် ပဉ္စာဝုဓဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊အီ သတိ၊၊ ကလ၊အီပညာ၊၊ ကလ၊ဒါး
ထာ၊သေ တရာ၊ဖုံးနပ်၊ -

၁။ စူခွမ်လက်နက် - ကရို၊နပ်၊ ရဲအီဒျား ရန်းသူး၊ ထူးအီဒျား
ကားကွယ်းရေ၊ အံးနွောင်၊အီဝင်၊ မွေးတမ်း အကျောင်၊၊

၂။ ပေါးပညာအင်းနပ်၊ ငမ်းသင်တခြမ်၊တမ်းပါ၊ ထာ၊ယူးပစ်၊
တမ်းလာ၊လာ၊ အကျောင်၊ ၊

၃။ နေးတွမ်းထာ၊ရိုင်းဟန် အစွန်၊သတ္တိ၊တင် သေယူးထေထူး

ဒါး သ၊ဓာတ်ရေးရာ အနယ်၊တသာ ဗျူဟာဟင်နပ်မ၊
ဇောင်လ၊ ရန်းသူအကျောင်၊ ၊

- ၄။ ဘီလူတန်သွမ္မည်းတဲ့ ဆွဲမလ၊ ခံထူးက သီးလငတ်ပါ၊
နီနာယိုနောင်၊ သီးလငတ်ပါ၊ တရာ၊ဗွိုးနမ်းမ၊ အရန်းထို
လဲဦး ဘီလူ အကျောင် - စတင်နိုင်းနပ်မုံသွ။

ပဉ္စာဝုဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ဇေးတဝွန်းကျောင်ကို - ဗွန်ထိုအံ့ဒျား
ရွှါး ငမ်း-ဝင်သ၊ - စင်လွတ်ပါ၊
လွှေမွေးနဲ့နာ၊ - ဘုရားရီဗား
လွှေမွေးဗွေ - ဟော်ဗေး ဇာတ်ပဉ္စာ ။
- ၂။ မော့လဲင်းစခါ - လောင်ထွာဖိုဗား
ခွန်ပေးလိုကွင်း - ယံရိုင်း လွှါပါ၊
တွမ်းဘီလူသတ် - သ၊ဓာတ်ရေးရာ၊
အောင်းဇောင်လ၊ - နပ်မ၊ စောင်းခွန်ထွာ ။
- ၃။ ပေးရဲအတွက် - လက်နက်ခွါမ်ဗား
ပေါးဒါးပညား - ငမ်းငါးဒွါမ်ပါ၊
မော့ခွဲအန္တရာယ် - ပရိယာယ်သွံဒါး
အောင်းအံ့လ၊ - စုံခွေ ရှုတင် ။

ပဉ္စာဝုဇာတ် ထွေသွတ်ယိုသွ။

(၅၀) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အပိုင်း (၆)

မ္ဗိုက်ရိုင်း တွမ်း လွှိုက်ရိုင်း

၁။ ယူးချာငါတမ်းထားတင် ရိုင်းတမ္ဗိုက်ထားနပ်၊
ဟဲ့ “ မ္ဗိုက်ရိုင်း ” ၊

၂။ နေးတွမ်းဉာဏ်တင် အမျိုရိုင်းမ၊ ရိုင်းနပ်၊
ဟဲ့ “ လွှိုက်ရိုင်း ” ၊

၃။ မ္ဗိုက်ရိုင်းနပ် “ လဲဉ်းအာ-ထောင်း ” ၊

၄။ လွှိုက်ရိုင်းနပ် “ ကဲဉ်းအာ-အောင်း ” ။

၅၆။ ကဉ္စနက္ခန္ဓဇာတ်

နီဗ္ဗေဒဘုရား အင်းအုံ သာဝတ္ထိခမ်း ဇေးတဝှန်းကျောင်းကို အတွင်းပိုင်းပွိုတွမ်း “မထင်းမသျှား ရဟန်းတပါး” တင် ဟော်ဗေး “ကဉ္စနက္ခန္ဓဇာတ်” ယိုသွ။

အင်းအုံသာဝတ္ထိခမ်း ပါးနီတပြာနောင်၊ နားဟား နီဗ္ဗေဒဘုရား တရားတင် ဗိုင်းရဟန်း၊ သားနားကိုယို၊ လျှမ်းနမ်းနွဲ့သားသနား၊ ထုမ်းဟို၊ ဆား ဗိုင်းရဟန်းမွေးတင်း၊ ယျမ်းအံးငါး ရတနားသိုမ်ခန်း ဗိုင်းရဟန်းနဲင်းနပ်၊ ချားတဲ့။

ဗိုင်းရဟန်းထွေတွော့၊ ဥပဇ္ဈာယ်၊ ဒေါ၊ ဗေး စင်းပေးနဲင်းယို-

“ယို ဗွေးစင်းပေး - သီးလကရို၊ နှင်း -

“တပါးတဲ့အင်း၊ နီပါးတဲ့အင်း၊ သွံပါးတဲ့အင်း၊ လစ်ပါးတဲ့အင်း၊ ငတ်ပါးတဲ့အင်း၊ သူပါးတဲ့အင်း၊ နွတ်ပါးတဲ့အင်း၊ သွစ်ပါးတဲ့အင်း၊ ကွတ်ပါးတဲ့အင်း၊ တဆီပါးတဲ့အင်း၊ သီးလကရို၊ နှင်း အင်းအာတန်။

သီးလယိုနှင်း မည်၊ “ စူဠသီလ ”

သီးလယိုနှင်း မည်၊ “ မဇ္ဈိမသီလ ”

သီးလယိုနှင်း မည်၊ “ မဟာသီလ ”

သီးလယိုနှင်း မည်၊ “ ပါတိမောက္ခသံဝသရသီလ ”

(၅၂) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

သီးလယိုနပ်၊ မဉ်း “ ကျွန်တို့သံဝရသီလ ”

သီးလယိုနပ်၊ မဉ်း “ အာဇီဝပရိသုဒ္ဓိသီလ ”

သီးလယိုနပ်၊ မဉ်း “ ပစ္စယပ္ပဋိသေဝသီလ ”

ဒေါနယံနဲင်းနပ်။

ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၊ ကထင်းဒေါနယံ နဲင်းနပ်တင် ရဟန်း၊
တသာ ထာယူအာထိုစွဉ်းချာ။

“သီးလ-ကရိုနပ်၊ အာတန်ဟွေး၊ ပေါးသီးလအာငါး နဲင်း
ယိုနပ်၊ ခွေအမျိုးအီးဆောက်တယ်းနှောင်၊ ခွေအမျိုးအီးကျင်လွဉ်း
နှောင်၊မွေးတမ်း၊ ထွာသွူရဟန်းတဲ့ ပေါးတကျင်နှောင်တောင်း
သီးလအတိုင်းနပ်၊ ထွာရဟန်းတဲ့ အကျိုးအဝ်းကံထမိုင်၊ ခွေထွက်
ချာထွူတော့၊ ဒါးန-စတင် ကုသိုလ်းတဲ့မာ၊ ပိုမာတဲ့ လွှဲပါနပ်၊
မွေးထင်း” ရဟန်းတသာ ယူအာထိုစွဉ်းထာနဲင်းနပ်။

ရဟန်းတသာ ယူအာနဲင်းနပ်ထွူတင် လွေ့ထေ့အဆရာ၊
ထွူတော့၊ လောင်းဒေါနဲင်းယို -

“ဩဗွေ - သီးလအာငါး၊ ခွေသွဉ်း ကျင်လွဉ်းဒါးတမ်း၊
ပေါးကျင်လွဉ်းဒါးတမ်းသီးလတဲ့ ရဟန်းဘဝယို အကျိုးအိုင်ထမ်း၊
ခွေသွဉ်းအီးထွက်ချာသွူ၊ နီဗွေသီး ထူးချာသွော့ နီဗွေသီးသင်္ကန်း၊
သပိတ်ပုံနပ်၊ ဗွေဩ” လောင်းအဆရာနဲင်းနပ်။

အဆရာရို -

“ဗွေစင် - မဉ်းကျင်နှောင်တမ်းတဲ့ လွေ့ပိုင်က ဗွေ

ဘုရားဟဲ့င်း၊ ကန်းတော့ဗွေးဘုရားထွူမ၊ ထွက်သင်္ဃော၊ လွေ၊
လွေ၊ နီအွဉ်လွေ၊ ဗွေးစင်ယို”

ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသီး ဟဲ့လွေဗွေးဘုရားထွူတင် ဗွေးဘုရား
ရီဆွါမ်းနဲင်းယို -

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - ခွေတဟဲ့ဗားတင်း ရဟန်းယိုမွော့
ကွပ်ပွိုးထမဲ့င်၊ သီဟဲ့လွဉ် ရဟန်းယိုဟောင်း”

“ဩဗွေး - စင်ပေးယိုနဝ်၊ အရီ၊ ‘သီးလအာငါး၊ ကျင်လွဉ်၊
ဒါးတင်း’တဲ ဗွေးဩ၊ အလွဉ်အပ်ချာ သင်္ကန်း၊ သပိတ် ဥပဇ္ဈာယ်၊
ဆရာထွူ၊ ကွပ်နဝ်မ၊ နီသွဉ်းသီး ဟဲ့လွဉ်ထေ ဗွေးဘုရားထွူ၊
နဲင်းယိုသွူ ဗွေးဩ”

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - ရဟန်းယိုအတား ပွိုးထမဲ့င်၊ သီမ
ဒေါနယ်အာငါး သီးလဖုံးနဝ်၊ ဒေါနယ်ငါ ဝွေကကျင်နောင်နဝ်၊
ငါမွိုင်၊ ကားယိုမာငါ သီဒေါဖေးမွှန်းတင်း ငေါင်းထမဲ့င်မဲ့င်ဟဲ့င်း၊
ရဟန်းယိုအတား အီးဖေးဗား သီးလကားမဲ့င်၊ ခွေအဝ်းသေဒျား”

နီဗွေးဘုရား မိန်းနဲင်းနဝ်ထွူတင် ရီတောရဟန်းတသာ
နဲင်းယို -

“ရဟန်းတသာဟွေး - လွဉ်ငါယို၊ နာအတွက်တား သီးလ
အာငါးနဝ်၊ အကျိုအဝ်းကဲထမဲ့င်၊ သီးလသွံပါငါနဝ်၊ နာကျင်လွဉ်၊
နောင်နေဟောင်း” နီဗွေးဘုရား ရီနဲင်းနဝ်တင် -

ရဟန်းတသာလောင်းချာ -

“ပေါးသွံပါ၊ပေးလွှမ်းနပ်၊ ကျင်လွဉ်၊နွောင်၊ချား ပွေးသြ”

လောင်းချာနဲင်းနပ်၊တင် နီပွေးဘုရာ၊ရိုး -

“ပေါးနပ်၊တဲ့ ရဟန်းတသာဟွေး - ဟန်းနီ၊ယိုမာ၊ငါ နာ၊
ထိန်၊လ၊လ၊သွော့ ကာယဒွါရ - နမ်းတခါ၊၊ ဝစီဒွါရ - ဖြောင်း
တခါ၊၊ မနောဒွါရ - သ၊တခါ၊၊ ထွိုင်၊ခါ၊ထွာထွာ တခါ၊ယိုသွံငွါ
နော၊ တွမ်းနမ်းတဲ့ မာ၊မွန်းအကုသိုလ်းဟုင်း၊ တွမ်းဖြောင်းတဲ့
မာ၊မွန်းအကုသိုလ်းဟုင်း၊ တွမ်းသ၊တဲ့ မာ၊မွန်းအကုသိုလ်းဟုင်း၊
လွေ၊ဟုင်း လ၊လဲဉ်း၊ ထွက်မွန်းဟုင်း၊ ထိန်၊လ၊လ၊ဟော့၊ သီးလ
သွံပါ၊နောင်၊ငါနော့”

ပွေးဘုရာ၊ မိန်းနဲင်းနပ်၊တင် ရဟန်းနပ်၊တဲ့ သ၊ရောင်းသ၊
ရေ၊တွော့၊ “မွေးငါးသွူသြ - ခွေသွဉ်းအီးကျင်လွဉ်၊ချားသြ” အား
မခံ၊ လောင်းနဲင်းနပ်၊ထွူခါ တွမ်းဥပဇ္ဈာယ်၊ဆရာ၊ သင်၊ခန်းချား
ခင်းလမ်း ပငါပရာ၊နောင်၊သွူ။

ရဟန်းနပ်၊နပ်၊ ကျင်လွဉ်၊သီးလသွံပါ၊၊ စဉ်၊စာ၊ပါနဲင်းယို-
“ဥပဇ္ဈာယ်၊ဆရာ၊သီး ကဟော်၊နယ်ဒါ၊ သီးလဖုံးနပ်၊တဲ့ (အထူး၊
ထူးနပ်၊) အဝ်းယိုသွံပါ၊လွှမ်း၊ ဥပဇ္ဈာယ်၊ဆရာ၊ဖုံးနပ်၊ ဘုရာ၊မွေး
တင်းတင် ခွေဖေးနေးကသေနှားနပ်၊ ဝွေ၊ပွေးသီး ဟော်၊ဖေးဒါ၊
တင်း၊ နီပွေးဘုရာ၊နပ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၊ပွေးတင် ဒေါ့၊ဖေးခွေဒါ၊၊
ထွာတရာ၊ဆရာ၊တွော့၊ ဟော်၊ဖေးခွေသေ၊ ပွေးဘုရာ၊နပ်၊ ထွာခွေ

ထားအားကျိုး၊ သေခိုင်းနပ်၊ သေထွူခါ ထွဉ်းခွေအားထုတ်တရား၊
နီနီ၊ သွံနီပေးဒျား လစွဉ်း အရဟတ္တဖိုလ်း၊ တွိုးစွဉ်း ရဟန္တာ
အရန်းယိုဟွေး” စဉ်းစာယူစွေးပါခိုင်းနပ်။

အကျောင်အဝေးဖုံးနပ်၊ ရဟန်းသီးဖုံးတဲ့သေတင် ရဟန်း
သီးဖုံး အုံပြုံးဒေါလွခိုင်းယို -

“ဗွေးသီးဖုံးဟွေး -

သီးလအာငါ၊ ကျင်လွဉ်းဒါးတမ်းတင် အီးထွက်ထိုသွ။
ရဟန်းအတွက်တာ၊ သီးလကားကအပ်၊ နီဗွေးဘုရား မာဖေး
သွံပါလွမ်၊ ထွဉ်းကျင်လွဉ်း သီးလနပ်သွံပါငါ၊ ထွဉ်းအားထုတ်ပါ
တရားတွေး တွိုးလစွဉ်း အရဟတ္တဖိုလ်း၊ ထွာလစွဉ်း ရဟန္တာ
ပုဂ္ဂိုလ်းတဲ့၊ နီဗွေးဘုရား အာနုဘော၊ နီဗွေးဘုရား အစွန်နပ်၊
အံးဖြားခရား ဟောင်ငါးမွေဟွေး” အပ်းအံးဖြား နီဗွေးဘုရားဂုဏ်း
တော့ခိုင်းနပ်တွင်၊ နီဗွေးဘုရားကျွလွဉ်။

နီဗွေးဘုရားရီ -

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - ခွေကကျွလွဉ်ယိုခါ သီအပ်းအုံပြုံး၊
သီဒေါလွ ငေါင်းထမိုင်”

“ကျင်နှောင်တမ်း သီးလအာ၊ အီးထွက်ချာ ရဟန်းနောင်၊
ဗွေးဘုရား မာဆေးဖေးသီးလတင် ကျင်လွဉ်းသီးလ၊ အားထုတ်
တရား ဝိပဿနား၊ ထွာစွဉ်းဒျား ရဟန္တာတွေး၊ အံးဖြားဒျား
ဗွေးဘုရားအစွန်၊ ဗွေးသြ”

(၅၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး -

တားဝွန်းထွေးထွေးယို ဖန်းဖြယ်မာဖွီ ဘဝယိုလွှမ်းတကား
တင်း၊ ဇာတ်ကရီးတဲ့ ပညားသျှိုသီး မော့ခံခြိုးတန် ပွေ့ယုတ်
နွောင်တင်းတွေ့၊ ‘ကားယိုနပ် အီးမာအိထားယို၊ ကားယိုနပ်
အီးမာအိထားနောင်’ ဖန်းဖြယ်တေ့သကီ၊ ခံခြိုးယို ပွေ့ယုတ်
နွောင်စွဉ်းဒျား” အကျောင်၊ ဟော်ပျုနယ်ချာ စခါဘဝ လယို
အတိုင်သွေ။

ကဉ္စနက္ခဏဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဟးရားဏသီးခမ်း ပျဟွဒတ် အဝ်းထွာခွန်အတွင်း
ဘုရာလောင်နပ်၊ ထွာထားလုပ်သား၊ တိုးခးတနီ၊ လွေထိုင်ထား
ခုံရံခင်၊ ဒုံလီကို အရပ်နပ်နပ်၊ မော့လင်းစခါ ပါသဌေလို့သေ
ခါ၊ ခံခြိုးတန်အဝ်းတခြိုး၊ လို့ခါထွေ အဗွေတန်ထေတင်း၊ အဗွေ
သီထို၊ ဘုရာလောင်ထိုင်သိုနပ်၊ လွေဗားခံခြိုး၊ အဝ်းခံတင်
ဘုရာလောင်၊ ထင်းဒျားသေင်းရွီးတွေ့၊ မွတ်ဟံးထင်းထွားနပ်၊
တော့ဒျားခံပွားဆွာတွေ့၊ တဗစ်ချာဟံး၊ ထူးထန်အထိုင်၊
ထိုင်တောအလင်နောင်သွေ။

ထိုင်ထွူမွူးဟာ အီးသင်ချာလမ်း၊ လွေမွတ်ခန်း ခံတူး၊
အီးထူးသင်ခံခြံ၊ ခံခြံထွူး၊ ခံတူးယုတ်နှောင်တမ်းတင် ဘုရား
လောင်သကို ဝွေးဖန်း ဖန်းဖြယ်တေ့နဲင်းယို -

တခွင်းကားယိုနပ် အီးလွူးအီနမ်း ၊

တခွင်းကားယိုနပ် အီးလို့ခါ ၊

တခွင်းကားယိုနပ် ကူးကားအီ ၊

တခွင်းကားယိုနပ် လူးတန်အီ ၊

ဘုရားလောင်ဖြယ်ခန်း လစ်ပွန်းနဲင်းနပ်။

ကထင်းဖန်းဖြယ် လစ်ပွန်းနဲင်းနပ်တင် ခံခြံနပ် သေန်း
စဉ်း အဖို့ထို၊ ယုတ်ယိုထေထန်း၊ ထံးသင်နှောင်စဉ်း၊ တွိုးသင်
လမ်းတဲ့ ကရေးဖန်းခါအတွိုင် ဖန်းဖြယ်လစ်ပွန်း၊ မွန်းပျားဒါန၊
ဘဝသားယား၊ ကံဆရာ၊ ကအွဉ်အတွိုင် ဘဝတသာ လွေငါ
ဟးခန်းချားနောင်သွ။

ကနားတရားယို ယံကထွာရဟန္တာ၊ ရေးမိုးချားနဲင်းနပ်၊
အွဉ်းသပ်တရားယိုထွူခါ “မော့နပ်ခါ ဘုရားခွေယို ထွာဖိုပါ၊
မော့ခံခြံ” အကျောင် ပေါင်ချာဇာတ်နဲင်းနပ်သွ။

(၅၈) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် ကဉ်နက္ခဏာတ်ယိုတင်
ကလအိ သတိ၊ ကလအိပညာ၊ ကလဒါး
ထာသေ တရာဖုံးနပ် -

- ၁။ ကောကအွဉ်ငါ ကထွာဆရာနပ်၊ အဝ်းလိုးဖန်းဖြယ်ဖေး
ဒါးဒါး ထာမာ / တားဝွန်း အကျောင်၊ ၊
- ၂။ ထာမာအမျိုမိုင်တရိုတင်း မာငါကနွောင်ရာနပ်ငါမ၊
အောင်မျင်းလ၊ အကျောင်၊ ၊
- ၃။ ကလလွဉ်ခွဉ်ခံနပ် -
“အံးအွတာ၊ ရွမ်ခါတာ၊ ရွမ်မာအိတာ၊ ကုသိုလ်းတာ”
ဖန်းဟးလစ်ပွန်းနဲင်းနပ်၊ အကျောင် - စတင်နဲင်းနပ်ဖုံး
သွ။

ကဉ်နက္ခဏာတ် ကဗျာ

- ၁။ နားဟးတရာ - တဖြာတကာ၊
လမ်းအုံဒွမ်တင်း - စင်စောင်းထွာခါ၊
ကျင်နွောင်တင်းဟ - သီးလအာငါး
သွံပါဖေး - ဝွေဗွေ ကျင်နွောင်ထွာ ။
- ၂။ ထာလုပ်သားထွာ - စခါလောင်ဗွေ

ထိုင်ဗားခံခြံး - သို့၊တုံးထွူဝွေ၊
ထွူငါးနွောင်တင်း - လောင်စမ်းမာဖေ၊
လစ်မျိုတာ - ယိုသာ၊ နူးထန်းထေ ။

၃။ ကောသားအွဉ်ငါ - ကထွာဆရာ၊
ထွားချင်းနယ်သေ - ဖြယ်ဖေးတာမာ၊
နွောင်ရာမာမ - အောင်းလယိုသာ၊
မာလစ်ပွန်း - ပျားမွန်း ထင်းငါငါ ။

ကဉ္စကဉ္စဇာတ် သွတ်ထွယ်သွယ်။

ထာမြေနယ်၊

၁။ မာတဲ့ မာမွေးမွေး ၊
ဆေ့တဲ့ ဆေ့ရေးသွေ့ ။

၂။ ယားပျင်းမျှန်း ရွဉ် ၊
သွဉ်ကိုင်မျှန်း နမ်း ။

၃။ ခါးလားကမြေနပ်၊ အံးရီးက အိုသဉ်အိုလာ၊ ၊
မဉ်းမြေထွယ်မ၊ ကွဲအံးထော့ယား၊ ဆျာယားနော ။

၅၇။ ဝါနရိန္ဒဇာတ်

နီဗွေးဘုရား သတင်းသွံ့အင်းအုံ ရားဇဂျိုဟ်ခမ်း၊ ဝေဠု
ဝန်းကျောင်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း “ဒေဝဒတ် ကျမ်းသတ်သီ
နီဗွေးဘုရား” တင် ဟော်ဗား “ဝါနရိန္ဒဇာတ်” ယိုသွ။

အတွင်းနတ်ခါ -

“ဒေဝဒတ် ကျမ်းသတ်သီ နီဗွေးဘုရားတဲ့” ကရိုးဒါးငေါင်း
ယိုနတ်၊ နီဗွေးဘုရားတဲ့ ဟွန်၊ ကွပ်ဟွန်နတ်မ၊ မိန်းနဲင်းယို -

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး -

ဒေဝဒတ် ကျမ်းသတ်သီခွေနတ်၊ ဘဝယိုလျှမ်းမွေးတင်း၊ အိုး
စခါတဲ့ ကျမ်းသီဗားဖိုလဲဉ်းခွေနေနေ၊ ကျမ်းနဲင်းမိုင်၊ ကျမ်းတဲ့ယင်း
ခွေသုဗေးနေးကဝ၊ ငါတဲ့ အမားတလ၊ တင်း” ဗွေးစောင်းဘုရား
မိန်းနဲင်းနတ်ထွေတင် ဟော်နယ်ခြင်းပါ စခါဘဝ လယိုအတွင်း
သွ။

ဝါနရိန္ဒဇာတ်ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဗားရားဏသီးခမ်း ပျဟွဒတ် အင်းထွာခွန်အတွင်း၊
ဘုရားလောင်းနောင်၊ ထွာယိုမျိုး၊ နမ်းတဲ့တန်၊ အားတဲ့ တလာ၊
ထွာယိုခေါ်၊ အုံခေါ်တဗားတန်ဒျား၊ အုံထီခြောင်ထျ၊ ထီခြောင်တဲ့

လှိုင်းတန်၊ ထိခြောင်အထဝကိုသူ၊နပ်၊ ကြွန် (ဟံးပူ) အဝ်းတဟး၊
ကြွန်လောင်းနပ်၊ တချေ၊မောက်၊ကြင်-စတင် သောင်းမွူး သောင်းရာ၊
အဝ်းစွဉ်းချားအမျို၊မျို၊ ထိခြောင်ဖွဲယိုတွမ်း ကြွန်အခါကိုနပ်၊ လုံး
စံးပျားအဝ်းပေါ်ထီ အဝ်းတဟး။

ဘုရားလောင်၊နောင်၊ အားတလာတင် အဝ်းခြောင်ဖွဲယို
ပေါက်၊ဝဲဉ်လွေ၊ လွေထဲလုံးလောင်းတအား၊ အဝ်းလုံးလောင်း
နပ်၊မ၊ ပေါက်၊ဝဲဉ်ငါလွေ၊ယင်းမ၊ ဗ၊လ၊ကြွန်ပေးလောင်း၊ တနီ၊မွူး
မွူး ထုမ်းအံးသောင်းရောင်၊ သောင်းရာ၊ အမျို၊မျိုထွူခါ ပေါးမွူးဟာ
ဟာမ၊ အဝ်းကြွန်ပေးလောင်းနပ်၊ ပေါက်၊ဝဲဉ်သင်၊ လုံးလောင်း၊
အဝ်းလုံးလောင်းမ၊ ပေါက်၊ဝဲဉ် သင်၊ယင်း ခြောင်ဖင်းဖွဲယို၊ နဲင်းမွူး
ရပ်၊တဲ့ မာ၊ယင်းနဲင်းနပ်၊ ဝဲဉ်ငါဝဲဉ်ချာ အံ့ဗော့နပ်၊ကိုခြာသွ။

အတွင်းနပ်၊ခါနပ်၊ ထိခြောင်ကိုနောင်၊ ယမ်းတမွူးထီး (တမာ
ဝါ) အဝ်းသော့၊ အမာယမ်းမွူးနပ်၊ ထီးဘုရားလောင်၊ ဝဲဉ်ငါဝဲဉ်
ချာတင် အံ့ထာ၊မဉ်အံး ဘုရားလောင်၊သ၊ရာ၊ (တထွဲ၊ငါး ဘုရား
လောင်၊သ၊ရာ၊) တင် ဒေါ့နယ် အဝါ၊ယမ်းထီးနဲင်းယို -

“ဩဗွေ -

ခွေမဉ်အံးမွေးစွဉ်း ခွန်ယိုထီး သ၊ရားသူ၊”ရိုးနဲင်းနပ်။

အဝါ၊ယမ်းထီးရိုး -

“မွေးသွ။ မာမူး - မဲ့ခွေထူးလ၊လ၊ဖေးနာ၊” အဝါ၊ဒေါ့နဲင်း

နဝ်းထွူခါ “ဟန့်ဟာ ပေါးယိုထီးသင်တဲ ခွေဆွမ်ဆွမ်းကမ၊”
ချာသးနဲင်းနဝ်းထွူတင် လွေ့ဗေင်းအွပ်ဒင်း လုံးစံးပျားလောင်း၊
အံ့ပေါ့ ယိုထီးသင်ချာ။

ဘုရာလောင် (ယို) တဲ ထုမ်းအံးတနီမွူးမွူးထွူခါ မွူး
တိန်ဟာ အီးသင်ချာ၊ အံ့ကြွန်ပေးလောင်း ထွားလွေ့လုံးစံးပျား
“လုံးသူ၊ သေန်းမွေ့အထိုပသာတန်နဲ အထွာထမိုင်ဟောင်း”။

စွမ်းနီနီ ဘုရာလောင် အောင်းထွားခါ လုံးအဖျိုးအထို
အောင်းထွားခါ ထီယိုအထင်းအလင်၊ ကွပ်နဝ်မ၊ ဘုရာလောင်
ယူးနဲင်းယို -

“ထီဟန့်နီယို လင်တဲတလင်တမ်း၊ ထင်းတဲတထင်းတမ်း၊
တို့လုံးသူနဝ် သမ်းရတန်လဲဉ်း ပျိုင်းနီတန်နဲ၊ ပျိုးထမိုင်ဟောင်း၊
ယမ်းတဟး အွပ်ဒင်းလုံးလောင်းတင် ကျမ်းဆွမ်ချာ ခွေဟောင်း”
ယူးစဉ်းစာနဲင်းနောင်။

“ထုမ်းရီ (စံးစမ်း) ရီးက လုံးသူမ၊” ရိုးနဲင်းနဝ်တင် အံ့ကြွန်
ပေးလောင်း အင်ဖြောင်းဟဲ့လွေ့လုံး နဲင်းယို -

“အိုး လုံးဟွေး” ဟဲ့နဲင်းနဝ် သွံလင်းသွူတဲ လောင်းချာ
တမ်းတင် ဘုရာလောင်ရိုး - “အိုး - လုံးဟွေး - ပျိုင်းနီနဝ်
နာ လောင်းချာခွေ၊ တို့ဟန့်နီယို နာမလင်းချာတမ်းခွေ ပျိုးထမိုင်
ဟောင်း”

ယမ်းထင်းဟွန် ဘုရားလောင်း၊ ငေါင်းနပ်၊တင် -

“တရိုးရိုးတင်းတဲ့ ပွိုင်းနီ၊နပ်၊ လုံးယိုအလင်းချာ ယိုသူ၊ချားရင်၊ ဟန်းနီ၊ယိုခါတဲ့ လောင်းချာယိုသူ၊မ၊” ယူးနဲင်းနပ်၊ထွူတင်-

“ ခွန်ယိုဟွေး - မာ၊ထမိုင်၊ ”

“ သွ၊ဟွေး - နားနပ်၊ပါ၊မိုင်၊ ”

“ ခွေယို ယမ်းထီးသွူနယ် ”

“ နာ၊မာ၊ထမိုင်၊ အုံအွပ်၊တို့၊ထာ၊ လုံးလောင်းနပ်၊ ”

“ မဉ်လ၊ နာ၊သ၊ရားမ၊ အုံအွပ်၊ဟး လုံးလောင်းသနယ်”

ဘုရားလောင်း၊ စဉ်၊စာ၊ “ခွေအီးသဲင်၊ချာ ခွေခင်းလမ်းသူ၊ တဖူ၊အလောင်းအလင် အဲဉ်ထင်းဒွါမ်၊ ခွေအံးလဲဉ်က ယမ်းသူ၊မ၊” ယူးလ၊နဲင်းနပ်၊ထွူတွေ့၊ ဒေါ၊လွေ၊ယမ်းနဲင်းယို -

“ သွ၊ပေးယမ်းဟွေး -

ခွေနမ်းယို ခွေအီးစွဉ်၊ဖေး မွေးမွေးချားနာ၊ နာ၊အင်လဲင်းလဲင်းနာ၊ဖြောင်းနပ်၊ပဲင်း၊ ခွေမဉ်းတို့၊လွဉ် နာ၊ထု၊မဲ၊ နာ၊ဆွမ်၊လ၊ လ၊ဆွါမ်း ခွေနော” ဘုရားလောင်း၊ ရိုးနဲင်းနပ်။

ဘုရားလောင်း၊ ကရိုးနပ်၊ မွေးငါး၊ ပွိုးထမိုင်၊နဲတင် ယမ်းသီးအမျိုးနပ်၊ အဖြောင်းဆွာ၊ ပေါးအင်ဖြောင်းတဲ့ အဖြောင်းခိုးဆ၊ကီ အပ်ရိုးရှုးနပ်၊ သဲင်၊အပ်းဒို့၊ထို၊အမဲ၊ အမဲအပ်းဆိမ်၊ထို၊ချား၊ အခရားနဲင်းယိုနပ်၊ ဘုရားလောင်း၊အပ်းသေ၊ တို့၊ယမ်းနပ်၊ သေယူး

(၆၄) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမုဲင် (၆)

လ၊ချာတမ်း၊ ကွပ်နပ်၊မ၊ အုံအွပ်၊လုံးလောင်း အင်အဖြောင်း အင်း
ဆိမ်၊ပိပဲ့ချား အမဲ့၊ ဘုရားလောင်းတဲ့ စင်းစွဲသေးချား၊ သေလဲဦးချား၊
ယမ်းအမဲ့အင်းဆိမ်၊တင် အင်းကြွန်မော့ နေးအားတဝဲဉ်လွေ၊ ခင်းနပ်၊
လွေ၊ယမ်းမောင်၊ ယမ်းကတူး၊ ထူးအားနဲစ်တဝဲဉ်ဖျင် တလဲင်း၊
ယမ်း တန်၊အဲင်းတမ်း၊ ခွ၊ခွ၊သ၊သ၊ တွိုးဗ၊ချာခန်း ခင်းလမ်း
ခြောင်ဖင်းသူ၊ နောင်၊သွ။။

တွိုးနပ်၊တွေ့၊ နမ်းမော့ခံးဟးတင် ယမ်းအံးဖြားမွေးစွဉ်း
ဘုရားလောင်၊ အင်းလုံးလောင်း ထွားလွေ၊ဘုရားလောင်၊တွေ့၊
လဲင်ဒေါ့၊ ထန်းစွဉ်းချား ငေါင်းအံးဖြားနဲင်းယို -

“အိုရ် - ခွန်ယိုဟွေး -

လောကကိုယို တရာ၊လစ်၊ပါ၊ ပေါးအင်းခါ၊နပ်၊ နွောင်၊
ရန်းသူလွဉ်းလွဉ်း၊ ကွပ်နပ်၊မ၊ နာ၊နမ်းလောင်းနပ်၊ -

‘သစ္စာ၊ ပညာ၊ မိတိ၊ စားဂ’တရာ၊ယိုလစ်၊ပါ၊ အင်း
သနယ်၊ ပေါးတရာ၊ယိုလစ်၊ပါ၊ ဖွေင်၊ခါ၊နပ်၊ နွောင်၊ပါ၊လွဉ်းလွဉ်း’
အံးဖြား ဘုရားလောင်၊ နဲင်းနပ်၊ထွူခါ သင်၊ချာခန်းချား အခင်းလမ်း
အမာယမ်း မွူးထျ၊သူ၊သွ။။

“ရဟန်းသီးဖိုးဟွေး -

ဒေဝဒတ်နပ်၊ ကျမ်းသတ်သီခွေ ဘဝယိုလျှမ်းမွေးတမ်း၊ အိုရ်
စခါတဲ့ ကျမ်းသီဟးဖိုလဲဉ်းခွေ နဲင်းနပ်၊သွ။” မိန်းထွူနဲင်းနပ်၊ခါ-

“ဒေဝဒတ်နပ်၊ မော့နပ်၊ခါ ထွာဖိုယမ်းထီး၊ စိဉ္စမာဏ-

စိတ္တမာန)နပ်၊ မော့နပ်၊ခါ ထွာဖိုယမ်းမျှး၊ ဘုရားခွေယိုနပ်၊ မော့
နပ်၊ခါ ထွာဖို ခွန်ယိုခေါ် ”နပ်၊ အကျောင်၊ -ပေါင်၊ချာဇာတ်နဲဉ်း
နော်၊သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် ဝါနရိန္ဒဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊အီ သတိ၊ ကလ၊အီပညာ၊ ကလ၊ဒါ
ထာ၊သေတရာ၊ဖုံးနပ်၊ -

- ၁။ အုံမိုင်၊ကိုတွဲယပ်း အုံပရီးပရားမျှန်းထာ၊ ထွားခါ၊ တောင်၊
ခါ၊ဗား အသောင်အရင်၊ အခေးအနေ၊ အကျောင်၊ ၊
- ၂။ မာ၊ထာ၊မာ၊ အမျို၊မိုင်၊တရို၊တပ်း မာ၊ပရီးပရားမျှန်းတပ်း၊
နေးတွမ်းဉာဏ်၊ ထွားဝွေးဖန်းသေးသေး၊ ထွားရိက္ခေးဟပ်
ဟပ်ဗား အကျောင်၊ ၊
- ၃။ မဉ်းမော့၊ခွဲ ရန်းသူးနပ်၊ နေးထူး “သစ္စာ၊ ပညာ၊ ဓိတိ၊
စားဂ” တရာ၊ယိုလစ်၊ပါ၊ ချမ်မာ၊အီဗား အကျောင်၊ ၊
- ၄။ (က) သစ္စာ၊ - မာ၊မဲဉ်းမဲဉ်း၊ ဒေါ့၊မဲဉ်းမဲဉ်းဗား ၊
(ခ) ပညာ၊ - ချင်းခေးဝွေးဖန်း ဉာဏ်၊ပညာ၊အပ်းဗား ၊
(ဂ) ဓိတိ - ဆွတ်၊မျှန်းလာ၊လာ၊ မာ၊ထွာထွာဗား ၊
(ဃ) စားဂ - ခံးစွဉ်းဗားနမ်းအကျို၊ ခံးဆာဗားနမ်း၊
ခံးဗားအနစ်နား တရာ၊ဖုံးယိုလစ်၊ပါ၊နပ်၊ အောင်းအီ

(၆၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

ရန်၊ ထန်းအိအယပ်အခွဲင်း အကျောင်း ၊

၅။ ရန်သူ့ခန်းတွဲယပ် ပေါးယံမွေး၊ ပေါးကျမွေးနပ်၊ ထူးဂုဏ်း
အံ့ဖြိုးဗား အကျောင်း - စတင်နိုင်းနပ်ဖိုးသွ။

ဝါနရိန္ဒဇာတ် ကဗျာ

၁။ ဝေဠုဝန်းကို - ဗွန်ထိုအံ့ချား
စင်၊ဒေဝဒတ် - ကျမ်းသတ်ဘုရား
ကျိုးသတ်တွဲယပ် - လ၊တပ်းသွမ်းဗား
အသက်သေး - ရက်ဗွေ ဟော်နယ်ချာ ။

၂။ လောင်တော့စခါ - “ယို့”ထွာဖိုဗား
နမ်းတန်ဗွေအား - တဗားခေါ်ညာ၊
ယမ်းမွူးမည်လ၊ - လောင်သ၊ အရား
ထွဉ်းဝါ၊ကျမ်း - နေးဉာဏ်း ယို့အဲဉ်းချာ ။

၃။ သတ်၊တရား - အွဉ်းခါယံငါး
ဖို့ပိုင်ယံယွန်း - ဆွတ်၊မွန်းလာလာ၊
မော့လွဉ်ယပ်ခွဲင်း - ငမ်းပိုင် ကျိုးဗား
အောင်းအိဒါး - ခွမ်းဗား အဝ်းလစ်ပါ၊ ။

ဝါနရိန္ဒဇာတ် သွတ်၊ထွ၊ယိုသွ။

ကလူ့ခြာ တွမ်း ကတောင်ငါ

- ၁။ “ဝဋ်-ဝဋ်” ကရိုနပ်၊ ပြတ်တလှတမ်းတဖွဲ့ဖွဲ့၊
လွဲတလှတမ်းရင်ရင်၊ ခံချာဟေးသေးချား ။
- ၂။ ကွပ်နပ်မ၊ “အဦးစဉ်မွန်ဝင်ကတူး၊ မဲ့ဝဋ်
အဦးပူးချာ နာကတောင်” ကွေး ။
- ၃။ နာကအဦးစဉ်၊ ဝင်ကတူးနပ်၊ စဉ်ချား
ကလူ့ခြာ၊ ဝင်တထီးအာတမ်း ။
- ၄။ ဝဋ်ကအဦးပူးချာ နာကတောင်နောင်၊ ပူး
ကတောင်ငါ၊ ဝင်ထီးအာငါ၊ ဝင်သုခရား
တန်ကွေး ။

(၆၈) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

၅၈။ တယောဓမ္မဇာတ်

နီဗ္ဗေဒဘုရား သတင်သွားအင်းအုံ ရာဇဂြိုဟ်ခမ်း ဝေဠုဝန်း
ကျောင်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း “ဒေဝဒတ် ကျမ်းသတ်သီ ဗ္ဗေဒ
ဘုရား”တင် ဟော်ဗား “တယောဓမ္မဇာတ်”ယိုသွား။

တယောဓမ္မဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဗားရာဇာဏသီးခမ်း ဗျဟ္မဒတ် အင်းထွာခွန်အတွင်း
ဒေဝဒတ်နတ်၊ ထွာယိုမျိုး၊ အင်းအုံဟိမဝန္တာအရပ် အင်းထွာယို
အတန်အကယ်၊ တဗားနောင်သွား။

ပေါးဝွေပို ယိုပေးထီးအင်းသွားနတ်၊ “ယိုပေးထီးယို အမင်း
တန်မဲ့ အုပ်ထိုးယိုဖုံးယို” သူကိုနတ်၊ ငမ်းနဲင်းနတ်တင် ယိုပေးဒီးခူး
ဖုံးနတ်၊ တွမ်းအတင်အင်းထန်း (တွင်ရီး) ထိုးစဉ်းနောင်သွား။

ဘုရားလောင်၊ အုံသန္ဓေ ယိုမွူးတဗားဟိုးကို၊ ယိုမွူးယို
ထာယူးဒီး “ခွေပိုယို မင်းထွာယိုထီးမဲ့၊ အမိအင်းထန်းရီးထိုး
အဒီးခူး” နန်းအပိုတာ၊ ကားကွဲးရဲဖေ အပိုပေး အန္တရာယ်တင်
ထိုးတေးအုံညားချား ကောင်ခဲတကောင်ထူးနောင်သွား။

အလာကထင်းလှတင် လွှဲလင်းအပေး၊ ထွာမွေးစွဉ်း အ
ထီး၊ ဘုရာလောင်၊ ယိုပေးနပ်၊ တန်ယိုအားတလာတန်၊ တွိုး
တနီ၊ တွော့၊ ရီတွော့၊ အမွိုးနဲင်းယို -

“မွိုး - နီဖါအောင်းမိုင်ကို”

“သီဖါ အင်းချား အွိုးကောင်သူ၊ ထျ၊ အင်းထွာ ယိုအတန်
အကဲး”

“မွိုး - လွေပသာခွေ နီဖါထျသူ၊ မွိုင်”

“နာ - ဟောင်လွေတောင်း သီဖါထျသူ၊ ပိုခို၊ ပွိုးထမိုင်၊
နဲတင် ‘ယိုထီးပေးမဉ်းတန် တနီ၊ ခါမဲ့၊ အုပ်ချာယိုဖုံး’ ငမ်းနဲင်းနပ်၊
တွော့၊ ပေါးလွှဲယိုပေးထီးနပ်၊ သီဖါအဲင်းထန်းရီးစွဉ်း အဒီးခူး”
အမွိုးရိုးသွေ့နဲင်းနပ်၊ တဲ့ အပိုရိုး -

“မွိုး - လွေပသာခွေ နီဖါထျသူ၊ မဲ့ခွေအင်းသေချား”

အပိုယိုပေး ကိုလွေထေ့သေးသေး အဖါယိုတန်ထျတင်
အမွိုးတဲ့ အွဉ်လွေစွဉ်းချား။

ဒေးဝဒတ်လောင်၊ ထွာအဖါယိုတန်နပ်၊ သဲစ်ကထီး အပို
ယိုပေးတင် ယူးစွဉ်းချားနဲင်းယို -

“ခွေပိုယိုပေးယို အမဉ်းတန်နပ်၊ မဲ့အဖေးအုပ်တောင်းခွေ

(၇၀) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

ယို့ဖုံးသနယ်၊ ခွေစိမ်းသီထွေးစွန်း ယိုခါခါမ၊”

ချ၊သ၊နဲင်းနပ်၊ထွေးခါ ကိန်းအွင်းဗန် အမိုင်၊ ကိန်းအွင်းအီး
ခန်းအငေါင်းတွေ့၊ -

“လွဉ်ယိုဟဲင်း ပိုခို၊ လဲင်းတန်လ၊စွဉ်း တကားယို၊ နာ၊လွေ၊
အံ့ခါမိုင်၊ကိုတန်ဟောင်း”

ဖြောင်းတဲ့ရွှေ့တက် မာ၊နဲင်းခန်း ရက်ငါးပုံး၊ သီးအပို
ဘုရာ၊လောင်ငွဉ်၊တွေ့၊ စိမ်းရွှေ့အပိုငွဉ်၊ အပိုဘုရာ၊လောင်တဲ့
နမ်းသမ်းတန်၊ အားသမ်းတလာ၊ စိမ်းချာနဲင်းနဲင်း အဖါငွဉ်၊ အဖါ
ငွဉ်၊ဆွတ်၊ နဲင်းစွဉ်းအီးထို့၊ အဖါယို့ အွဉ်းစွ၊မ၊ အပိုတဲ့ အွဉ်းစွ၊
နဲင်းနဲင်း။

တို့၊နပ်၊ခါ ယို့တန်စဉ်၊စာ၊ -

“ယို့ပေးယို မဉ်းတန်နပ်၊ အီးမာ၊သီခွေ၊ ဖေးနေးကမာ၊သီ
လ၊ရီး ငွေ၊ယိုနပ်၊ အီးမာ၊ဟး အနယ်၊မိုင်၊နော” ယူးစဉ်၊စာ၊နဲင်း
နပ်၊။

နပ်၊ထွေးတွေ့၊ ယူးလ၊ခန်းထီနောင် အရပ်ဟေ့၊နပ်၊ကိုနပ်၊
ထီနောင်အဝ်းတနောင်၊ ထီနောင်နပ်၊နပ်၊ ဘီလူ၊အဝ်းအံ့ပေါ့၊ “ထွဉ်း
က ဘီလူ၊အံ့ထို့၊ ယို့ပေးယိုမ၊” ယူးလ၊နဲင်းနပ်၊ထွေးခါ -

“ယို ပိုခို - ခွေဖြားလဲင်းသွ။ ယို့ဖုံးယို ခွေအီးအပ်နာ၊

ဟန်းနီယို၊ ခွေအီးဒင်းနာ၊ ခွန်အရာ၊ ဟန်းနီယို၊ အွိုးအရပ်သူ့ကို နှ်၊ ထီနောင်အင်းတနောင်၊ ထီနောင်ကိုသူနှ်၊ နာကဉ်းလွဉ် သွေ့ ကောင်း “ဗိုကုမုဒြား - နီတိုင်”၊ “ဗိုဥပလ - သွံတိုင်”၊ “ဗိုပဒုမ္မာ - ငတ်တိုင်နှ်နော” အမိယိုတန် ထွဉ်းနဲင်းနှ်။

“မွေးသွူ ဖါဟွေး - ကဉ်းလွဉ်ဒျား” အပိုယိုပေး အားမခံ နဲင်းနှ်ထွူတင် လွေထီနောင်ထျ၊ လင်၊ ပွိုင်ကြိုင်တင်း တလင်း ချင်၊ ထွေးချာထွေးငါထွေ့၊ ထီးချားခင်းခြောင်လင်လွမ်း၊ ခင်း ခြောင်ထင်းချာနှ်၊ ထီးတင်းနှ်မ၊ သ၊ ကို ယူးနဲင်းယို -

“ထီနောင်ယိုနှ်၊ အလျိုးဘီလူအုံပေါ၊ နီမိနှ်၊ ကျမ်းစိမ်း သီခွေ လတင်းတင် မာဖေးနေး ဘီလူကအံးသီခွေသနယ်၊ ခွေ ခမ်းနွဲ့တင်းထီနောင်၊ ကောင်းဗိုဖုံးနှ်တဲ့ ဖေးကလ၊ ခွေကဉ်းဒါးဒါး ကမ၊” ချ၊ သ၊ ယူးနဲင်းနှ်သွူ။

နောင်ထွူထွေ့၊ လွေအွိုးထီ တအဲဉ်ထင်းအရပ်နှ်၊ အုံ နှ်ကို နေးအားတဝဲဉ်လွေ၊ ထီဆ၊ ကီ၊ စက်မောင်ဗိုတိုင် လွေ၊ လင်ခြောင်ဖွဲသူ၊ တဝဲဉ်ချာ၊ စက်မောင်ပါဗိုနီတိုင်၊ တဝဲဉ်ငါ စက် မောင်၊ ဗိုနီတိုင်၊ လ၊ ဗိုအတိုင် တဆီသွူတဲ့ ဘီလူအံးထွိုက်ရာ၊ အရပ်နောင်၊ ဘုရာလောင်၊ သမ်းတခမ်းယမ်းတင်းတင် ဘီလူ အံးခွင်တလတင်း၊ “ခွေကပေါလွဉ်ထီနောင် ပဉ်တကားယိုနောင်၊

(၇၂) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမည် (၆)

လိုနိုကျနဲင်းယိုနပ်၊ ထီးဖိုတပ်၊ တွိုးကပ်နပ်၊ ကလိုအတွိုင်၊
ကဉ်းထူးသမ်းလ၊ တွိုးခွေ ကအံးထွိုက်ရာ၊ အရပ်နပ်၊ သမ်းခံး
ယမ်းတပ်း” ကွပ်နပ်မ၊ ဘုရာလောင်၊ အဝ်းအွဉ်းဗူး အကောင်း
ဖိုတွင်၊ ဘီလူအဝ်းထီကို ပေါက်ထန်း၊ လွဉ်ထေ့ ဘုရာလောင်၊
အံးဖြားဘုရာလောင်နဲင်းယို -

“ခွန်ယိုဟွေး -

လောကကိုယို ပါနိုတဖြာ၊ တရာသွံပါမဉ်းအဝ်းနောင်၊
အခွောင်ရန်းသူ၊ နာနမ်းကိုနပ်၊ တရာယိုသွံပါ အဝ်းခါမတပ်း”
အံးဖြားဘုရာလောင်၊ နဲင်းနပ်ထွူခါ ရီပါနဲင်းယို -

“နာကဉ်းဗိုဖုံးယိုနပ်၊ အီးမာအီထမဲ့”

“ဟန်းနီယို နီဖါအီးဒင်းခွေ ခွန်အရာ၊ နပ်မ၊ ခွေလွဉ်ကဉ်း
ဟး ဗိုဖုံးယိုသနယ်”

“လိုနိုယံ ခွန်လောင်နဲင်းနာနပ်၊ ထမ်းသဲင်းဗိုဖုံးယို တရမဲ့
တပ်း၊ ခွေထမ်းသဲင်းဖေး နာယို”

ဘီလူရိုးနဲင်းနပ်တင် ထမ်းသဲင်းဗိုကပ်၊ အဝ်းထွေသဲင်းလွဉ်
ဘုရာလောင်ဆေချာ၊ အဖါထင်းထီးတွေ့ -

“ယိုပေးနပ်၊ ဖေးကထွာဘီလူဆားခွေရေးဒျားနဲင်းနပ်၊
တွိုးယိုခါနပ်၊ မကွပ်ဘီလူအီးအံး၊ ထွဉ်းထမ်းသဲင်းတောဒျား ကပ်း

ဗို၊ ယို ဝှစ်သွူဒျားရင်၊”

ယူးနဲင်းနပ်၊တွင်၊ အသ၊ရားပ၊စွဉ်းဒျား၊ နွတ်၊ခေါင်၊ ဟပ်
ဒွမ်အင်းသို့ အသ၊လို့စွဉ်းဒျား၊ မော့၊နပ်၊ကို၊ ယိုဖုံးယိုလွဉ်ပြိုး၊
တဖုံးလုမ်းစုပေါင်၊ ဘုရာ၊လောင်၊ယို ဒင်းစွဉ်းခွန်နောင်၊သွူ။

ဗွေးဘုရာ၊ ဟော်၊ကျာ၊နဲင်းယိုထွူခါ “ဒေဝဒတ်နပ်၊ မော့၊
နပ်၊ခါ ထွာဖိုယိုတန်၊ ဘုရာ၊ခွေယိုနပ်၊ မော့၊နပ်၊ခါ ထွာဖိုအပိုယို
ပေး” အကျောင်၊ ပေါင်၊ချာဇာတ်နဲင်းနောင်၊သွူ။

ထွားသွဉ်ဟော်၊ကျပ် တယောဓမ္မဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊အီ သတိ၊၊ ကလ၊အီပညာ၊၊ ကလ၊ဒါး
ထာ၊သေ တရာ၊ဖုံးနပ်၊ -

၁။ ကဖေးအပ်ဒါး၊ တားဝှန်းနပ်၊ ဘော၊ရန်းတွဲ ဖေးကကင်၊၊
အောင်းတွဲ ဖေးကအောင်း၊ တားဝှန်းကေးကေး၊ မာ၊ဖေးဟး၊
အကျောင်၊ ၊

၂။ မာ၊ထာ၊မာ၊ အမျိုးမိုင်၊တရိုးတင်း မာ၊တမ္ပိုးတမာ၊မွန်၊၊
ထွားခူခူက အခေးအနေး၊ စဉ်၊စာ၊နေးဉာဏ်၊ ဝွေးဖန်းဟပ်
ဟပ်ထွူမ၊ ကာဗ၊ဗ၊၊ မာ၊အောင်းအောင်းဟး၊ အကျောင်၊၊

(၇၄) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

- ၃။ မဉ်းမာ၊ထာ၊မာ၊ ရန်းသူးခြာနဝ်၊ နေးထူးပါ “ဒက္ခိယ၊ သူရိယ၊ ပညား”တရာ၊ဖိုး ယိုသွံပါ၊ ချမ်မာ၊အီဗား အကျောင်၊
- ၄။ (က) ဒက္ခိယ - ဝွေးဖန်းဒါးဒါး မာ၊ဗားထွာထွာ ၊
(ခ) သူရိယ - မာ၊ကုင်းကုင်း မာ၊ရိုင်းရိုင်းဗား ၊
(ဂ) ပညား - လိန်းလိန်းမားမား မာ၊ဒါးဒါးဗား ၊
တရာ၊ယိုသွံပါ၊ဖိုးနဝ်၊ ထွာတရာ၊နွောင်၊အီရန်းသူး၊ ထွာ
တရာ၊ ထူးအောင်းမျင်းရေ၊နောင်၊သွ။
- ၅။ ပေါးလို၊ယံမွေး၊ ပေါးလို၊ကျမွေးနဝ်၊ ဘီလူးခန်းတွဲယဝ်း
ရိုးသေးချား၊ စွဲကိုချားအကျောင်၊ - စတင်နိုင်းနဝ်၊ဖိုးသွ။

တယောမွေဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ဝေဠုဝန်းကို - ဗွန်ထိုအံ့ချား
ဗွေးဒေးဝဒတ် - ကျမ်းသတ်ဘုရာ၊
ကျမ်းခန်းတွဲယဝ်း - လ၊တဝ်းခရာ၊
ဗွေးဟော်၊ဖေး - သက်သေး အိဉ်းပန်ချာ ။
- ၂။ ဘုရာ၊လောင်၊ခါ - ယိုထွာဖိုဗား
အဖါယိုထီး - ယူးရီးစဉ်၊ဗား၊
ဘီလူးယံအံ့ - ထွဉ်းထမ်းသင်၊ချား၊
သ၊ဝ၊ငါး - သ၊ရာ၊ ပ၊သီငါ ။

- ၃။ ဖေးအပ်ထားမာ - ကျိုစာလွေဗား
စဉ်စာသွံ့ဉာဏ် - ဝွေးဖန်းချွမ်မာ
ဘေးရန်လဲ့ကင် - ရေးလင်ထွာဒျား
မာအောင်းတာ - ဆောင်းဗား အပ်သွံပါ။ ။

တယောမွေဇာတ် သွတ်ထွယ်သွယ်။

အေးသင် တွမ် အေးစောင့်

- ၁။ “ဝဋ်-ဝဋ်” ကရိုနပ် “အင်းတဝေ အင်းတပန်း”
တင် “အင်းတဝေတင် မဲ့နာခံ” ၊ “အင်းတပန်း
တွေ့ မဲ့နာမော့” ချာဗားရင်ရင်၊ လဲ့တလွစ်
တောင်း ။
- ၂။ ကွပ်နပ်မ “အွဉ်းဗျတ်မွန်း ဝင်အေးသင်” ၊
“မဲ့ဝဋ် အွဉ်းဆင်ချာနာ - အေးစောင့်” ကွေး ။
- ၃။ အေးသင်နပ် တဟေဒါးတင်းလိုတင် အွဉ်းဆင်
ဝင်တဲ့ ဝင်ထွာတင်းထမိုင်မိုင်၊ အလွီးတဲ့
စောင်းအင်းနဲ့ ။
- ၄။ တွိုးအေးစပ်နပ် မာတဟေ့နာ၊ အလွီးတဲ့ နွမ်း
သောင်မိုးတင်မွေးစွဉ်းနာ၊ ဝင်သေသွာပါနော။

(၇၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

၅၉။ ဘောရိဝါဒကဇာတ်

နီဗ္ဗေဒဘုရား အောင်းအံ့သာဝတ္ထိခမ်း ဇေးတဂ္ဂန်းကျောင်းကို
အတွင်း ပွိုင်းပွိုို့တွမ်း “ရဟန်းဒေါယပ်တပါ”တင် ဟော်ဗား
“ဘောရိဝါဒကဇာတ်” ယိုသွ။

ရဟန်းဒေါယပ်တပါနပ်၊ နီဗ္ဗေဒဘုရား ရီနဲင်းယို -

“ရဟန်းဟွေး -

နာနပ်၊ ဒေါယပ်ငါး - တဲ့ မွေးနေဟောင်း”

“မွေး - ဗွေးဩ”

“ရဟန်းဟွေး - နာနပ်၊ ဒေါယပ်၊ ဘဝယိုလွှမ်းမွေးတမ်း၊
အွိုးစိုးရီးစခါတဲ့ ဒေါယပ်တန်ချားရင်၊” မိန်းနဲင်းနောင်ထွေတင်
ဟော်ထန်းနယ်ပါ စခါဘဝ လယိုအတွိုင်းသွ။

ဘောရိဝါဒကဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထု

အွိုးစခါ ဗားရားဏသီးခမ်း ဗျဟ္မဒတ် အင်းထွာခွန်အတွင်း
ဘုရားလောင်နပ်၊ ထွာ“ဒုံးထုံသား”တင် အင်းအံ့ဒုံပေးတဒုံကို
သွ။ “ဝေင်ဗားရားဏသီးကိုသူ၊ ပွယ်နက္ခတ်သဘင်းအင်း”ဟွန်
ဝင်ကေးညားနဲင်းနပ်တင် “လွေ့ခုံးကထုံ ပွယ်ကိုတွေ့၊ အီသင်၊
ကတဩ၊” ရိုးနဲင်းနပ်ထွေခါ ဟဲ့ပါအပိုခို နွဲ့လွေ့၊ ဝေင်ဗားရားဏ
သီး၊ ပွယ်ကို လွေ့အံ့၊ ဒုံးနယ်ထုံတွေ့၊ လ၊ဒုံးခ၊ လ၊ဆု၊အာ

တန်နောင်သွ။

ထူးခိုးခ - လဆုအာအာ ကထိုင်းသဲင်ချာဒုံနပ်၊ နွဲ့သဲင်၊
ဟး တခြာတန်ကို၊ တခြာတန်ကိုနပ်၊ စွန်သားအောင်းအုံ ခိုးသော့၊
ကထင်းဟွန်စွော့၊ ထုံငေါင်းတဲင် စွန်သား ထင်းခွန်လွဉ်တော့၊
ကဟွန်စစနပ်၊ ခွေလွင်းနာဖင်း၊ တိန်းလဲဉ်းညာပသာမ၊ နားချာ
ထုံငေါင်း၊ ခွန်ထုံငေါင်း ရမ္မေးတင်းတဲင် သဲင်ချာ။

“ ပိုခို -

ထုံနပ်၊ ခိုးသွပ်သပ်လွေ့မွန်း၊ ခိုးနေးချာ ပဉ်ခြင်းခြင်း၊
အွဉ်းသင်းနေးချာ ပဉ်ချက်ချက်၊ နှဲင်းခွန်ကလွေ့ထာနပ်ဟိုင်း”
အဖါဒေါ့ဖေးနှဲင်းနပ်တဲ အပိုတနားတင်း။

“ မွေးတင်းဖါ - ခိုးဖေးနေး စွန်သား ကလွင်းထိုလို့စွဉ်း
နပ်မ၊” အွဉ်းသ၊နှဲင်းနပ်တဲင် ခိုးသွပ်သပ်လွေ့တိက်တိက်။

စွန်သားရိုး -

“ ခွန်ထုံငေါင်း အလွိုးရတမွေးတင်း၊ အချက်မဉ်းတဲ အဲဉ်
ထင်းဟ” ရိုးလွသဲင်ချာ၊ ကာလွေ့ဟမ်းဟော့ဟော့ အုံအဖဲင်းရော့
ရော့ ထွားတော့လွေ့၊ ထီးလွေ့ ပါဝင်နီချာ၊ ပွေးသေးချာ
စွန်ဆွမ်း၊ ရွဉ်ကားကအဝ်း စွန်သားထူးလို့၊ တခြံကားကအဝ်း
စွန်သားထူးထိုလို့တော့၊ အဖါခွန်းဒေါ့နှဲင်းယို -

“ ဖါဒေါ့ဖေးသွူနာ၊ ခိုးပဉ်ခြင်းခြင်း၊ အွဉ်းသင်းပဉ်ချက်ချက်၊

(၇၈) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမုဲင် (၆)

တဲ့ နာနာတံး ဖါငါတံး၊ ဒံးသွပ်သပ်လွေ့နပ်၊ တယံတံး၊
ခွဲဉ်းဆွေ့တန်၊ အံးလိုးဒံးသွပ်သပ်တံးနဲးနပ်၊ ကွပ်ဒံးသွပ်သပ်
တံင် ရွဲတံး စွန်ထူးထို၊ တဒြိုတံး စွန်ထူးလို့၊ ထုမ်းကယပ်၊တဲ့
နာမာသွမ်၊ဟံင်လဲင်၊ နာမာကံင်ချာလို့ဒျားဟနော”အဖါ ခွန်းဒေါ၊
နဲးနပ်သွ။

“ရဟန်းဟွေး -

နာနပ်၊ ဒေါယပ်၊ဘဝယိုလွမ်၊မွေးတံး၊ အိုးစိုးရီးစခါတဲ့
ဖါဒေါတနာတံး၊ ဒေါယပ်တန်ဒျားရင်၊” မိန်းနဲးနပ်၊ထွါ
“ရဟန်းဒေါယပ်နပ်၊ မော့နပ်၊ခါ ထွာအပို၊ ဘုရာ၊ခွေယို မော့နပ်၊
ခါ ထွာအဖါ”အကျောင်၊ ပေါင်ချာဇာတ်နဲးနပ်သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် ဘေရီဝါဒကဇာတ်ယိုတံင်
ကလ၊အီ သတိ၊ ကလ၊အီပညာ၊ ကလ၊ဒါ၊
ထာ၊သေ တရာ၊ဖိုးနပ်၊ -

- ၁။ ပေါးတနာတံး မွိုးဖါ ဆရားငါတံးနပ်၊ မော့ဒါးထာ၊ဒုက္ခ
အကျောင်၊ ၊
- ၂။ ထာ၊ဒါးပညာ၊ အမျိုမုဲင်တရိုးတံး ပေါးဒါးတံင်တံင်နဲပ်နဲပ်
နပ်၊ လ၊အီအခ၊ လ၊အီဒါးဆု၊ အကျောင်၊ ၊
- ၃။ အန္တရာယ်၊ ကအံးဒါးအရပ်နပ်၊ ဟောင်လွေ့တောင်း
အကျောင်၊ ၊

၄။ မာ၊ထားမာ၊ အမျိုးမိုင်၊တရိုးတင်း ပေါးအချက်တထိုးတင်း
နပ်၊ တယံတင်း၊ ထွာထင်းဒါး အန္တရာယ်၊ အကျောင်၊ -
စတင်နဲင်းနပ်၊ဖုံးသွ။

ဘေရီဝါဒကဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ဇေးတဝွန်းကျောင်ကို - ဗွန်ထိုအံ့ဒျား
ဒေါ့သွဉ်ယပ်၊သေး - စင်၊ပေးတပါ၊
ဒေါ့ယပ်၊နဲနာ၊ - ဘုရားရီဗား
မွေးမွေးသြ - ဟော်၊တော ဇာတ်ပန်ချာ ။
- ၂။ ဒုံပေး လောင်အုံ - ဒုံထုံ ယံငါး
နက္ခတ်ပွယ်၊ပေး - ဒုံဖေးအများ၊
ဒုံခ၊ ဆုလွဉ် - လ၊ရွဉ် ဥစ္စား
ပို ဒုံကွား - စွန်သား စွန်လို့ချာ ။
- ၃။ မွိုးဖါအငေါင်း - နားတင်းနပ်၊မား
အချက်ထို့မ၊ - မဲဉ်းသ၊ ထာ၊မာ၊
ပညားအမျိုး - အကျိုးအင်းဒျား
ရပ်ဘေးရန်၊ - နို့ထန်း ဒုက္ခထွာ ။

ဘေရီဝါဒကဇာတ် သွတ်၊ထွေယိုသွ။

(၈၀) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမည် (၆)

ရွှင် တွမ်း သွဉ်

၁။ ဝင်းမဉ်းဖေးနာ၊ ရွှင် တွမ်း ငေါင်းသွဉ်နပ်၊
ထူးချားသွေ့ ငေါင်းသွဉ်နော ။

၂။ ပွိုးထမဲ့င်နဲတဲင် -
ရွှင်နပ်၊ သွံ၊စိုင်းလို့ထိုးဒါး ၊
ငေါင်းသွဉ် (ငင်းဆွံ၊မ) နပ်၊ သွံ၊လဲင်း
တလို့နွောင်တောင်းနပ်၊သွ။ ။

၆၀။ သင်္ခမဇာတ်

နီဗ္ဗေဒဘုရား အင်းအုံ သာဝတ္ထိခမ်း ဇေတဝန်ကျောင်းကို အတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း “ရဟန်းဒေါ့ယပ်တပါး”တင် ဟော်ဗား “သင်္ခမဇာတ်”ယိုသွ။

ရဟန်းဒေါ့ယပ်တပါးနပ်၊ နီဗ္ဗေဒဘုရား ရီနဲင်းယို -

“ရဟန်းဟွေး -

နာနပ်၊ ဒေါ့ယပ်ငါး - -တဲ့ မွေးနေဟောင်း”

“မွေး - ပွေးဩ”

“ရဟန်းဟွေး - နာနပ်၊ ဒေါ့ယပ်၊ ဘဝယိုလွှမ်းမွေးတမ်း၊ အွိုးစိုးရီးစခါတဲ့ ဒေါ့ယပ်တန်ဒျားရင်၊” မိန်းနဲင်းနောင်ထွေတင် ဟော်ထန်းနယ်ပါ စခါဘဝ လယိုအတွိုင်သွ။

သင်္ခမဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထု

အွိုးစခါ ဗားရာဏသီးခမ်း ပျဟွဒတ် အင်းထွာခွန်အတွင်း ဘုရားလောင်နပ်၊ ထွာ “အူကွယ်သား”နပ်သွ။ တွိုးတလင်း ဗားရာဏသီးခမ်းကို မူးခိုပရိသတ် မာပွယ်နက္ခတ်အကျောင်း ဘုရားလောင်ဟွန်တင် ဟဲ့တွမ်းအပါ လွေပွယ်နက္ခတ်၊ ပရိသတ် ပွယ်၊ အူနယ်ကွယ်တော့ လအေ၊ လဆုအာတန်နောင်သွ။

(၈၂) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

ထူးထွူအူခ၊ - လ၊ဆု၊အာအာ ကထွိုင်းသင်းချာနဝ်၊ နွီ၊
သင်းဟး၊ တခြာတန်ကို၊ တခြာတန်ကိုနဝ်၊ စွန်သားအဝ်းအုံခို၊
သော့၊ ကထင်းဟွန်စွော့၊ ကွယ်၊ဝင်းတင် စွန်သားထင်းခွန်လွဉ်
တွော့၊ ကဟွန်စစနဝ်၊ ခွေလွင်းနာ၊ဖင်း၊ တိန်းလဲဉ်းညာ၊ပသားမ၊
နားချာကွယ်၊ငေါင်း၊ ခွန်ကွယ်၊ငေါင်း၊ ရမ္မေးတဝ်းတင် သင်းချာ။

“ ဖါဟေး -

ကွယ်၊နဝ်၊ အူသွပ်သပ်လွေ၊မျှန်း၊ အူနေးဒျား ပဉ်ခြင်းခြင်း၊
အွဉ်းသင်းနေးဒျား ပဉ်ချက်ချက်၊ နဲင်းခွန်ကလွေ၊ထာ၊နဝ်၊ဟိုင်း”

အပိုဒေါ့ဖေးနဲင်းနဝ်၊တဲ့ အဖါတနားတဝ်း။

“ မွေးတဝ်းပိုခို - အူဖေးနေး စွန်သား ကလွင်းထို၊လို့စွဉ်း
နဝ်၊မ၊” အွဉ်းသ၊နဲင်းနဝ်၊တင် အူသွပ်သပ်လွေ၊တိက်၊တိက်၊။

စွန်သားရိုး -

“ ခွန်ကွယ်၊ငေါင်း အလွှိုးရတမွေးတဝ်း၊ အချက်မဉ်းတဲ့ အဲဉ်
ထဝ်းဟ” ရိုးလွသင်းချာ၊ ကာလွေ၊ဟမ်းဟော့၊ဟော့ အုံအဖင်းရော့၊
ရော့၊ ထွားတော့လွေ၊၊ ထီးလွေ၊ ပါ၊ဝင်၊နီဒျား၊ ပွေးသေးချား
စွန်ချွမ်း၊ ရွဉ်ကားကအဝ်း စွန်သားထူးလို့၊ တမြို့၊ကားကအဝ်း
စွန်သားထူးထို၊လို့တွော့၊ အပိုခို ဒေါ့၊တဖျအဖါနဲင်းယို -

“ ပိုခို ဒေါ့၊ဖေးဖါ အူပဉ်ခြင်းခြင်း၊ အွဉ်းသင်းပဉ်ချက်ချက်၊

တဲ့ ဖါတနားတင်း ပိုခိုငေါင်းဟနော၊ အူသွပ်သပ်လွေ့နပ်၊ တယံ
တင်း၊ ခွဉ်းဆွေတန်၊ အင်းလို၊ အူသွပ်သပ်တင်းနဲင်းနပ်၊ ကွပ်အူ
သွပ်သပ်တင် ရွှံ့တဲ့ စွန်ထူးထို၊ တမြို့တဲ့ စွန်ထူးလို့၊ ထုမ်းကယပ်၊
တဲ့ နီဖါမာ၊ သွမ်၊ ဟိုင်လိုင်၊ နီဖါမာ၊ ကိုင်ချာလို့ဒျားဟနော” အပို
ဒေါ့တဖျ အဖါနဲင်းနပ်၊ သွ။

“ရဟန်းဟွေး -

နာနပ်၊ ဒေါ့ယပ်၊ ဘဝယိုလွမ်၊ မွေးတင်း၊ အိုးစိုးရီးစခါတဲ့
ပိုဒေါ့တနားတင်း၊ ဒေါ့ယပ်၊ တန်ဒျားရင်၊”

မိန်းနဲင်းနပ်၊ ထွ။ခါ “ရဟန်းဒေါ့ယပ်၊ နပ်၊ မော့နပ်၊ ခါ ထွာ
အဖါ၊ ဘုရားခွေယို မော့နပ်၊ ခါ ထွာအပို” အကျောင်း၊ ပေါင်ချာ
ဇာတ်နဲင်းနပ်၊ သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် သင်္ခမဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊ အီ သတိ၊ ကလ၊ အီ ပညာ၊ ကလ၊ ဒါး
ထားသေ တရာ၊ ဖိုးနပ်၊ -

- ၁။ အခင်းလမ်း ကလိုနားပိုငေါင်းတဲ့ နားဟး အကျောင်း၊ ၊
၂။ အဒုံးအအူမျိုးယို ပေါးဒါးတဲပ်တဲပ်နပ်နပ်နပ်၊ လ၊ အီအခ၊
လ၊ အီဆု၊ အကျောင်း၊ ၊
၃။ ထာ၊ မာ၊ အမျိုးမိုင်၊ တွဲယပ်၊ ပေါးအချက် တမဲဉ်းတင်းနပ်၊
ပေါးစနစ်တကျတင်းနပ်၊ တယံတင်း အကျောင်း၊ ၊

(၈၄) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

၄။ ရန်သူ့ ကအင်းဒါးအရပ်နပ်၊ ဟင်လွေတမ္ပိုးတမားတင်း
ထားအကျောင်း - စတင်နိုင်းနပ်၊ဖုံးသွေ။

သင်္ခမဇာတ် ကဗျာ

၁။ ဇေးတဝွန်းကျောင်းကို - ဗွန်ထိုအုံဒျား
ဒေါ့သွဉ်ယိုတင်း - စင်စင်းတပါ၊
နုတ်မွေးနဲ့နား - ဘုရားရီဗား
နုတ်မွေးဗွေး - ဟော်တော အိဉ်းစခါ ။

၂။ လောင်တော့ထားနဲ့ - အူကွယ်ယံငါး
နုကွတ်ပွယ်သေး - အူဖေးအများ
အူခေ - ဆုလွဉ် - လရွဉ် ဥစွား
ဖါအူကျား - စွန်သား စွန်လို့ချာ ။

၃။ ပိုကဒေါ့ငေါင်း - ဖါစင်း ဟောင်နား
ချက်ဟင် ယံမေ - မဲဉ်းသေ ထားမား
ခိုးအူအမျိုး - အကျိုးအင်းဒျား
ရပ်ဘေးရန်နိုး - ခွီထန်နိုး ဒုက္ခထွာ ။

သင်္ခမဇာတ် သွတ်ထွယ်သွေ။

ထပေး တွမ်း တခွေ

၁။ ဝင်းမဉ်းဖေးနာ၊ “ထပေး တွမ်း တခွေ” နှ်၊ စဉ်းစာ၊
ဟပ်ဟပ် ယူးဟိုင်း၊ နာအီးထူးအမျိုမိုင်၊? ။

၂။ နာနှ်၊ အင်းမော့ထီခြောင်၊ ထီနောင်တင်
တခွေ ထပေးမဉ်းလ၊နှ်၊ ထူးချားတခွေနှ်၊ဟိုင်း ၊
ပွိုးထမိုင်၊နဲတင် - နာမဉ်းထူး ထပေးနှ်၊ နာလ၊
တလင်းလွမ်း၊ နာမဉ်းထူးတခွေနှ်၊ ဆိုင်၊ဆိုင်၊တဲ့
နာလ၊ဖျင်ဖျင်နောင်၊သွ။ ။

၃။ နာနှ်၊ အင်းညာ၊ချားထီ၊ တခွေထပေး မဉ်းတလ၊
တင်းနှ်၊ ထူးချားထပေးနောင်၊ဟိုင်း ၊
ပွိုးထမိုင်၊နဲတင် - နာမဉ်းထူးတခွေနှ်၊ နာအံး
ဗားတင်းနှ်၊သွ။ ။

တောင်၊ခါ - ဒဿနယိုနှ်၊ ထွဉ်းတခွေထပေးမွေး
တင်း၊အကျို၊အာရာ၊ အကျို၊အင်းရာ၊
မာ၊သွော့ဒါးဒါး ဖေးပညားနဲင်းနှ်၊ချားသွ။ ။

(အာသီသဝက် ၊ အပျတ် - ၁၀) ထွူလို့ယိုသွ။ ။

(၈၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမည် (၆)

ငေါင်းရီလွှာခန့်

- ၁။ မဟာသီလဝဇာတ် ဟောဝိမတ်ခရာ အမည် (၅) နှစ်၊
တမ်းနယ်သွေ့လှဲင်း ။
- ၂။ ကဟော်၊ စူဠဇနကဇာတ်ယိုနှစ် -
(က) ဟော်ခမ်းမိုင်၊ (ခ) ဟော်ကျောင်းမိုင်ကို
(ဂ) ပွိုင်းပွိုင်းတွမ်းပါးမိုင်၊ တမ်းနယ်သွေ့လှဲင်း ။
- ၃။ ပုဏ္ဏပါတီဇာတ်ကို တမ်းဖေးသွေ့ -
(က) ဒေါက်သား ကျမ်းအံ့လဲဉ်ပါးမိုင်၊ ၊
(ခ) ပါးနှစ်နှစ်၊ ထွာအရိယာ အရန်းမိုင်၊ ၊
(ဂ) ဟောဝိမတ်ခရာ အမည် (၂) ။
- ၄။ ကိလိန္ဒဇာတ်ကို “သောင်းမွူးယိုနှစ်၊ တခေါ်မွူးမွေးတမ်း”
အကျောင်း၊ ဘုရားလောင်း၊ ကရိက္ခေလ၊ အချက် (၂)
ချက်နှစ်၊ တမ်းနယ်သွေ့လှဲင်း ။
- ၅။ ပဉ္စာဝုဓ “ပဉ္စ+အာဝုဓ - လက်နက်ငတ်မျိုး” ကရိ၊နှစ်၊
တွက်နယ်မွိုင် ။

- ၆။ ဘုရားလောင်း၊ ကမော့ခံ၊ ခြုံနှောင်း၊ ဖန်းဖြယ်နဲင်းမဲ့င်း ။
- ၇။ ဝါနရိန္ဒဇာတ်အလ၊ “အောင်းအီရန်း၊ ထန်းအီအယပ်၊ အ
ခဲင်း - တရာ၊ လစ်ပါ၊” ဖုံးနပ်၊ “ပါဠိ+ပအိုဝ်း” ထေတွယ်၊
လို့ဝင်၊ နော ။
- ၈။ “တယောဓမ္မ - တရာ၊ နွောင်းအီ ရန်းသူးသွံပါ၊” ဖုံးနောင်း၊
တွက်နယ်ဖေးစံ၊ မွိုင် ။
- ၉။ ဘောရိဝါဒကဇာတ် ဟောင်းမတ်ခရာ၊ အမည် (၁)
အမည် (၄) ဖုံးနပ်၊ တဲမ်းနယ်သွော့လှိုင်း ။
- ၁၀။ ဘောရိဝါဒကဇာတ် တွမ်း၊ သင်္ခမဇာတ်နပ်၊ အထူးချာလို့
ဝင်၊ အောင်းကားမဲ့င်းချက် တွက်နယ်စံ၊ မွိုင် ။

ငေါင်းရီလွှာ၊ နန်း၊ ထွယ်သွယ် ။

x x x x x x x x

(၈၈) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

ငေါင်းရီလွှာခန့်၊ အဖြေမဲဉ်း

၁။ ဝင်လဲင်၊စွိုင်တဖန်း၊ ဝင်လဲင်၊လို့၊သော့သွဟံးကိုတဲ့ သ၊
ထန်း၊ သ၊လျားချာတဝ်းပါ၊ ကအွဉ်းနွှောင်၊မေတ္တားတရာ၊
နဲင်းနောင်၊ (ကသယ်၊ခံးနွှောင်၊နဲင်းနပ်၊) နောင်၊ ဟောင်
ထွားနဲင်း၊ ဟောင်ကျင်၊သွံ၊နဲင်းငါး - အကျောင်၊ ။

၂။ (က) သာဝတ္ထိခမ်း (ခ) ကျောင်၊ဇေးတဝ်းကို၊
(ဂ) ပွိုင်းပွို၊တွမ်း၊ ရဟန်း၊လွ၊တပါ၊ ။

၃။ (က) အနားထဝ်းသဌေ၊ ၊
(ခ) သောတာပန်း၊ ၊
(ဂ) ပေါးနေးတွမ်းညဏ်း၊ ပေါးထာ၊ဌေးဖန်းဟပ်၊ ပေါး
ထာ၊ရိက္ခေးဟပ်နပ်၊ ပါ၊အံးလဲဉ်လ၊တဝ်းအကျောင်၊။

၄။ ၁။ သောင်းမွူးယိုနပ်၊ ထင်းတဲ့ ယို၊ပေးချား ၊
၂။ သောင်းမွူးယိုနပ်၊ တွမ်းဒုံတဲ့ တညာ၊တဝ်း ။

၅။ ၁။ သရ - ပြား၊ ၂။ ခဂ္ဂ - န၊သန်လျက် ၊
၃။ ကဏယ - ပသီးချူ၊ ၄။ မုဂ္ဂရ - န၊ ခွါ
၅။ ကုန္တိ - ဗင်ဆွာ၊ ။

၆။ တခွင်းကားယိုနပ်၊ အီးလွူးအီနမ်း
တခွင်းကားယိုနပ်၊ အီးလို့ခါ၊
တခွင်းကားယိုနပ်၊ ကူကားအီ
တခွင်းကားယိုနပ်၊ လူးတန်အီ ။

၇။ (က) သစ္စာ - မာမဲဉ်မဲဉ်၊ ဒေါမဲဉ်မဲဉ်ဟးထာ၊
(ခ) ပညာ - ချင်းခေငွေဖန်း ဉာဏ်ပညာအင်းဟး
(ဂ) ဓိတိ - ဆွတ်မွန်းလာလာ၊ မာထွာထွာဟး
(ဃ) စာဂ - ခံစဉ်ဟးနမ်းအကျို၊ ခံဆာဟးနမ်း
ခံဟးအနစ်နား ။

၈။ (က) ဒက္ခိယ - ငွေဖန်းဒါဒါ၊ မာဟးထွာထွာ
(ခ) သူရိယ - မာကုင်းကုင်း မာရှင်းရှင်းဟး
(ဂ) ပညာ - လိန်းလိန်းမာမာ၊ မာဒါဒါဟး ။

၉။ ၁။ ပေါးတနားတင်း မွိုးဖါဆရာငေါင်းနပ်၊ မော့ဒါး
ထာဒုက္ခအကျောင်၊ ၊

၄။ ထာမာအမျိုမိုင်တရိုးတင်း ပေါးအချက်တထို့တင်း
နပ်၊ တယံတင်း၊ ထွာထင်းဒါး အန္တရာယ်
အကျောင်၊ ၊

၁၀။ ၁။ ဘေရိဝါဒကဇာတ်နပ် - ခိုးထုံ
သင်္ခမဇာတ်နပ် - အူကွယ်၊

(၉၀) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမည် (၆)

၂။ ဘေရိဝါဒကဇာတ်နက် - အဖါဆွံ့မ၊ အပို
သင်္ခမဇာတ်နက် - အပိုဆွံ့မ၊ အဖါ

၃။ ဘေရိဝါဒကဇာတ်နက် - ဘုရားလောင်း ထွာအဖါ
သင်္ခမဇာတ်နက် - ဘုရားလောင်း ထွာအပို ။

ငေါင်းရီလွှဲခန့်၊ အဖြေမဲဉ်း ထွဲယိုသွဲ ။

x x x x x x x x

ငေါင်းရဲဝ်နီဂုံး ကဗျာ

- ၁။ သွဉ်ဒါးထွဉ်ခါ - သင်ချာရပ်ရား
သွဉ်ဖေဝင်၊ နော - ကူ၊ ကောအများ
နီဒါးဝင်၊ သေ - မဲ့လေချမ်းသား
ယိုဆိုင်၊ တား - ယံငါး တွိုးပန်ငါ ။
- ၂။ သွဉ်ဒါးထွဉ်ခါ - သင်ချာရပ်ရား
သွဉ်ဖေဝင်၊ ဩ - ကူ၊ ကောအများ
နီဒါးဝင်၊ သေ - မဲ့လေချမ်းသား
ယိုဆိုင်၊ တား - ယံငါး တွိုးပန်ငါ ။
- ၃။ ဇာတ်တွယ်၊ ဝတ္ထု - လွဉ်စုသွဉ်ထင်း
ကထင်းသွဉ်ဒါး - သံဃားခွန်နင်၊
နမ်းယိုတွမ်းသ၊ - ဝိမ်းခွ၊ သွဉ်သွင်း
သွံချမ်းသား - လ၊ ဟး ဗွန်ပီဝင်၊ ။
- ၄။ ဇာတ်တွယ်၊ ဝတ္ထု - တဲမ်းစုထေထင်း
ကောသွဉ်ဖေဒါး - ဆရားသွဉ်ရင်၊
နမ်းယိုတွမ်းသ၊ - ဝိမ်းခွ၊ သွဉ်သွင်း
သွံချမ်းသား - လ၊ ဟး ဗွန်ပီဝင်၊ ။

(၉၂) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆)

ငေါင်းရဲဝံနီဂုံးတွမ်း ငေါင်းဆုတောင်၊

ကတဲမ်းဖေးဒါး “ဇာတ်ဝတ္ထု - အမိုင် (၆)”ယိုတဲ့ ထွူဖျင်
လဲဉ်းသွူ။

ကွပ်နောင်မ၊ ကထင်းလွဉ် ကသွဉ်ဒါး ကလ၊ခါ၊ ထာ၊သေ
တရာ၊ယိုအတိုင်၊ နီတွက်ဝင်၊တား ချမ်းသာ၊ကထွာအီ အချက်ဖုံး
နပ်၊ လွှောက်၊နားကျင်၊သွံ၊လွေ၊သွေ့ ပငါပရာ။

မဉ်းလွှောက်၊နား ကျင်၊သွံ၊လွေ၊နဲင်းနပ်၊မ၊ လို၊ချမ်းသာ၊
လူ၊ချမ်းသာ၊ နီဗွာန်းချမ်းသာ၊ ချမ်းသာ၊ယိုသွံပါ၊ ကျို၊စာ၊အလွိုက်
ထွိုက်ရာ၊ လ၊ဗားနပ်၊သွူ။

ဇာတ်ဝတ္ထုသွဉ်ထူး ခိုမူးခွန်နင်၊ ပွေးစင်၊ပွေးသျှင်၊ ထွူအောင်း
မျှင်၊လဲဉ်းသွူတင် ခြိုင်း၊ခြိုင်းသန်၊သန်၊ ချမ်းချမ်းသာ၊သာ၊ ကသေ
ကဒါးအတိုင်၊ လွှောက်၊နား ထူးသွံ၊နွေ၊ထွူ၊ထွေ့၊ ချမ်းသာ၊
သွံပါ၊ ကမဉ်လ၊ရာ၊အတိုင်၊ မွိုင်၊မွိုင်ခွ၊သ၊ ယံကလ၊လွသွေ့
စွမ်းပီးစွမ်းပါ၊ စွမ်းပြီးစွမ်းဖြာ၊ ပငါပရာ၊ကွိုနဲ သွဉ်တန်၊ကထင်း
ပွေးသျှင်၊ပွေးစင်၊ ခွန်နင်၊သီးယာဟွေး။

ပွေးဗွန် - ကောဝိဒ

ဝေနာရာမ - သီးသင်း

၁၃၇၂ - ဗား၊ ဒဲဉ်သီးလာဗွေ

ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၆) (၉၃)

**ကတဲမ်းဇာတ်ဝတ္ထု - အမိုင် (၆)ယိုနောင်၊
ထွားအားကျိ၊ကျပ်း လိတ်ဘားသား လယိုဖုံးသွ။**

- ၁။ ဇာတ်က အဋ္ဌကထာ (ပထမတွဲ+ဆဋ္ဌမတွဲ)
၂။ ဇာတ်က အဋ္ဌကထာ (အရှင်စန္ဒဇောတိ)
၃။ ဇာတ်က အဋ္ဌကထာ (မော်လူး)
၄။ ငါးရာငါးဆယ် ဇာတ်ဝတ္ထု(ညောင်ကန်ဆရာတော်)
ဖုံးနောင်သွ။ ။

စီးထွ။ ၁၃၇၈-ဗား၊ ဒေဉ်ကံလောင်း (၁၄)နီ၊
မွူးနီ၊ -ကျားသပတေ၊နီ၊
(၂၆-၁-၂၀၁၇) မွူးခေ၊ ၉ : ၂၂
ခြပ်တပ် ၁၃၇၉-ဗား၊ ဝါးခေါင်းလောင်း (၄)နီ၊
မွူးနီ၊-သောကျား၊ (၁၁-၈-၂၀၁၇)